

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 132 (14.223)

Trst, sreda, 10. junija 1992

TRST
U. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Fax 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Upravne volitve v 156 občinah pokazale dva povsem različna obraza Italije Scalfaro končuje s posvetovanji Zapleteno iskanje široke večine

Occhetto in La Malfa proti Craxijevemu mandatarstvu - PSI opozarja na »agresijo proti stranki« - KD išče Forlanijevega naslednika in nova notranja ravnovesja

RIM — Po minivolični preizkušnji, ki je na upravnih volitvah v 156 občinah - med njimi sta bila tudi Trst in Neapelj - pokazala dva obraza Italije, kjer so se na severu uveljavile lige in misovci, na jugu pa so volivci ostali zvesti vladnim silam, je predsednik republike Scalfaro včeraj nadaljeval s posvetovanji za sestavo nove italijanske vlade in sprejel predstavnik liberalcev, komunistov, zelenih, misovcev in Bossijeve lige. Po pogovoru s Scalfarom je tajnik PLI Altissimo povedal, da se njegova stranka zavzema za vladno večino, ki bi presegla okvire dosedanje štiristrankarske koalicijske. Vodja misovcev Fini je dejal, da socialistični tajnik zanj ni idealen predsednik vlade, ki bi moral biti po njegovem mnenju človek, ki je povsem izven partitokratskega sistema. Predstavnik zelenih Rutelli je povedal, da je proti temu, da bi predsednik republike poveril mandat kateremukoli od tajnikov strank, ki so vpletene v škandal s podkupninami, Garavini (SKP) pa se je zavzel za tako sestavo vlade, pri kateri bi bila postavljena jasna ločnica med večinskimi in opozicijskimi strankami. Severna liga je Scalfaru predlagala, naj poizvedovalni

mandat za sestavo nove vlade poveri Umberto Bossiju.

Predsedniku republike so preostala še srečanja s predstavniki PSI, DSL in KD. V tem vrstnem redu bodo njihovi predstavniki danes odšli na Kvirinal, potem pa se od Scalfara že pričakuje taka ali drugačna rešitev. Delegacijo KD bo vodil Arnaldo Forlani, ki je povedal, da bodo predsedniku republike predstavili načrt KD, »o prizadevanjih za iskanje širokega soglasja za sestavo parlamentarne večine.« Ta cilj bodo najbrž predstavili tudi socialisti in DSL, to pa tudi pomeni, da bo s tem nujno pogojen tudi novi mandatar. Kdorkoli bo dobil to nalogo od Scalfara, bo moral torej trdo delati in iskati široko večino, kot je dosedanja. Kdo bo to, je zdaj težko napovedovati. »Ne« za Craxija je včeraj že prišel od La Malfa in Occhetta, temu pa so se z različnimi motivacijami pridružili še drugi, ki so že bili na Kvirinalu. Zato bo Scalfarova izbira, do katere naj bi prišlo konec tedna, morda doslej najtrši oreh komaj rojene zakonodajne dobe.

Včeraj je zasedalo tudi socialistično vodstvo, na katerem pa niso niti z besedo omenili Craxijeve kandidature za Palačo Chigi. Po drugi

strani pa je ta kandidatura razvidna iz dokumenta, ki govori o »agresiji proti PSI,« ki naj bi jo po mnenju vodstva stranke vodila založniška skupina »Repubblica-Espresso«.

Vsem tem težavam, ki ovirajo izbiro nove večine, je treba dodati tudi notranje težave v KD, ki išče nova notranja ravnovesja, predvsem pa išče novega tajnika stranke. Forlani je včeraj ponovil, da ne misli dovoliti, da bi njegov odstop »zamrznili« in je izrazil pripravljenost, da pomaga pri iskanju naslednika, pripravljen pa je tudi, kot je dejal, »iz spoštovanja do predsednika republike voditi demokršćansko delegacijo, ki se bo danes povzpela na Kvirinal.« Ob tem pa notranji problemi KD še naprej ostajajo nerešeni in bodo obravnavani na vsedravnem svetu, ki so ga prenesli na jutri dopoldne.

V parlamentarnih krogih je bilo včeraj zvečer že slišati, da je Craxijeva pot zaradi iger s prepovedmi precej bolj strma in da se z napovedmi KD o iskanju široke podpore za bodočo večino ponovno pojavlja hipoteza o predstavniku KD v Palači Chigi. Ta naj bi sestavil vladno iz politikov in tehnikov, ki naj bi predstavljali precej bolj širok lok političnih strank od sedanjega štiristrankarskega zavezništva.

Predsednik milanske podzemске železnice za zapahi

MILAN — V okviru preiskave o podkupninah v Milanu se je znašel za zapahi bivši socialistični predsednik milanske podzemске železnice Claudio Dini. Obtožujejo ga večkratne korupcije v sodelovanju z drugimi osebami. Ovdil naj bi ga njegov nekdanji namestnik, podpredsednik milanske podzemске železnice Luigi Carnevale (DSL).

Dini, ki je tako že štirideseti aretiranec v preiskavi, naj bi v obdobju od leta 1987 do letošnjega februarja prejel več deset milijard lir podkupnin predvsem za progo številka 3 in za milanski železniški obvoz.

Medtem pa je Fininvest zanikala časopisne vesti, da je pristo- voljno darovala milanski KD 150 milijonov lir. Nekdanji demokršćanski tajnik v Milanu Prada pa navaja, da je Fininvest posredno pomagala tudi drugim strankam s popusti za televizijske spote tudi med zadnjimi volitvami.

Kako vplivati na dogajanja v nekdanji Jugoslaviji

STRASBOURG — Spopadi v BiH in na Hrvaškem ter negativne posledice za območja, ki mejijo z nekdanjo Jugoslavijo, so bili osrednja tema poročila, ki jo je komisija za zunanje odnose evropskega parlamenta soglasno odobrila. Kot sta navedla predlagatelj Oostlander in poročevalec Rossetti je Evropa k jugoslovanski krizi pristopala z zamudo in vedno za stopniško prenizko, tako da je treba sedaj z odločnejšo akcijo postaviti temelje, ki naj omogočijo mir na Balkanu. Po krajšem historiatu jugoslovanske krize, ki precej jasno navaja, da se je vse začelo z Miloševićevim pohodom na Novi Sad, nadaljevalo z zamenjavami v črnogorskem vodstvu in represijo na Kosovu, pa je tudi ugotovitev, da je Slovenija predlagala oblike skupnega življenja v Jugoslaviji, a je bila v zameno napadena.

V poročilu je tudi analiza postopnega upadanja trgovinskih izmenjav med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo, ki je negativno vplivala predvsem na tržaško in goriško pokrajino ter obmejna območja videmske pokrajine. Se hujše pa so posledice za Grčijo, ki je že zaprosila za kompenzacije. Poročilo pa se ne omejuje samo na navajanja, temveč predlaga, da ES še poveča svojo napovedano finančno pomoč za begunce iz nekdanje Jugoslavije in naj pripravi dolgoročne načrte sodelovanja z republikami nekdanje Jugoslavije, ker lahko to ob sedanjih sankcijah pozitivno vpliva na razplet krize.

Ob tem je treba omeniti, da je komisija za zunanje ekonomske odnose odložila razpravo o razširitvi programa Phare tudi na Slovenijo in na Hrvaško. Razprava in glasovanje bo v prihodnjih dneh, saj so sklenili, da bodo program Phare razširili le na Slovenijo, glede Hrvaške pa bodo počakali, da se sedanja situacija uredi.

Medtem ko Beograd zatrjuje, da nima nadzora nad podivjanimi srbskimi enotami v BiH

Opozicija in razumniki zahtevajo čimprejšnji Miloševićev odstop

Znameniti mostarski most čez Neretvo je pod stalnim nadzorom nasprotnih si oboroženih skupin (Telefoto AP)

LJUBLJANA — Demokratično gibanje Srbije, ki zajema večino opozicijskih strank in druge državljane je od srbskega predsednika Slobodana Miloševića zahtevalo, da v osmih dneh odstopi. Če se to ne bo zgodilo, bodo v Beogradu 21. junija velike demonstracije proti Miloševiću in sedanjemu srbskemu režimu. Prav tako se je včeraj še 11 članov Srbske akademije znanosti in umetnosti pridružilo 46 akademikom, ki so pred nekaj dnevi že zahtevali odstop Slobodana Miloševića.

Težišče razpletanja bosansko-hercegovske vojne se tako v marsičem prenaša v Beograd. Predsedstvo Jugoslavije je včeraj izrazilo »ogorčenje« zaradi nadaljevanja topniških napadov na Sarajevo in druga bosansko-hercegov-

ska mesta in pozvalo »vse vojsko- joče se strani, naj prenehajo z napadi«. Kljub temu (ali pa prav zaradi tega, da bi beograjskemu režimu pomagali v njegovem vztrajnem zatrevanju, da nad srbskimi enotami v BiH nima kontrole) so Srbi popoldne začeli z novimi ostrimi topovskimi napadi na obrobna sarajevska naselja, razvnelo pa se je tudi nekaj neposrednih uličnih bojov. Kakšnih 50 granat je padlo v neposredno bližino predsedstva BiH prav v času, ko se je predsednik Alija Izetbegović pogovarjal s predstavniki vseh verskih skupnosti v BiH. Srbske enote so Muslimanom in Hrvatom zagrozile, da bodo Jajce »zravnale z zemljo«, nadaljevali so se srbski napadi na Bosanski Šamac. Pri

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

**Odmevi
na volitve
in izjave
izvoljenih
slovenskih
kandidatov**

NA 4. IN 5. STRANI

**Z mladostjo
slovenske
države
in izkušnjo
spomina
v odprtost
novih izzivov**

SKZ

Slovenska kulturno gospodarska zveza

petek 12. in sobota 13. junija 1992

Kongresni Center Tržaškega velesejma

XVIII. OBČNI ZBOR

Ob dosedanjih nacionalnih vprašanjih še ideološke in gospodarske razlike Razhajanja med Čehi in Slovaki ogrožajo obstoje federacije in skupnega življenja

PRAGA — »Federacija je izgubljena in po mnemu Gibanja za demokratično Slovaško ni več pogojev za skupno državo.« To je včeraj ob zori po šesturnih nočnih pogajanjih pri Brnu izjavil mandatar za sestavo nove češko-slovaške vlade Vaclav Klaus. Po srečanju s predsednikom Havlom je desnosredinski češki politik, zmagovalac na volitvah v češkem delu federacije, nekoliko omilil svojo prvotno izjavo, češ da upanje še ni izgubljeno in da bodo skušali ohraniti federacijo, a da »si ni treba delati utvar.« Vsekakor pa bo ta mesec izredno kočljiv, ker je Gibanje za demokratično slovaško (HZDS) Vladimíra Mečiarja pospešilo svoje napore, da bi doseglo svoj cilj, »razdružitev federacije«. V kratkem naj bi bil referendum, na katerem bi se slovaški državljani odločali o ustanovitvi mednarodno priznane neodvisne Slovaške, pred tem pa bo slovaški parlament že izvolil svojega predsednika.

Predsednik Havel pa vseeno upa, da bodo zgladili razhajanja in da bo lahko Klaus sestavil zvezno vlado, ki jo morata potrditi oba parlamenta. Jutri naj bi predsednik Havel sprejel Mečiarja in njegovo delegacijo, ki bo nadaljevala včeraj s Klausom prekinjene pogovore. Navsezadnje so se pogajanja med Klausom in Mečiarjem šele začela, v začetku pa vsaka stran postavlja maksimalistične zahteve, da bi kasneje vsaka popustila. To vsaj upa Havel, ki pa mu v poldrugem letu ni uspelo rešiti ključnega vprašanja obstoja in ureditve češkoslovaške federacije. Volitve so sodu izbile dno, saj so volilni rezultati neizpodbitno dokazali, da bo težko uskladiti češka in slovaška hotenja. Na Češkem in Moravskem je zmagala sredinsko-desničarska Klausova koalicija, ki se zavzema za liberalistično tržno gospodarstvo in sodobno federacijo z vsemi težavami lastninjenja. Na Slovaškem pa je zmagalo Mečiarjevo

Gibanje, ki zagovarja neodvisnost Slovaške, v najboljšem primeru konfederacijo s Češko, obenem je le za postopen prehod na tržno gospodarstvo in zagovarja državne subvencije za podjetja v težavah. Nič čudnega torej, da nekateri že govorijo o »slovaškem socialističnem populizmu«, ki poskuša s pravo kvadrato kroga uskladiti »dosedanje pridobitve z novimi izzivi«. Slovaki se namreč zavedajo, da bi zaradi svojega manj razvitega gospodarstva povlekli krajši konec, če bi prišlo do hitre in prave liberalizacije.

Kljub vsemu temu pa je Mečiar načelno pristal, da bi bil novi predsednik morebitne federacije Čeh, le da ni Vaclav Havel. V zameno naj bi bil predsednik parlamenta Slovak. Po slovaških napovedih referendum, bo tudi Češka izvedla podoben referendum. Tako eni kot drugi se namreč zavedajo, da se večina Čehov in Slovakov zavzema za skupno življenje, a pod drugačnimi pogoji, kot so bili dosedanjí.

Palermski sodnik o neučinkovitosti policije

PALERMO — Roberto Scarpinato, namestnik palermškega državnega pravdnika je zahteval premestitev Carmela Bonsignoreja, šefa policije iz Catanie, češ da slednji ni pravilno in pravočasno ocenil pomena telefonskega pogovora, ki so ga prestregli po naključju in ki je govoril o nekem atentatu pri »drugem mostu na avtocesti«. Menijo namreč, da je šlo za napoved atentata proti sodniku Falconeju in njegovi ženi. Scarpinato, ki je tajnik krajevne sekcije sodniške struje »magistratura democratica«, izraža svoje začudenje nad dejstvom, da o tem dogodku, se pravi o telefonskem pogovoru, ki so ga prestregli v Catanii, nihče več ne govori. Tudi v primeru uboja sodnika Rocca Chinnicija in njegove telesne stráže se je zgodilo nekaj podobnega, trdi, tudi takrat je nekdo napovedal atentat, ki pa ga ni nihče preprečil.

Scarpinato trdi, da bi moral kvestor Bosignore razumeti, za kaj gre in zaslužiti varnost, če pa tega ni storil je samo iz pomanjkanja profesionalnosti in občutljivosti. Kaj nam služijo zakoni, če potem tisti, ki zgrešijo lahko ostanejo na svojih položajih ne da bi bili kaznovani, pravi palermski sodnik.

Pri tem je treba povedati, da je tudi Scarpinatonov kolega Mario Busacca, namestnik državnega pravdnika iz Catanie ocenil presteženi telefonski pogovor kot nenevaren, češ da ni v nobeni zvezi s pokolom pri avtocestnem izhodu Capaci.

Sicer pa Scarpinato ostro kritizira vlado zaradi zadnjih ukrepov proti mafiji, ki da so zapozneli in da do njih prihaja takoj po Falconejevi smrti. Po njegovem mnenju gre za ukrepe, ki jih morali sprejeti že pred leti.

Vojna v BiH in hrvaške perspektive na srečanju slovenske in hrvaške SDP

LJUBLJANA — Šefa slovenske in hrvaške SDP (Socialdemokratske preнове oziroma Stranke demokratične preнове) Slovenije in Hrvaške — Ciril Ribičič in Ivica Račan sta včeraj v pogovoru s slovenskimi novinarji kritizirala počasnost slovenskih in hrvaških vladnih organov pri reševanju odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško, ki zaradi tega dobivajo negativne politične razsežnosti, kar pa ustreza samo tistim, ki jim ni do dobrih odnosov med obema sosednjima državama. Ivica Račan je tudi dejal, da hočeta hrvaški predsednik Tudjman in njegova Hrvaška demokratična skupnost čimprejše volitve na Hrvaškem samo zato, ker se bojita, da čas ne dela v njeno korist. Sicer pa Račan meni, da na Hrvaškem še ni pogojev za normalne in demokratične volitve, kljub temu pa se bo hrvaška SDP volitev udeležila.

Včeraj sta se v Ljubljani srečali delegaciji hrvaške in slovenske SDP, ki sta ju vodila predsednika strank Ivica Račan in Ciril Ribičič. Hrvaški gostje so se v Ljubljani pogovarjali tudi s predsednikom Predsedstva Slovenije Milanom Kučanom, predsednikom slovenske skupščine Francetom Bučarjem in zunanjim ministrom Slovenije Dimitrijem Ruplom.

Predsednik SDP Slovenije Ciril Ribičič je po pogovorih s hrvaškimi kolegi novinarjem dejal, da se obe strani zavzemata za enako mernejšo porazdelitev bremen, ki so posledica vojne v Bosni in Hercegovini in ki jih med vsemi evropskimi državami zdaj posebej občutita Hrvaška in Slovenija, med vsemi. Slovenska SDP predlaga tudi sestanek levih demokratičnih strank iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške o Bosni in Hercegovini, predvsem o tem, kaj storiti, da bi se vojna čimprej končala in da bi na najenostavnejši način rešili problem beguncev.

Ivica Račan je dejal, da se njegova stranka že od vsega začetka zavzema za »celovito in samostojno Bosno in Hercegovino« in se zato tudi zoperstavlja vsem velikosrbskim ali velikohrvaškim aspiracijam po Bosni in Hercegovini. Račan prav tako meni, da zdaj ni čas za pogovore o kakšnem tesnejšem sodelovanju z Bosno in Hercegovino ali celo za razprave o Konfederaciji Hrvaške in Bosne in Hercegovine, pri čemer sicer izrazito insistirajo nekateri krogi znotraj Tudjmanove Hrvaške demokratične skupnosti.

Račan je dejal, da obstajajo poleg skupnih interesov tudi »različni in nasprotujoči si interesi Hrvaške in Slovenije, kar je povsem normalno«, vendar pa je, po mnenju Račana slabo, če realne probleme še dodatno zapleta »dilemantska politika«.

Račan je napovedal, da bodo člani SDP ob razpisu volitev na Hrvaškem zapustili sedanje vlado Franja Gregurića, ki je pred desetimi meseci zaradi vojne nastala kot koalicijska vlada nekakšne nacionalne enotnosti. Račan obžaluje, ker predsednik Tudjman in njegova HDZ nista pokazala ustrezne pripravljenosti, da bi na Hrvaškem še naprej vladala vlada »demokratične enotnosti«. Na vprašanje, zakaj je po odhodu večine opozicijskih strank iz vlade SDP vendarle še naprej ostala v vladi, je Račan odgovoril, da je s tem omogočila, da je premiersko

mesto še naprej zadržal Franjo Gregurić, ki je s svojo vlado odigral izjemno pomembno vlogo. Medtem ko so drugi kričali in razgrajali je Gregurićeva vlada delovala trezno in predstavljala, kot je dejal Račan, pomemben pozitivni korektiv uradni hrvaški politiki.

S svojim ostanom v vladi nismo hoteli pomagati radikalni desni liniji iz vladajoče stranke in širše od nje, ki je nekajkrat zahtevala rušenje Gregurićeve vlade, da bi sama dobila manevrski prostor in oblast, je dejal Račan.

Račan vidi veliko nevarnost za demokratično perspektivo Hrvaške v težnjah, da se populizem vla-

dajočih in avtorska oblast zamenja s populizmom v opoziciji.

Ivica Račan je prav tako dejal, da sedanjí položaj na Hrvaškem še ni naklonjen »levim alternativam«, ker zaradi vojne in pozornosti, ki je bila objektivno pretežno usmerjena na uveljavitev hrvaške samostojnosti, prava ekonomska in socialna vprašanja sodobne države še niso prišla na dnevni red. Račan misli, da prav zaradi tega predsednik Tudjman in njegov HDZ tako hitita z volitvami, ker bo prej ali slej treba položiti tudi račun za neuspešno vodenje socialne in ekonomske politike v zadnjih dveh letih.(NIA)

Svojevrstna stališča na ljubljanskem srečanju opozicijskega Demosa Slovenija kot Severna Koreja in Srbija?

LJUBLJANA — Včeraj so se na povabilo Sveta Demosa Ljubljana sestali občinski sveti Demosa iz cele Slovenije. Kot gost je uvodoma govoril Marjan Podobnik namestnik predsednika Ljudske stranke. Dejal je, da je med sedanjimi opozicijskimi strankami (ob Ljudski še Krščanski demokrati, Narodni demokrati in Kranjski liberalci) prevladalo spoznanje, da je sodelovanje nujno s stališča nadaljevanja programa Demosa, ohranjanja doseženega in preprečevanja negiranja že sprejetih zakonov.

Tako se je včeraj sestala tudi koordinacija opozicijskih strank in se opredelila do nekaterih ključnih zadev, ki bodo danes na dnevnem redu skupščine. Koordinacija se je strinjala, da mora priti čimprej do sprejetja lastninske zakonodaje, vendar je treba pri tem spoštovati proceduralne postopke. Ker pri predlogu, ki bo danes na skupščinskem dnevnem redu, taki postopki niso bili povsem upoštevani, se zna danes v skupščini okoli njega precej zaplesti. Spomnimo pa se, da je prav zaradi nezmožnosti sprejetja lastninske zakonodaje padla tudi Peterletova vlada. Podobnik je tudi omenil

volilno zakonodajo in pri tem dejal, da se je koordinacija dogovorila, da je nujno na skupščinski dnevni red uvrstiti odlok o referendumu za volitve v državni zbor - predlog zakona v ta zbor bo tudi na današnjem dnevnem redu - kot so ga predlagali narodni demokrati.

Lojze Marinček, predsednik sveta Demosa Ljubljana je poudaril pozitivno vlogo, ki jo je Demos imel v preteklosti in ki jo lahko ima še v prihodnosti. Padec Demosa je bila posledica goljufije temnih sil in kot rezultat tega se je sedaj Slovenija znašla na seznamu tistih držav v svetu, kjer vladajo komunisti (npr. Severna Koreja in Srbija). Predsednik republike je bivši partijski sekretar, predsednik vlade pa človek, ki je na svoji zvezni - jugoslovanski - funkciji podpisal odlok o uvedbi izrednih razmer na Kosovu. Medijem tudi vladajo bivši komunisti, ki uporabljajo boljševistične metode in preverjene kadre, z medijsko nesvobodo v Sloveniji pa naj bi bile kršene osnovne človekove pravice.

Zaradi vsega tega je vprašljiva tudi legitimnost bodočih volitev. Za neuspehe Demosove vladavine ni bil kriv Demos, kajti le-ta je bil pa-

ravan, pred katerim so lahko komunisti skrivali svoje prave namene. Zato je treba pred volitvami jasno povedati sledeče: preobrazbo družbe so zavrl komunisti, ki so blokirali sprejem lastninske zakonodaje in transformacijo medijev, pri sestavi vlade pa Peterle ni imel prostih rok, ker je bil prisiljen v kompromise, da bi lahko uspešno sprejel osamosvojitve. Zato je imel v svoji vladi tudi nesposobnejše kot naj bi bil zunanji minister Rupel. Šele zdaj se je moč vrniti k prvinam Demosovega programa, desno sredinske stranke pa lahko zmajajo le kot blok sodelujočih strank.

Demos se tako - v luči predvolilnega boja, ki prihaja, krepi kot možnost militantne povezave desno sredinskih strank, ki so trenutno v opoziciji. Kot je dejal Marinček - Demos kot antikomunistična koalicija ni mogla razpasti, ker so Demos zapustili samo komunisti in njihovi simpatizerji (Pučnikovi socialdemokrati in Zeleni).

Kako se bo opozicija v prihodnje odrezala in kako bo grupirala svoje sile ter taktizirala, je veliko vprašanje. Blok sodelujočih strank nedvomno pomeni ponovni vzpon De-

mosa. Gotovo bodo stvari bolj jasne po današnjem zasедanju skupščine, ko bodo na sporedu nekateri ključni zakoni, katerih sprejem, nesprejem (ali debata okoli njih) je lahko prelomne narave tudi za Drnovskovo vlado, oziroma lahko predstavlja simbolično zmago opozicije. Ključno za Demos pa bo tudi občinska raven politike. Demosovo taktiziranje je dovolj zgovorno pojasnil župan Ljubljane krščanski demokrat Jože Strgar, ki se je tudi udeležil srečanja Demosovih občinskih svetov, čeprav je bil na ljubljanskem magistratu sklican družbeno politični zbor mesta, katerega član je.

Strgar je dejal, da je bil sklic tega zbora spekulativni, kajti z njim so njegovi nasprotniki želeli prirediti medijski spektakel, da bi prikrili svojo »razdeležano politiko«. Na dnevnem redu naj bi bil njegov odpoklic. Po Strgarjevem mnenju naj bi bil »razbojniški odpoklic« (in ne rezultat politične agonije Ljubljane) ker mestna opozicija ne more odpoklicati predsedniaka mestne skupščine (zato so se lotili njega!). Strgar je poudaril, da on pri takih divjaskih zadevah ne bo sodeloval - zato je tudi prišel na srečanje.(NIA)

● Razumniki in opozicija zahtevajo Miloševićev odstop

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Mostarju so bosansko-hercegovski teritorialci napadli srbske položaje, s katerih so obstreljevali Mostar. V Zenici so zajeli 300 srbskih napadalcev.

Nekateri menijo, da je sedanje obstreljevanje Sarajeva samo še dejanje obupancev, ki so ostali popolnoma sami, ker se jim je očitno odrekel tudi Beograd, čeprav to Miloševiću očitno ne bo več dovolj za to, da bi prepračil v svoje dobre namere svet, predvsem pa tudi ne čedalje več domače javnosti. Vsekakor je za razplet notranjega srbskega položaja zelo pomembno dogajanje v Srbski akademiji znanostni in umetnosti, ki je jedro in idejni tvorec pogubne ideje o povratku »velike Srbije«. Pred nekaj dnevi je predsednik Akademije dr. Dušan Kanazir z izrazitim političnim nastopom na skupščini Srbske akademije znanosti in umetnosti poskušal 90 akademikov napeljati v javno podporo predsedniku Miloševiću. To njegovo namero pa je preprečila skupina 46 akade-

mikov, ki so podpisali izjavo, v kateri zahteva odstop predsednika republike Miloševića in formiranječasne ekspertne vlade. Kanazir je to dejanje označil kot izrazito »politično«, ki naj ne bi imelo zveze z visokim poslanstvom Akademije. Kljub temu pa je včeraj to izjavo podpisalo še 11 članov Srbske akademije znanosti in umetnosti. Akademiki v svoji izjavi poudarjajo, da je treba gledati na katastrofo, ki jo doživlja Srbija, takoj sprejeti izredne ukrepe za izhod iz sedanjega položaja. Prav tako menijo, da bi bil odhod Slobodana Miloševića »gesta največjega patriotizma«, kajti Slobodan Milošević lahko v sedanjem položaju, »ko je izgubil politično kredibilnost po vsem svetu s svojimi političnimi akcijami in akcijami tistih, ki so mu sledili, lahko samo škodi poskusom Srbije, da bi se vrnili v civilizirano skupnost narodov in držav.«

Včerajšnji dan je prinesel še nekaj pojasnil in razjasnitev vprašanj v zvezi z Bosno in Hercego-

vino. Predvsem je ameriški državni sekretar Baker zanimal predvčerajšnja poročila, ki so prihajala predvsem iz Bosne in Hercegovine, da se ameriško šesto ladjevje približuje Jadranu. Baker je dejal, da o tem ni »ničesar slišal«. Varnostni svet Združenih narodov je sicer odobril operacijo 1000 pripadnikov sil Združenih narodov za deblokado sarajevskega letališča, vendar šele potem, ko bo tam zavladalo trajnejše premirje. Tudi pri tem gre za korekcijo nekaterih poročil, ki so v tem videla že kar nekakšen uvod v oboroženo akcijo mednarodne skupnosti proti agresorjem na BiH. Rusija se je včeraj izrazito (ponovno) zoperstavila idejam o oboroženi akciji na Srbijo in Črno goro, Evropski parlament pa je takšno akcijo odločno predlagal Evropski skupnosti. Ruski zunanji minister Kozirjev, ki je na obisku v ZDA, je včeraj izjavil, da bo Rusija storila vse, da bi Srbija spoštovala sklepe Varnostnega sveta Združenih narodov.(NIA)

S tiskovne konference odbornika Braide Stanovanjska stiska se počasi zaostrojuje

TRST — Prošnjo za deželno posojilo, s katerim bi lažje prišli do lastnega stanovanja ali stanovanjske hiše, je vložilo več kot 18.000 deželanov, denar pa jih bo dobilo samo 5.887. Drugih 13.000 bo moralo počakati - do kdaj, se ne ve. Denarja pač ni dovolj, deželna vlada pa nima čarobne palice.

Tako je v bistvu dejal deželni odbornik za gradbeništvo Paolo Braida med včerajšnjo novinarsko konferenco in pripomnil: »Korektnost in odgovornost nam narekuje, da prosilce seznanimo s stvarnostjo.« Deželna uprava je nakazala skoraj 50 milijard lir za ugoditev uvodoma omenjenim prošnjam, ki so prispele večinoma do 30. junija 1990, toda med julijem tistega leta in letošnjim marcem se je nabralo še drugih 13.768 prošenj, ki jih ni mogoče sprejeti. Ko bi hotela financirati tudi te, bi

si morala deželna uprava naložiti dvajsetletno breme v višini 100 milijard lir po zdajšnji vrednosti denarja samo za odplačilo obresti.

Mimogrede velja omeniti, da je pristojna deželna oblast pred kratkim nakazala drugih 106 milijard lir za tako imenovane subvencionirane stanovanjske gradnje, torej tiste, za katere skrbijo zavodi za ljudske hiše IACP; večji del tega denarja pojde za modernizacijo zastarelega, razpadajočega nepremičninskega premoženja v zgodovinskih jedrih Trsta in Gorice.

Kaj storiti? Čakati, seveda, sicer pa zahtevati od Države več denarja, a hkrati revidirati zakon 75, ki je premalo selektiven, kot trdi Braida. Pri dodeljevanju posojil ne prihajajo namreč več v poštev površinske omejitve, po drugi strani pa se je dohodkovna streha, iznad katere nimaš pravice do posojila, že občutno povzdignila. (fdg)

Dežela hoče pridobiti finančno samostojnost

BOCEN — Včeraj sta se sešli delegacija komisij za statut in zadeve predsedstva skupščine FJK in komisija za zakonodajo boccenskega pokrajinskega sveta, da bi ob primerjalni analizi obeh stvarnosti vzeli v pretres vprašanji avtonomije in regionalizma. Predstavniki FJK Longo, Dominici in Tomat (KD) ter Bratina in Padovan (DSL) pa tudi predsednik omenjene boccenske komisije Pahl (SVP) so soglašali, da je potrebno bistveno spremeniti člen 118 italijanske ustave, torej popolnoma zasukati dosedanje prakso: deželam priznati večino pristojnosti in le nekatere pustiti državi, predvsem pa deželam zagotoviti suverenost na finančnem področju. Posodobiti je treba statut dežele FJK, ki ni več v koraku s časom, sicer pa postaviti na nove temelje odnos z ES.

Ob nabirki za dvojezične table

Špetrski župan se zahvaljuje

ŠPETER — Špetrski župan Firmino Marinig je na sredstva javnega obveščanja naslovil pismo, v katerem se zahvaljuje videmskemu odboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Zvezi Slovencev za videmsko pokrajino, ki sta sprožili nabilno akcijo za nakup dvojezičnih tabel. Župan ugotavlja, da po nekaj tednih, kar je akcija stekla, se je k pobudi odzvalo veliko ljudi, Slovencev, Furlanov in Italijanov, ki so na takšen način podprli prizadevanja občinske uprave, da izpostavi specifično teh krajev ter ovrednoti slovensko prisotnost. Številna udeležba pri nabiralni akciji, zaključuje svoja razmišljanja špetrski župan, pomeni tudi poziv odgovornim dejavnikom, da se čimprej sproži zakonski postopek za pravično zaščito Slovencev v FJK. (R.P.)

Bivši borci na robu skupnosti

KOPER — Ob začetku novega tedna se je slovenska ministrica za borce in vojne invalide Ana Osterman v Kopru prvič srečala s člani borčevskih organizacij treh obalnih in sežanske občine. V prostorih male dvorane mestnega gledališča so jo toplo sprejeli in ji v dveh urah nanizali vso problematiko, ki te ljudi, stare v povprečju 71 let, spremlja na jesen življenja.

Borci pozorno spremljajo velike spremembe v sodobni slovenski družbi. Napadi dela političnih oblastnikov jim povzročajo hude duševne stiske, saj se počutijo nepotrebne in celo ogrožene. Tak odnos jih žali in boli bolj kot še tako huda bolezen. Ne želijo si nikakršnih privilegijev, temveč le spoštovanje do ljudi, ki so se žrtvovali v antifašističnem boju.

Takemu občutku se pridružuje še eno boleče dejstvo. Mnogi borci NOB in vojni invalidi v obalnoкраški regiji, zagotovo pa tudi drugod po Sloveniji, so na robu preživetja. Niso tako maloštevilni tisti, ki za zdravljenje odštejejo polovico ali več pokojnine. Nov zdravstveni zakon, sprejet pod Peterletovo vlado, je namreč težko udaril po borčevskih žepih. Odvzete so jim že dosežene varstvene pravice, četudi jim je bilo zagotovljeno drugače in četudi mlađo slovensko državo k ohranitvi določenega statusa preživelih antifašistov zavezujejo nekateri mednarodni dokumenti.

Plačevanje participacije za zdravniško uslugo prenekaterega posameznika odvrača od obiska pri zdravniku. Dosedanji dispanzerji za borce, v katerih so redne in sistematično skrbeli za njihovo zdravje in počutje, postajajo vse bolj ambulantne za kurativo, ki so dolžne povečati dnevno število bolnikov, na obisku v ambulantah. Redno so po zdravniško pomoč in nasvete prihajali tudi borci iz italijanskega zamejstva, zdaj pa sploh ne vedo, kdo bo pravzaprav plačal stroške zanje.

Ministrica Ana Ostermanova je svojim gostiteljem na koprskem pogovoru vlila novega upanja in poguma. Slovenska borčevska organizacija je že vložila pobudo za ugotavljanje ustavnosti novega zakona o zdravstvenem varstvu v Sloveniji. Ministrstvo, ki ga vodi, obljublja vso pomoč in napoveduje skorajšnje srečanje z zdravstvenim ministrom dr. Božidarjem Voljčem, v želji, da bi skupaj razrešili nastale težave.

Pripravljajo pa tudi novo zakonodajo, ki naj bi na evropski ravni urejala statusna vprašanja in pravice borcev v antifašistični koaliciji.

Razmišljajo tudi še o dodatnih ukrepih na področju socialnega varstva pa tudi o nujnosti, da vendarle poskrbijo za vse tiste posebne skupine, kakor so na primer ukradeni otroci, izgnanci, politični zaporniki in drugi, ki na povračilo za prestando še vedno čakajo.

MIRJAM MUŽENIČ

Lovski rezervati Slovenije in FJK tvorno sodelujejo

SAN GIOVANNI AL NATISONE — Na pobudo tukajšnjega lovskega rezervata je bilo včeraj tradicionalno letno srečanje s predstavniki lovskih rezervatov iz Kanala ob Soči in Anhovega (Nova Gorica), s Snežnika (Postojna), iz Sladkega vrha pri Mariboru in iz Dolenjskih toplic. Navzoč je bil tudi deželni odbornik Adino Cisilino. Veliko so govorili o žal aktualni gozdni steklini in ukrepih za njeno zatiranje, sicer pa so obravnavali vprašanje odstrela divjadi za smotno programiranje lova ob spoštovanju naravnega živalskega ravnotežja in si izmenjali tehnično-znanstvena spoznanja, kakor tudi informacije glede naravovarstvenih problemov in zakonodajnih predpisov na obeh straneh. Zastopniki omenjenih slovenskih lovskih rezervatov so omenili možnost privatizacije le-teh.

Bo piranski župan podpisal listino o sodelovanju med istrskimi ljudmi?

PIRAN — Predsednik piranske občinske skupščine Franko Fičur je bil edini od županov istrskih občin, ki 17. aprila ni podpisal Memoranduma o sodelovanju istrskih občin. Tako so odločili piranski odborniki, ki so imeli zajeten kupček pripomb na osnutek omenjenega Memoranduma. Predsedstvo skupščine občine Piran pa je zdaj ugotovilo, da so pri pisanju dokončnega besedila upoštevali večino pripomb piranskih odbornikov, in so tako tudi menili, da bi piranski predsednik zdaj lahko podpisal omenjeni dokument.

O tem bo kmalu spet odločala piranska občinska skupščina, hkrati pa naj bi odborniki dokončno sprejeli stališča, predloge in pripombe o mejni problematiki s Hrvaško. V teh stališčih so zapisali željo, da naj bi v tem delu Istre ohranili že doseženo raven sožitja in naj bi vsa odprta vprašanja reševali strpno ter priateljsko, ob upoštevanju obojestranskih interesov. Meja mora biti dolo-

čena, vendar naj bo odprta. Piranski zaliv je celovito območje v geografskem, gospodarskem, ekološkem, kulturnem in zgodovinskem smislu, zato bi bila vsakršna delitev tega zaliva škodljiva; režim naj torej ostane tak kot doslej, Slovenija pa naj ima kot pomorska država prost izhod v mednarodne vode.

Med stališči, ki so jih pripravili v občinskem predsedstvu, je tudi predlog, da se v komisijo za določitev morske meje imenuje strokovnjaka za pomorsko pravo iz piranske občine Gregorja Velkaverha. Pri tem se v piranski občini zavedajo, da je sporazumevanje o določitvi meddržavne meje pristojnost obeh držav, vendar bi morale pri tem procesu s svojimi stališči in interesi sodelovati tudi obmejne občine. Do dokončne rešitve vprašanja meje bi morali določiti prehodni režim na meji, ki naj bi bil tak, kot je veljal doslej. Prehod meje naj bi bil tudi

vnaprej mogoč le z osebno izkaznico ali z drugim osebnim dokumentom. Piranska občina se zavzema za popolnoma prosto gibanje turistov, brez zadrževanja na meji, nadzora na morju, brez plačevanja posebnih taks in tako dalje.

Nikakor ni sprejemljivo, da bi bila lastnina družbenih podjetij v Istri del jugoslovanske družbene lastnine, o kateri se bo odločalo šele na takšni ali drugačni konferenci. To velja tako za počitniške domove, kot tudi za industrijske in gradbene obrate. Piranska občinska skupščina naj bi se zavzela za odprtje mejnega prehoda v marini Portorož, čimprej naj bi formalno uredili posebno turistično cono. Meddržavni sporazum naj zajamči tudi dosedanje raven sožitja s pripadniki italijanske manjšine v obeh državah. K tem stališčem in predlogom bodo piranski odborniki baje še kaj dodali.

BORIS ŠULIGOJ

Od petka do nedelje v Kobaridu na pobudo Triglavskega narodnega parka

Zasedanje o sonaravnem turizmu na zavarovanih območjih v Evropi

KOBARID — Kobarid bo v dneh od petka, 12., pa do nedelje, 14. junija, gostitelj delovnega posveta z naslovom »Sonaravni turizem v zavarovanih območjih Evrope«. Odvijal se bo pod pokroviteljstvom Evropske federacije narodnih in naravnih parkov ter v organizaciji Triglavskega narodnega parka.

V okviru projekta, ki ga pod gornjim naslovom vodi omenjena federacija, bodo v različnih državah organizirali posvete izkušnjah in konceptih nadaljnjega razvoja turizma v zavarovanih območjih narave. Cilj tega projekta je poiskati najboljše modele naravi prijaznega turizma za posamezna tipična območja v Evropi. Septembra letos bo

skupščina federacije sprejela poročilo o izsledkih posvetovanj. Prenesli ga bodo na Evropsko skupnost, ki bo za razvoj turizma v takih območjih sprejela program in ga priporočila svojim članicam.

Vse to bo prav gotovo vplivalo na bodoče usmeritve turizma v sedanjih in bodočih zavarovanih območjih narave v Sloveniji, kar bi strokovnim organizacijam, ki skrbijo za tako varstvo, bilo nedvomno v veliko oporo.

Na posvetu pričakujejo udeležbo predstavnikov zavarovanih območij iz Cipra, Grčije, Hrvaške, Italije, Francije, Španije, Portugalske, Avstrije, Nemčije, Luksemburga, Češke in Slovaške federacije ter Velike Britanije. (V.V.)

Za vrednotenje furlanskega jezika in kulture

Izšla je tretja številka furlanske revije Usmis

VIDEM — Pred nekaj dnevi je izšla tretja številka revije Usmis, ki se ukvarja »z novo furlansko in svetovno kulturo«. Uredniški odbor revije sestavlja skupina mlajših, ki se že nekaj časa ukvarjajo s pobudami, ki so vezane na vrednotenje furlanskega jezika in kulture.

Revija, ki je večinoma spisana v furlanščini, v zadnji številki obravnava vrsto tematik z gledališkega, literarnega, likovnega in družbenega področja. Osrednja tema pa zadeva prav vprašanje furlanske kulture in njenega uveljavljanja v videmski pokrajinski stvarnosti.

Pobuda Usmisa je vsekakor pohvale vredna, saj se oddaljuje od stereotipnih in včasih zastarelih klišejev o valorizaciji furlanščine. Namenjena je izključno mladim bralcem, katerim uredniki želijo posredovati ljubezen do furlanske kulture, ki se je prav v teh generacijah delno izbrisala iz zavesti. (r.p.)

Zaradi posesti 12 kg hašiša tri moški v ječo

VIDEM — Finančni stražniki so med operacijo, ki je zajela našo deželo in Veneto, aretirali tri moške in zaplenili skoraj 12 kilogramov hašiša v vrednosti 150 milijonov lir ter 11 milijonov lir, ki so jih prekupevalci očitno prislužili s tem nečednim poslom. Aretirani so brezposelni Ezio Scagnetti (27 let) iz San Vita al Tagliamento (Pordenon) in Dario Signoretto (z očetom solastnik bara) ter univerzitetnik in elektrikar Stefano Varisco, oba 27 let stara in bivajoča v Chioggi (Benetke). Zasačili so jih v gmajni, kjer so imeli skrito drogo; drugo mamilo so imeli v avtomobilu in doma.

Razmah Brkinov z italijanskim denarnim pristopom

KOZINA — Jutri ob 10. uri bodo v kozinskem Motelu predstavili projekt turističnega, trgovskega, hotelskega in športno-rekreacijskega centra. Predsednik sežanskega izvršnega sveta Iztok Bandelj bo projekt okvirno predstavil, sekretar sekretariata za urbanizem in gradbene zadeve Vladimir Mljač pa bo orisal makro in mikro lokacijo. O objektu, programih in naložbi bo spregovoril Santo Rocca v imenu italijanskih investitorjev. Sledila bo tiskovna konferenca. Kozinski center naj bi občutno prispeval k razmahu brkinskega območja, saj se bodo z njim odprla za domačine nova delovna mesta.

V Vidmu odprejo razstavo slikarja Guida Tavagnacca

VIDEM — Pojutrišnjem, v petek, 12. junija, bodo odprli v Galeriji sodobne umetnosti na trgu Paola Diacona v Vidmu razstavo slikarja Guida Tavagnacca. Otvoritevna slovesnost bo ob 18. uri.

Razstavo organizirajo videmsko pokrajinsko odborništvo za kulturo in Občina Videm oziroma videmski Civici Musei e Gallerie di Storia e Arte.

Ob delovnih dneh bo razstava odprta od 9.30 do 12.30 in od 15. do 18. ure, ob prazničnih dneh pa samo med 9.30 in 12.30 (ob ponedeljkih je umetnostna dvorana zaprta). Razstava bo trajala do nedelje, 5. julija, opoldne.

V Hrvaški so začeli prodajati bencinske bone (proti devizam)

REKA — Predvčerajšnjim so začeli prodajati na Hrvaškem turistične bone za pogonsko gorivo. Z 10-odstotnim popustom jih je mogoče kupiti v šestnajstih turističnih poslovalnicah in na bencinskih črpalkah. Trenutne cene goriva v tej državi so naslednje: navadni bencin 115 hrvaških dinarjev pri litru; bencin super 125 dinarjev, neosvinčeni bencin 120 dinarjev in dizelsko gorivo 75 dinarjev. Bone je mogoče kupiti seveda le s konvertibilnimi devizami, ne pa z dinarji in tolarji. S prodajo bonov bodo začeli Hrvati dejansko ustvarjati turistični devizni priliv, ki jim je še kako potreben.

Gradež in Lignano jezna, ker so ukinili linijo München-Videm

VIDEM — Ustanovi za turistično promocijo v Lignanu in Gradežu sta protestirali pri upravi Državnih železnic, ker je 1. junija, torej istočasno z uvedbo poletnega voznega reda, kar naenkrat ukinila progo München-Videm oziroma Videm-München, na kateri je vozil Austria-Express, češ da je bilo premalo potnikov. Turistični delavci trdijo, da bo to prizadelo zlasti nemške turiste, ki nimajo zdaj več neposredne zveze s severnim Jadranom, ampak morajo prestopati z enega na drugi vlak. To pa hkrati pomeni, da bosta imela Lignano in Gradež odslej manj turistov iz Nemčije.

Velik osebni uspeh profesorja Sama Pahorja na listi SSK Preference: zelo veliki premiki tudi znotraj posameznih strank

Predsedniki in skrutinatorji na voliških so imeli v ponedeljek veliko dela ne toliko pri preštevanju glasov kot pri štetju preferenc, kjer je prišlo do velike zmede. Kot smo lahko preverili na številnih narodnostno mešanih voliških so mnogi prečrtali npr. simbol Demokratske zveze ali Stranke komunistične prenovne ter istočasno oddali preferenco slovenskim kandidatom na drugih listah. Mnogi volilci Slovenske skupnosti pa so ob simbolu stranke napisali samo priimek Pahor, na listi pa so bili kar trije Pahorji in zato so morali po zakonu skrutinatorji upoštevati samo glas za listo in ne preference.

SSK: VELIK USPEH PROF. SAMA PAHORJA

Samo Pahor, ki bo zastopal SSK v novoizvoljenem občinskem svetu, je po neuradnih podatkih (pri preštevanju glasov manjka samo en sedež na skupnih 388), dobil kar 1.453 preferenc, kar predstavlja nedvomno res velik uspeh. Peter Močnik, ki je odpiral kandidatsko listo, jih je dobil 1.086, na tretje mesto pa se je uvrstil Josip Pečenko z 249 preferencami. Zanimivo je, da je SSK tako v pokrajinski kot v občinski svet izvolila dva neodvisna in sicer Pahorja in Peterlina, kar je po svoje zelo značilno.

Po eni strani sicer potrjuje splošno usmeritev SSK, ki se predstavlja kot »stranka odprtih vrat«, Pahorjeva izvolitev pa nedvomno odpira tako za stranko kot za celotno manjšino še nejasne politične scenarije. Glede občinskega sveta vsekakor lahko za SSK govorimo o velikem »efektu Pahor«.

SEGHENE VELIKI ZMAGOVALEC V PSI

Nekdanji podžupan Augusto Seghene, voditelj struje zunanega ministra De Michelisa, je dobil največ preferenc (1.609) med kandidati PSI za občinski svet. Na drugo mesto se je uvrstil nekdanji socialdemokrat Roberto De Gioia (1.269), medtem ko se je pokrajins-

ski tajnik Alessandro Perelli uvrstil komaj na tretje mesto s 1.1169 osebnimi glasovi. Da je Seghene resnični zmagovalac v socialističnih vrstah priča dejstvo, da sta bila na Občino izvoljena tudi dva pristaša njegove struje in sicer Ladi Minin (1.068) in Livio Marchetti (758). Seghenejeva komponenta (njen pristaš je tudi novoizvoljeni pokrajinski svetovalec Rino Caldi) se od vedno zavzema za zelo tesne stike z Listo za Trst.

Slovenski neodvisni kandidat Edi Bukavec je dobil 332 preferenc in je komaj šesti na lestvici neizvoljenih PSI. Kot smo lahko preverili na osnovi podatkov iz posameznih voliških, je Bukavec dobil preference skoraj izključno med volilci slovenske narodnosti, med Italijani pa malo ali nič. Dolinski župan Marino Pečenik je prvi neizvoljeni na listi PSI za Pokrajino.

DEMOKRATIČNA ZVEZA NI IZPOLNILA PRIČAKOVANJ

Na listi Demokratske zveze Trst za Evropo so bili v občinski svet izvoljeni štirje predstavniki, ki so Roberto Treu (1.960), psihater Beppe Dell'Acqua (908), zastopnica slovenske komponente DSL Anamarija Kalc (798) in predstavnik gibanja Rete Claudio Mitri (716). Prvi neizvoljen je nekdanji načelnik občinske svetovalske skupine DSL Giorgio De Rosa (649).

Zveza je naletela na izredno hude težave in odpore tako med italijanskimi kot med slovenskimi volilci. Najbrž zaradi povsem novega simbola, a tudi zaradi zelo nejasnega političnega projekta. Ravel Kodrič je dobil 345 preferenc, Boris Kobal 166, Niki Filipovič 96, Albert Čuk 60 in Lepold Vatovac 32.

SKP SI KREPI POLOŽAJ MED SLOVENSKIMI VOLIVCI

Stranka komunistične prenovne je izvolila tri občinske svetovalce, od katerih sta kar dva slovenske narodnosti. Od levičarskih sil je

lahko edina zelo zadovoljna z volilnimi rezultati. Nosilec liste Antonino Cuffaro je dobil 958 preferenc, Giorgio Canciani jih je prejel 502, Bruna Zorzini por. Spetič pa je dobila 223 osebnih glasov. Od slovenskih kandidatov so dobili preference Jelka Gerbec (175), Oskar Kjuder (72), Sergij Lipovec (65), Igor Pavletič (38), Silvano Caharija (30), Tatjana Malalan por. Kneipp (28), Rada Zergol (25), Biana Furlan (20) in Aleksander Sirk (13).

RAZOČARANJE V VRSTAH ZELENE LISTE

Zeleni so upravičeno razočarani nad volilnimi izidi. Zelena alternativna lista ni izvolila nikogar, Zelena lista smejočega se sonca je izvolila samo enega občinskega svetovalca (za drugega bi ji zadoستovalo le še par desetih glasov) in dobila en pokrajinski mandat, zelo slabo pa so se odrezali naravovarstveniki na Demokratski zvezi. V občinski svet je bil izvoljen le Paolo Ghersina (smejoče se sonce) s 331 preferencami. Andrea Wehrenfennig jih je dobil 129, Nadja Filipčič pa 104.

Glede zelenih gre tudi omeniti, da je bil Ghersina izvoljen tako v občinski kot v pokrajinski svet. Če se bo odločil za Občino, bo njegovo mesto na Pokrajini prevzela Liliana Ferrante.

POSL. CAMBER DOBIL NAJVEČ PREFERENC

Največ preferenc za občinski svet je v absolutnem dobil melonarski prvak Giulio Camber, ki jih je zbral kar 10.247. Nosilec kandidatne liste Krščanske demokracije Dario Rinaldi jih je dobil 6.435. Pokrajinski tajnik Sergio Tripani se je, podobno kot Perelli v PSI, uvrstil šele na tretje mesto s 1.480 osebnimi glasovi. Tudi v vrstah KD je prišlo do precejšnjega notranjega potresa, saj sta se na prvo in drugo mesto razpredelnice uvrstila kar dva predstavnika morotejske struje, ki je znotraj stranke v opoziciji. Na drugo mesto se je namreč uvrstil Silvano Magnelli (1.849), ki je zelo blizu stališčem škofa Bellomija. S.T.

Kaj pravijo novoizvoljeni pokrajinski svetovalci slovenske narodnosti

Med svetovalci slovenske narodnosti, izvoljenimi v nov pokrajinski svet, smo včeraj zbrali naslednje izjave in komentarje o svoji izvolitvi, o izidu volitev nasploh in o delu, ki jih čaka v pokrajinski skupščini:

IVAN PETERLIN, neodvisni svetovalec Slovenske skupnosti: »Moram priznati, da spremljam rezultat volitev z mešanimi občutki. Po eni strani sem kajpak izredno zadovoljen z osebnim uspehom in z uspehom, ki ga je dosegla stranka Slovenske skupnosti, v isti sapi pa moram poudariti, da čutim določeno mero tesnobe in razočaranja nad dokaj togo in nazadnjaško formulo protesta Tržačanov. Zasuk v iracionalnost in demagogija večnega poudarjanja italijanstva Trsta pomenita zavestno zapiranje oči in odklanjanje obzorij resnično kulturne in omikane evropske ravni. Zapiranje v togost in odklanjanje dialoga ne peljeta nikamor - to bodo Tržačani okusili prav gotovo sedaj na lastni koži. Vsekakor, vračam se k optimističnejšim notam in upam, da naklonjenosti svojih volilcev ne bom zatajil in da bom kos težkim nalogam, ki so pred mano.«

Sen. STOJAN SPETIČ, svetovalec Stranke komunistične prenovne: »Rezultat SKP dokazuje, da se naši ljudje zavedajo svojih idejnih korenin in da niso pozabili zgodovinskega stremljenja k družbeni in politični pravičnosti. Komunisti smo med Slovenci ena izmed najmočnejših komponent. Naši ljudje so nas tokrat podprli še bolj kot pred dvema mesecema, ko so nekateri dvomili v naš uspeh. Vrnitev komunistov v Občino in Pokrajino pa je povečala slovensko prisotnost v teh telesih. Očitno ni mogoče posiljevati podobe primorskih Slovencev. Na levici niso uspeli ne poskusi iskanja zavezništva na sredini, kaznovano je bilo popuščanje meščanskim nacionalistom. Prav tako ni uspelo bogato sponzoriranje neke vladne stranke s pomočjo

manjšinskega "lobbyja", ki je skušal zabrisati spomin na njena protislovenska zavezništva.

Notranji premiki znotraj slovenske skupnosti pričajo o tem, da si naši ljudje želijo več borbenosti in manj spletkarjenja, v tem pogledu so Slovenci prevetrili našo zatohlost, kar bi moralo priti do izraza tudi v organih civilne družbe, sicer bodo izumrli.

Če je v italijanskem delu Trsta prevladala konservativna desnica, tega ni mogoče reči za Slovence, ki skupaj z levo opozicijo nasploh predstavljajo edino upanje za bodočnost.«

NIVES KOŠUTA, svetovalka Demokratske zveze - Trst za Evropo: »Ob splošni veliki zaskrbljenosti (napredovanje desnice, veliko število ljudi, ki se odpoveduje glasovanju, perspektiva nemožnosti sestave prave upravne koalicije za Trst in njegovo pokrajino) bi glede Slovencev rekla, da nihče nima razlogov, da bi se veselil nad rezultati. Namreč: čeprav je izvoljenih Slovencev več kot v prejšnji mandatni dobi, so tokrat splošne razmere, v katerih se znajdemo izvoljeni predstavniki, nedvomno veliko bolj težavne. To velja seveda tudi za Demokratsko zvezo Trst za Evropo. Kljub izgubam je znala ta stranka obnoviti svoje svetovalske skupine in je predvsem potrdila slovenski predstavnik na Pokrajini in na Občini, kar je nedvomno pozitiven rezultat.

Dodala pa bi še en banalen primer: kdor je med volilno kampanjo razlagal, kako bo izboljšal statut Občine in Pokrajine, bo v današnjih razmerah najbrž zelo težko uresničil to obvezo. Mislim, da so te volitve na koncu tudi pokazale, da najbrž za Slovence niso najboljše kraješe poti, pa čeprav ob podpori "vladne" stranke in raznih sponzorjev. Čaka nas nedvomno trdo delo, zaupanje in podpora volilcev, katerim se iskreno zahvaljujem, pa bo vsekakor v veliko pomoč.«

Samo Pahor, Anamarija Kalc, Giorgio Canciani in Bruna Zorzini so novi slovenski občinski svetovalci Čaka jih težko delo, a jim poguma ne manjka

Samo Pahor kot neodvisni za Slovensko skupnost, Anamarija Kalc za Demokratsko zvezo, Giorgio Canciani in Bruna Zorzini Spetič za Stranko komunistične prenovne so novi občinski svetovalci slovenskega rodu. O svoji izvolitvi, volilnem izidu nasploh in o prihodnjih tržaških upravah pravijo takole:

Samo Pahor: »Že od začetka sedemdesetih let se sistematično zavzemam za drugačno politiko slovenske manjšine: ne za bolj radikalno, kot trdijo nekateri, temveč za bolj učinkovito, osnovano ne na resolucijah in uvodnikih ter na kaki bolj ali manj ponesrečeni kravji kupčiji, temveč na ustavi, zakonih in mednarodnih pogodbah. Razsodbo ustavnega sodišča iz leta 1982, ki je vsaj delno popravila polomijo slovenskih vodstev iz leta 1978, ko so soglasno odklonila uvedbo dvojezičnosti v tržaški pokrajini, še ni prečitala teh vodstev, da je treba opustiti politiko, ki omogoča krčenje pravic slovenske manjšine. Spričo vedno večjega nezadovoljstva slovenskih ljudi zaradi take neučinkovite politike sem leta 1988 kandidiral pri volitvah v občinski svet, da bi nudil možnost, da se zahteva po novi politiki izrazi na političen način. Odnos Primorskega dnevnika do moje kandidature je preprečil mojo izvolitev, čeprav mi je manjkalo le 29 do 30 glasov ob 323 preferenčnih glasovih.

Jalovost slovenske politike v temeljnih vprašanih zaščite jezikovne manjšine in pripravljenost Sloven-ske skupnosti, da opusti staro politiko, sta me vzpodbudili, da sem sprejel še tretjič ponujeno kandidaturo. Želel sem predvsem ugotoviti, kolikšna je razsežnost nezadovoljstva z neučinkovito politiko. Zanimalo pa je tudi preizkusiti, kaj bi se dalo do-

Samo Pahor

seči v občinskem svetu. Približno poldrugi tisoč volilcev in volilk me je, kljub težki odločitvi, da prvič glasujem za Slovensko skupnost, odnosno, da glasujem za človeka, ki ni član Slovenske skupnosti, podprl. Ljudje se niso odločili za ekstremizem, kot bi hotel kdo dokazati, temveč za učinkovito pot uporabe zakonitih sredstev, ki se jih v demokratski družbi poslužujejo povsod v civiliziranem svetu.

Anamarija Kalc: »Najprej se moram iskreno zahvaliti tistim volilkam in volilcem, Slovincem in Italijanom, ki so mi zaupali svoj glas in s tem potrdili moje ponovno izvolitev v občinski svet. Mandatna doba, ki je pred nami, ne bo lahka. Volilni rezultati že danes kažejo, da bo to mesto težko upravljivo. Problemi pa se še naprej kopičijo. Fašistični napredek kaže še na nevarnost, da bodo druge stranke še bolj pogoje-ne z desne. To pa bi bilo pogubno

Anamarija Kalc

za mesto in za našo manjšino. Delo v tem občinskem svetu torej ne bo lahko. Brezperspektivno pa bi bilo ustaviti se zgolj pri kontrapoziciji sami na sebi. Posebno upam, da se bodo stranke, ki se sklicujejo na demokratske vrednote, enkrat za vselej zavedele, da dokler ne bodo zavzele jasnega in odprtega stališča do manjšine, bodo samo naprej peljale vodo na mlin desničarskim strankam.

Prva naloga, ki sem si jo zadala, je ta, da preverim, ali obstaja možnost ustvariti nekako trasverzalno skupino med izvoljenimi v občinskem svetu, ki bi vsaj o nekaterih problemih, ki zadevajo Slovence, lahko zavzemali skupna stališča. Že v zadnji mandatni dobi sem spoznala, da ni malo svetovalcev, ki jim je uradna politika njihovih strank do tega vprašanja že pretresna. V trenutku, ko vsi iščejo nove poti v politiki, mislim, da bi bilo mogoče izpostaviti skupino svetovalcev iz različnih strank, ki bi okoli določenih proble-

Giorgio Canciani

mov delali skupaj, kar bi vendarle predstavljalo nov pristop in nove možnosti v tem mestu.«

Giorgio Canciani: »Tržaški volilci so dokončno podrli petstrankarsko zavezništvo in njegove variante. Očiten premik politične osi na desno pa je posledica oportunističnega popuščanja zmernih sil pred pritiski šovinizma, kateremu se je osamljen uprl s svojim pastirskim zanosom samo pogumni škof, ki je zagovarjal pravico do obstoja in razvoja slovenske narodne skupnosti. Med vsedržavnimi strankami je bila, seveda, izjema Stranka komunistične prenovne. Pekoč poraz PSI in DSL oziroma Demokratske zveze dokazuje veljavnost naše trditve: ko levica preneha biti to, kar mora biti in ni več dosledna in razumljiva, je ljudje ne podpirajo več.

Vrnitev komunistov v izvoljene svete predstavlja zato priložnost, da se iz opozicije obnovi verodostojnost in vloga levih sil v Trstu.«

Bruna Zorzini Spetič

Bruna Zorzini Spetič: »Iskreno ne vem, v kolikšni meri bo mogoče delati v novem občinskem svetu, da bi spremenili strupeno vzdušje, ki ga dihamo na vsakem koraku. Volilci so kaznovali tradicionalne stranke, tiste, ki so vladale, in druge, ki predstavljajo programe, dobre za vsak letni čas. Tako so pridobile sile, kakor Severna liga, ki se je okoristila s protestom preprostih ljudi, čeprav se v svojih programih jasno opredeljuje na desnici.

Komunisti smo zabeležili dober uspeh, zlasti med Slovenci, ki so nagradili našo doslednost in jasnost programskih in političnih izbir. Sedaj bomo morali v občinskem svetu zahtevati spremembo občinskega statuta, ki nas je zajatajil. Upri se bomo tudi poskusom združevanja rajonov na koži slovenske manjšine. Slovenci vedo, da bodo v naših klo-pah našli posluh in odločne zagovornike.«

Mesto pred negativnimi upravnimi perspektivami

Ali bo Trst dobil novo pokrajinsko in občinsko upravo, ali pa bomo jeseni ali spomladi znova šli na volitve? To je bistvena, čeprav gotovo ne edina dilema teh volilnih rezultatov, ki v vsakem primeru (in to iz raznih zornih kotov) predstavljajo po eni strani kontinuiteto s starim, po drugi pa veliko novost. Bolečo kontinuiteto za Slovence in za ves demokracijski Trst poosebljata nedvomno velik uspeh neofašistov (v Devinu-Nabrežini je MSI celo prva stranka!) in ponovni vzpon Liste za Trst. Nacionalistična desnica je torej, kot že nekajkrat v preteklosti, zelo strnila svoje vrste in bo, vsaj kar zadeva melonarje, sedaj zelo močno pogojevala oblikovanje novih uprav in hkrati njenih programov. LpT je danes jeziček na tehtnici in bo žal odločilna za sestavo kakršnekoli upravne večine.

Novost pa nedvomno predstavlja Severna liga, ki je ne moremo, kot površno delajo nekateri, na noben način ocenjevati kot desničarsko gibanje. Vsaj v Trstu ne, in to iz več razlogov. Ker njen program ni desničarski, saj se zavzema za federalistično ureditev naše dežele in za avtonomijo našega mesta v morebitni »sevni državi« in ker je med volilno kampanjo večkrat glasno očitala Listi, da je nacionalistična in da je odraz zapiranja tukajšnje stvarnosti. Nenazadnje pa je treba upoštevati, da je za Bossijevo gibanje glasovalo tudi precej Slovencev, ki so, podobno kot mnogi italijanski somiščani, naveličani pretirane oblasti strank in političnih malverzacij, ki pretresajo Italijo. Milanski škandal je res okrepil Severno ligo, razloge, da se je uveljavila pri nas, pa je treba iskati tudi v upravičenem razočaranju mnogih Tržičank in Tržičanov nad zelo slabim upravljanjem Občine in Pokrajine.

Desnica in Severna Liga sta vsaka po svoje izkoristili hudo krizo tradicionalnih strank. KD je sicer ohranila vlogo stranke relativne večine, njen volilni trend pa je v vsakem primeru negativen, kar velja tudi za DSL in za socialiste. DSL je skupno z gibanjem Rete ter z majhno skupino zelenih in radikalcev oblikovala Demokratično zvezo, ki se je

predstavila z novim simbolom, volilni rezultat pa ne vzbuja nobenega optimizma, prav nasprotno. To velja tudi za PSI, kjer je poleg vsega prišlo še do uveljavitve manjšinske struje nekdanjega podžupana Segheneja, ki bo sedaj gotovo zahtevala zase »ustrezno nagrado« znotraj stranke. Dobro sta te na teh volitvah obnesli Stranka komunistične prenove in Slovenska skupnost.

Upravne in politične perspektive tega mesta so po nedeljskih volitvah zelo slabe. Severna liga je že napovedala, da bo v opoziciji in da bo vstopila v upravo, le če bi zavezniki v celoti sprejeli njen program, kar je v teh pogojih nemogoče. Tudi SKP se je že med volilno kampanjo jasno izrekla za opozicijsko usmeritev. Ostajajo zeleni, SSK in Demokratična zveza. Med zelenimi je pravladala Zelena lista smejočega se sonca, ki je na splošno precej opozicijsko usmerjena. Samu Pahorju sploh ne pride na misel, da bi vstopil v kakršnokoli koalicijo, za nekdanje zaveznike SSK (od KD do PSI) pa je slovenski profesor itak politično gledano nesprejemljiv. Nekoliko drugače je morda na Pokrajini, kjer bo SSK zastopal Ivan Peterlin, ki bi lahko v določenih političnih pogojih najbrž tudi vstopil v odbor. Ostaja neznanka Demokratične zveze, ki med volilno kampanjo ni izključila možnosti sodelovanja v morebitnih novih večinah. Njen volilni rezultat in splošna usmeritev, ki sta prišla do izraza na volitvah, pa za sedaj verjetno ne vodita v to smer.

Občino bo morda upravljala koalicija KD-PSI-PLI-LpT, ki uživa podporo 27 svetovalcev na petdeset in najbrž lahko računa še na glas svetovalca Zveze upokojencev in, zakaj ne, tudi republikanca Castigliaga. Že sama navzočnost LpT (Staffieri se že ogreva za župana) bi desničarsko obarvala novo upravo. Dosti bolj zapleten pa je položaj v pokrajinskem svetu. Morebitna koalicija KD-PSI-PRI-PLI-LpT bi uživala podporo le polovice svetovalcev v skupščini. To pa je premalo za izvolitev predsednika in nove uprave.

SANDOR TENCE

Odprto pismo šolskim oblastem in javnosti Prestavniki staršev o novih urnikih v naših osnovnih šolah

Pred dnevi so se sestali predstavniki staršev šolskih organov petih didaktičnih ravnateljstev na Tržaškem in na sestanku sprejeli pismo, ki so ga poslali ministru za šolstvo, tržaškemu šolskemu skrbniku, didaktičnim ravnateljem na Tržaškem in sredstvom množičnega obveščanja. Pismo se glasi:

Pred dnevi so se predstavniki staršev raznih šolskih organov vseh petih didaktičnih ravnateljstev sestali, da bi ustanovili organ, ki bi povezoval starše učencev, ki obiskujejo slovenske osnovne šole na Tržaškem. Ta potreba je postala nujna ob uvedbi nove šolske reforme z zakonom št. 148 z dne 5. junija 1990, ki uvaja ob drugih novostih tudi nov šolski urnik. Večina staršev osnovnih slovenskih in italijanskih šol se je izrekla proti novemu urniku iz več razlogov. Starši nekaterih osnovnih šol so izbrali šestdnevni dopoldanski pouk, ker so mnenja, da je kopičenje šolskih snovi in obveznosti na pet dni za otroke prevelika fizična in psihična obremenitev. Podaljšek ali podaljška (če odpade sobota) bi pomenila, da bi naši otroci imeli več kot sedem ur predmetnega pouka dvakrat tedensko. To gre potemtakem na škodo kvalitete pouka in življenja naših otrok. V tej luči je tudi izničen namen reforme, ki vidi v skrajšanju dopoldanskega pouka razbremenitev učencev. Podaljšek bi prišel v poštev le v primeru, če šola uvede v zadnjih treh razredih pouk tujega jezika. Drugače ne vidimo razloga, da bi se urnik spremenil.

Odklanjamo angleški model šole in tudi take rešitve, pri katerih država skuša predvsem reševati problem presežne delovne sile. Zato poudarjamo, da je vsiljevanje takega modela šole nedemokratično početje, ker ne upošteva ne želje ne potreb vseh staršev, ki imajo po zakonu pravico, da sodelujejo o šolskem življenju. Nismo proti celodnevni šoli, ampak za tak šolski sistem, da bo vsaka družina in vsak otrok dobil tako šolo, ki mu najbolj ustreza. Ne razumemo, zakaj bi vse šole morale imeti isti urnik. Starši bi morali vnaprej vedeti, kakšen urnik velja na posamezni šoli, da bi se lahko premišljeno odločali, poleg tega bi morale biti šole s podaljšanim popoldanskim urnikom za to opremljene (kuhinja, igrišče, telovadnica, delavnice, itd.). Poleg tega so ti podaljški v nasprotju s kampanjo, ki jo zdravstvene oblasti vršijo zadnja leta po šolah o zdravi prehrani. Staršem ni vse-

no, kaj bodo otroci jedli za kosilo: obloženi kruhek ali pa to, kar bi jim proti plačilu skuhal Dispral. Povratki bi lahko ovirali tudi obiskovanje izvenšolske dejavnosti, ki je v naši manjšini že tradicionalna in omogoča otrokom stik z različnimi slovenskimi življenjskimi okolji.

Iz tega je razvidno, da odpiramo tu veliko vprašanje v zvezi z zakonom št. 148, ki bi ga morali v bodoče italijanski zakonodajci dopolniti in spremeniti, če hočejo prisluhniti potrebam staršev. 9. točka 15. člena zakona pravi, da mora šolski minister v teku štirih let poročati parlamentu o posledicah reforme osnovne šole. To pa zato, da bi uvedli tudi morebitne spremembe. Če ne bomo protestirali, bodo pri višjih šolskih oblasteh rekli, da je vse v redu.

Predsedniki petih področnih svetov slovenskih osnovnih šol na Tržaškem

Sindikati pri Saru o Tržaškem arzenalu

Položaj tržaške ladjedelnice sv. Marka ostaja kritičen. Nad 150 uslužbencev se mora že dalj časa sprijazniti z dopolnilno blagajno, ladjedelnica nima dela.

To klavno sliko so včeraj predstavniki tovarniškega sveta tržaškega ladjedelskega obrata in člani pokrajinskih tajništva sindikalne federacije kovinarjev CGIL, CISL, UIL predočili deželnemu odborniku za industrijo Ferruccio Saru na srečanju, s katerim so želeli predstavniki prizadetega delavstva spodbuditi deželnega upravitelja za poseg pri družbi Fincantieri, katere last je tržaška ladjedelnica. Po mnenju sindikalistov hoče Fincantieri spraviti ladjedelnico povsem na kolen in jo nato zapreti, kar je popolnoma v nasprotju z obvezami, ki jih je sprejel na konferenci o državnih soudeležbah.

Saro se je obvezal, da bo posegel pri vodstvu družbe Fincantieri, vse kaže pa, da bo poseg sila težaven. Fincantieri je namreč odklonil udeležbo na tristranskem srečanju Fincantieri-Dežela-sindikati.

Sporočilo društva Edinost Slovenščina se vrača v Trst

Društvo Edinost nam je poslalo v objavo naslednje sporočilo:

Slovenščina se uradno vrača v Trst. Izredni komisar za občino Trst je v začetku maja določil, da bodo slovenski volilni razglesi razobešeni na 36 voliščih: razen na 22 na Krasu še na novo na 14 v predmestjih (Škedenj št. 191, 193, 196; Sv. Magdalena št. 199; Katina št. 214, 378; Sv. Ivan št. 240, 245, 246; Rojan št. 271, 272; Barkovlje št. 279, 281, 292). Kriteriji, po katerih so izbrali ta volišča, niso znani, so pa vsaj na prvi pogled čudni. Volišče št. 81 je v isti stavbi kot volišče št. 378, volišče št. 239 pa celo na istem hodniku kot volišča št. 240, 245 in 246, in vendar ni ne eno ne drugo uvrščeno med volišča z razglesi v slovenskem jeziku. Nerazumljivo je tudi, zakaj nima razglasov v slovenskem jeziku volišče št. 258, na katerem volijo vsi Frlugovci, čeprav ima sedež v isti stavbi kot volišče št. 271.

Toda glavno je doseženo. Staffieri je protislovenski zid na robu kraške planote, ki je za volitve 5. in 6. aprila še držal, je padel.

Razen na voliščih pa je slovenščina napredovala tudi na ulicah. V Barkovljah, v Rojanu, pri Sv. Ivanu, pri Lovcu, v Naselju sv. Sergija, v Istrski ulici, v Ulici Flavija in verjetno še kje drugje vidimo uradne volilne razglase v slovenskem jeziku.

Uradni razglesi v slovenskem jeziku bi morali biti po drugem odstavku 5. člena Posebnega statuta z dne 5.10.1954 na vseh voliščih in v samem središču mesta. Med nalogami novo izvoljenih občinskih svetovalcev je tudi ta, da dejansko uveljavijo to že zdavnaj priznano pravico.

**Za d.p.d. Edinost
Jagoda Kjuder**

Volilni uspeh podpisnikov »pakta« Zbornice združenj

Zbornica združenj in organizacij, ki se ukvarjajo s prostovoljnim delom, je sporočila, da je bilo na upravnih volitvah izvoljenih kar petnajst kandidatov med onimi, ki so podpisali tako imenovani "pakt", s katerim so osvojili programske smernice Zbornice. Med pobudniki Zbornice so bili, kot znano, tržaške ACLI in Zveza slovenskih kulturnih društev.

V občinski svet so bili izvoljeni Viezzoli, Fusco, Magnelli in Sasco za KD, Treu, Mitri, Anamarija Kalc in Dell'Acqua za Demokratično zvezo, Marchetti in Minin za PSI, Bruna Zorzini za SKP in Samo Pahor za SSK. V pokrajinski svet pa so bili izvoljeni Dimaro in Poilucci za KD ter Nives Košuta za Demokratično zvezo.

Zbornica sporoča, da bo čim prej vzpostavila stik z izvoljenimi kandidati "pakta", da bi se dogovorili o uresničevanju konkretnih obvez, ki jih dokument združenj vsebuje.

Teolog Bogdan Dolenc gost ponedeljkevega večera

V DSI o izzivu verskih sekt

V Društvu slovenskih izobražencev je v ponedeljek predaval teolog Bogdan Dolenc. Govoril je o izzivu, ki ga za katoliško cerkev predstavljajo najrazličnejše, vzhodne in zahodne verske ločine. Sekte so sicer med sabo zelo različne, je poudaril predavatelj, zato jim je težko najti skupni imenovalec. Za vse pa velja, da temeljijo predvsem na osebnem doživljanju in ne na instituciji. Tudi v tem je verjetno eden od vzrokov velikega uspeha sekt.

Kako naj Cerkev odgovori na te izzive, je dr. Dolenc povedal v drugem delu predavanja. Predvsem je pomembna njena duhovna pomladitev, vrnitev k izviru, kar pa nikakor ne pomeni restavracije. Poleg tega pa je treba oblikovati manjša občestva, v katerih bo vsak vernik našel svoje mesto in človeški stik z drugimi. Kar pa zadeva pripadnike sekt, je zaključil dr. Bogdan Dolenc, jih kristjan nikakor ne sme obsojati, ampak mora biti vedno pripravljen na dialog z njimi. (hj)

Danes v NŠK predstavitev knjige Brede Čebulj o avstralskih Slovencih

V prostorih Narodne in študijske knjižnice v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/I) bodo danes ob 19. uri predstavili knjigo Brede Čebulj-Sajko Med srečo in svobodo, ki govori o življenju avstralskih Slovencev. Predstavitev se bo udeležila sama avtorica. Knjigo s podnaslovom Avstralski Slovenci o sebi bo predstavil Aleksej Kalc, odlomke iz pričevanj pa bo prebral igralec Stojan Colja. Predstavitev je pripravil Odsek za zgodovino NŠK.

Merlinov zid, projekt za prizadete otroke

Merlinov zid (ali v italijanščini pomenljivi »Il muro di Merlino«) je naslov projekta, ki jo je začela zadruga Duemilauno pred dvema letoma z namenom, da bi med tržaško javnostjo vzbudila zanimanje za vprašanje prizadetih otrok. V tem časovnem obdobju je uspelo zadrugi angažirati kakih 200 tržaških operaterjev, ki so sedaj usposobljeni za nudenje pomoči in oskrbe prizadetim otrokom. Opo- gumljena s to nadvsem pozitivno izkušnjo je zadruga Duemilauno priredila pretekli petek v gledališču Miela srečanje, katere protagonisti so bili bodisi otroci, bodisi operaterji, ki jim sledijo.

Organizatorji so želeli s srečanjem seznaniti tržaške družbene dejavnike s svojimi izkušnjami, s svojim servisom, obenem pa so tudi dali operaterjem še dodatno možnost za poklicno usposabljanje in izpopolnjevanje, saj so predstavili tudi svoj izpopolnjevalni tečaj.

Predsednik zadruga Duemilauno Dario Malutta je podčrtal, da predstavlja srečanje lepo priložnost za postavitev temeljev za globalni pregled družbenih posegov v Trstu, pri čemer naj bi bile soudeležene vse strukture, občinske in druge, ki že delujejo na tem mnogokrat zastavljenem področju. Tečaj za usposabljanje in izpopolnjevanje kadrov za delo s prizadetimi otroki bo trajal dve leti za skupnih 300 ur. razdeljen bo v več tematskih sklopov, kot so na primer prepoznavanje prizadetosti otroka, diagnoza, problemi v doraščajoči dobi in strategija posegov, družbene predstave o prizadetosti, telesne in psihološke pregrade, pravice mladoletnih.

Odgovorna za projekt Merlinov zid Giovanna Gallio je poudarila, da gre za načrt odprtega tipa: namenjen je tudi operaterjem drugih družbenih servisov, funkcionarjem in vodstvenemu osebju, porabnikom in njihovim družinam ter vsem, ki jim je pri srcu usoda prizadetih otrok.

Predstavitev projekta Merlinov zid so popestrile številne druge pobude. Tako so v dvorani predvajali videofilme o družbeno-vzgojnih službah, ki so jih pripravili Tržaška občina, središče CEST in združenje AIAS; zanimiv je bil film, ki ga je pripravila Cappella Underground o nastopanju (ali bolje: izkoriščanju) otrok v reklamah, večer pa je zaključilo predvajanje filma Okus vode, ki ga je režiser Seunke Orlov posvetil liku vzgojitelja prizadetih otrok.

Večer v gledališču Miela je bilo prvo tovrstno srečanje, ki ga je pripravila zadruga Duemilauno z namenom, da bi pritegnila pozornost Tržičanov do socialnih vprašanj, do služb, ki delujejo na tem področju in do socialne politike tukajšnjih oblasti. Po mnenju vodje projekta Merlinov zid gre le za prvi korak, kateremu bodo v kratkem sledili še drugi.

10. 6. 1987

10. 6. 1992

Ob peti obletnici smrti dragega

Angela Miliča

se ga z ljubeznijo spominjajo

vsi njegovi

Salež, 10. junija 1992

Zaključni (morda zadnji) nastop šempolajskega zborčka Vigred

Pregovor se glasi: kar se med letom seje, se na koncu požanje. Na začetku sezone smo odborniki društva bili prepričani, da je seme zasejeno v plodna tla, a žal so bila vsa naša prizadevanja zaman. Kljub dobri volji in požrtvovalnosti mladega mentorja Mitja Pernarčiča smo zapazili, da se je število otrok na pevskih vajah znatno zmanjšalo. Ne vemo, če po njihovi krivdi ali zaradi brezbržnosti staršev. Zavedamo se, da so otroci zelo obremenjeni, tako v šoli kot v raznih dejavnostih. A sprijazniti se moramo z tem, da brez našega društvenega prizadevanja in sodelovanja staršev ni bodočnosti za ta naš zborček. Zato vas prosimo, da se malo potrudite in žrtvujete, da bo lahko še naprej v naših krajih donela lepa mlada slovenska pesem. Zato ste vsi, ki vam je všeč lepo petje, polnoštevilno vabljeni v petek, 12. 6., ob 20. uri v šolske prostore šempolajske šole na zaključni nastop mladih pevcev zborčka Vigred in gojencev profesorja Zorana Lupinca.

Odborniki društva Vigred

Lep večer v Škednju ob zaključku kulturne sezone društva I. Grbec

Kot se vse naše šole pripravljajo na zaključek šolskega leta, tako so že imela, ali bodo še imela zaključne večere za svoje člane in prijatelje tudi naša kulturna društva.

V soboto zvečer so pripravili tak večer za svoje člane in prijatelje odborniki in člani KD Ivan Grbec iz Škednja. Bilo je na njem lepo in prijetno, kot je vedno prijetno na vseh prireditvah v tem društvu. Občinstvu so člani in članice društva pripravili lep družabni, pa tudi kulturni večer, prežet z lepo slovensko pesmijo, pa tudi s smehom in zabavo, ki sta jo znali ustvariti naši priljubljeni klepetulji Tonca in Vanka.

Zbor, ki ga vodi Boža Hrvatič, se je predstavil v nekoliko zmanjšanem številu pevk, zato pa je bilo med temi veliko novih - mladih, kar pomeni za zbor bodoč-

nost in možnost nadaljnjega razvoja. Zapele so vrsto slovenskih ljudskih, pa tudi umetnih pesmi, med temi tudi dalmatinsko pesem v priredbi Ignacija Ote, pa še pesmico o kruhku, v kateri sta se izkazali zelo mladi pevki Ketii Slavec in Lara Biondi.

Pozdravni govor občinstvu, z zahvalo zboru in vsem, ki redno obiskujejo vse prireditve in dajejo društvu moralno oporo, je imela predsednica društva Devana Černic, program pa je lepo napovedovala Jožica Biondi.

Vse se je potem zaključilo z lepo družabnostjo, za katero so pridne Škedenjke pripravile vrsto dobrot. V tem vzdušju so si vsi - pevke in občinstvo obljubili, da se srečajo v prihodnji sezoni, prav taki ali pa še bolj številni. (nl)

Mladinska levica zbira podpise za nov zakonski ukrep proti mafiji

Mladinska levica, t.j. mladinska organizacija DSL, je začela obsežno akcijo zbiranja podpisov na vsedržavni ravni za zakonski predlog ljudske iniciative, ki naj uvede »zaplembo dobrin, ki so plod zločinskih dejavnosti«. Predlagani ukrep naj bi se z večjo odločnostjo in korenitostjo lotil zločinskih pojavov, proti katerim je že uperjen tako imenovani zakon Rognoni-La Torre, v prvi vrsti seveda mafije.

Predlagalci v tiskovnem poročilu poudarjajo, da mafija letno obrne več kot 20 milijard lir. Pristojni organi dejansko bolj malo oziroma neuspešno izvajajo zakon Rognoni-La Torre, saj so npr. leta 1990 zaplenili samo 9 milijard lir zločinskega izvora. Zakon, ki ga predlaga Mladinska levica, naj bi omogočal hitre preglede in uve-

del obvezno zaplembo dobrin zločinskega izvora, tako da bi »mafija postaja slaba investicija«.

Mladinska levica nadalje ugotavlja, da je na prostosti več obsojenih mafijcev, med temi Benedetto Santapaola, Bernardo Provenzano, Salvatore Reina, Gaetano Porcelli, Pietro Aglieri, Rosetta Cutolo, Mario Imperato, Carmine Alfieri in Salvatore Rizzo. Da bi jim prišli na sled, predlaga, naj bi ustanovili za vsakega skrivača posebno skupino preiskovalcev, ki naj bi imela izključno to nalogo, da jih iztakne in zagotovi roki pravice.

Predlagalci so si postavili cilj, da zberejo 100 tisoč podpisov za svoj zakonski predlog. V Trstu so podpise začeli zbirati pred nekaj dnevi in so jih že prvi dan zbrali nekaj sto.

razstave

V TK galeriji v Ul. sv. Frančiška je na ogled razstava medeninstnih panojev slikarke CLAUDIE HENDEL.

V Galeriji Juliet v Ul. Madonna del Mare 6 je do 30. t. m. odprta razstava LUGIJA MANGONEJA. Urnik: vsak torek od 18. do 21. ure ali po domeni.

V galeriji Cartesius je do 24. t. m. na ogled razstava ALDA BRESSANUTTIIJA z naslovom »dal cinquanta in qua...«. Razstava bo odprta do 24. junija.

Milje - V Beneški hiši, Calle Oberdan 5, je odprta razstava kitajskega umetnika HO-KANA. Razstava je na ogled do 15. junija, ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob praznikih pa ob 11. do 13. ure.

V galeriji Le Cavera v Ul. S. Francesco 51/A je do 27. junija na ogled razstava GUIDA ANTONIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Grazia na Trgu Giarizzole 10 razstavlja še danes slikar LUCA PERGOLINI. Urnik: 8.30-12.30, 15.30-19.30.

Cedad - V prostorih Tržaške kreditne banke razstavlja do 31. julija svoja dela kipar EROS VALENTE.

V galeriji Nadia Bassanese (trg Giotti 8) je odprta razstava NICOLETTE COSTA z ilustracijami za knjigo »Il mago di Oz«. Razstava bo odprta do 20. junija ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 je do 19. t. m. na ogled razstava OTTAVIA BOMBENA.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled razstava GIBERTA SEVERIJA.

V galeriji Torbandena bo v petek, 12. t.m., ob 21. uri odprl razstavo svojih novjših del slikar ŽIVKO MARUŠIČ, ob 22.30 pa bo otvoritev razstave v gledališču Miela.

V kavarni Caffè degli specchi bo v soboto, 13. t.m., ob 18.30 otvorila svojo razstavo LILI LUPIERI.

Narodna in študijska knjižnica
Odsek za zgodovino

vabi na predstavitev knjige

Brede Čebulj-Sajko

Med srečo in svobodo

Avstralski Slovenci o sebi

danes, 10. junija, ob 19. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/1.

Ob prisotnosti avtorice in sodelovanjem igralca STOJANA COLJE bo knjigo predstavil ALEKSEJ KALC.

gledališča

ROSSETTI

Od 17. junija do 18. julija se bo v gledališču Rossetti odvijal FESTIVAL OPERETE. Že tradicionalno prireditev bodo otvorili z opereto Giuseppeja Pietrija ADDIO, GIOVINEZZA.

Predprodaja vstopnic pri blagajni Festivala na trgu Unità (tel. 367816 - 369485) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

La Contrada

Danes, 10. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Cristallo nastopila Mladinska skupina gledališča La Contrada s predstavo QUASI D'AMORE v režiji Oriette Crispino. Nastopali bodo Paola Bonesi, Maria Grazia Plos, Adriano Giraldi, Patrizia Burul.

Predstava je namenjena abonentom pred zaključkom letošnje gledališke sezone. Predstave bodo trajale do nedelje, 14. t. m., ob 16.30.

Gledališče Miela

Danes ob 21.30 je na sporedu predstava »Piaf« posvečena veliki francoski pevki Edith Piaf. Režija Marino Sossi.

koncerti

Gledališče Miela

Jutri, 11. t.m., ob 20.30 bo koncert orkestra konservatorija Tartini pod vodstvom dirigenta Stojana Kureta. Na sporedu skladbe Giuseppeja Tartinija.

V soboto, 13. t.m., ob 21. uri bo nastopil ameriški pop ansambel FISH & ROSES.

Goethe Institut

V soboto, 13. t.m., ob 20.30 bo v Goethe Institut, ul. Coroneo 15 koncert MePZ JACOBUS GALLUS. Na sporedu skladbe Marija Kogoja ter drugih slovenskih avtorjev.

The Blackbirds bodo igrali v petek, 12. t. m., ob 21.30 v baru La Playa v Marini Julii pri Tržiču.

V soboto, 13. t. m., ob 21.30 v baru Punta Olmi v Miljah (cesta za Lazaret).

včeraj - danes

Danes, SREDA, 10. junija 1992

BOGOMILA

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15,28 - Luna vzide ob 16.13 in zatone ob 1.57.

Jutri, ČETRTEK, 11. junija 1992

BARNABA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.27 najnižja -33 cm, ob 7.29 najvišja 7 cm, ob 12.19 najnižja -15 cm, ob 18.58 najvišja 44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,6 stopinje, zračni tlak 1007 mb narašča, veter 4 km na uro jugozahodnik, vlaga 62-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Iurissevich, Cecilia Gurgevich, Matteo Vescia, Giovanna Tommasi, Silvia Mariotti, Deborah Bovino.

UMRLI SO: 58-letni Franc Premrl, 71-letni Cirillo Micali, 97-letni Mario Faidiga, 78-letni Riccardo Zorini, 80-letna Giovanna Umer vd. Benvenuti, 21-letna Marina Valeria Gaddi, 76-letna Rosalia Puzzer, 71-letni Antonio Markezic.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do nedelje, 14. junija 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Venezia 2, Ul. Fabio Severo 112.
BAZOVICA - Ul. Gruden 27 (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Fabio Severo 2, Ul. Ginnastica.

BAZOVICA - Ul. Gruden 27 (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Berite

»Novi Matajur«

ŠD SOKOL

praznik piva

12., 13. in 14. junija na društvenem igrišču v Nabrežini.

izleti

Na Barbano se bodo podali 14. junija verniki Sv. Vincencija. Če želite se jim pridružiti kličite na tel. št. 947950 ali 942728.

Društvo slovenskih upokojencev Trst prireja v sredo, 17. junija, izlet na Brezje, Bled, Begunje in Vrbo. Vpisovanje danes, 10. junija, od 9. ure dalje na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

razna obvestila

KD Igo Gruden in ŠD Sokol prirejata POLETNI CENTER za otroke od 3. do 11. leta starosti, ki bo od 20. do 31. julija. Za vpis otrok se lahko obrnete do trgovin Lara in Aleksandra v Nabrežini ali na tel. št. 229332.

ZSKD obvešča, da bo letošnje srečanje predsednikov, tajnikov in sodelavcev kulturnih društev in organizacij, ki ga prireja ZKO Slovenije, v petek, 19., in soboto, 20. t. m., na Otočcu. Obravnavane teme bodo med drugim Marketing v kulturi, Prosti čas in kakovost življenja, Aktualna vprašanja v slovenski kulturi. Kdor bi se rad udeležil tega srečanja, se lahko javi v tajništvo ZSKD v Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635626, še danes, 10. t. m., dopoldne.

V nedeljo, 21. t. m., prireja Sklad Mitja Čuk praznik otrok »NA PROSTEM VESELO«. Vsi malčki in starši so vabljeni v Prosvetni dom na Opčinah, kjer bo poskrbljeno za prijetno počutje in ustvarjalno vzdušje.

Mladinski krožek CUBA 59 priredi v petek, 12. t. m., ob 19. uri v Ljudskem domu v Križu predavanje Zdravka Babiča na temo: »Zgodovina stranke Proletarske demokracije«.

razne prireditve

Glasbena matica Trst vabi na ZAKLJUČNE AKADEMIJE, ki bodo v evangeličanski luteranski cerkvi na Trgu Panfilij v Trstu ob 20.30 v četrtek, 11. 6. in v petek, 12. 6. Vabljeni.

Skupnost Slovencev od Sv. Ivana vabi na KONCERT MePZ Milan Pertot, ki bo v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v petek, 12. junija, ob 20.30. Sodelujeta Godbeni kvartet Glasbene matice in organist Štefan Bembi. Vodi Aleksandra Pertot.

SKD Vigred vabi v petek, 12. t. m., ob 20. uri v prostore šempolajske šole na zaključni nastop otroškega zborčka Vigred in gojencev prof. Zorana Lupinca.

Zbor Jacobus Gallus vabi na KONCERT, ki bo v soboto, 13. junija, ob 20.30 v Goethe institutu, Ul. Coroneo 15.

KD Fran Venturini - Šagra na Krmenki. V soboto, 13. t. m., ples z ansambлом TAIMS, v nedeljo, 14. t. m., ob 17. uri kulturni program: sodelujeta Godba na pihala iz Nabrežine in TFS Stu ledi, zvečer ples z ansambлом Krt; v ponedeljek ples z ansambлом Primorski fantje.

ŠD Mladina Resco - baletni odsek prireja v petek, 12. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirka v Križu zaključni letni nastop.

šolske vesti

Osnovna šola Finžgar iz Barkovelj vabi ob 10-letnici poimenovanja šole na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, 10. t. m., v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, z začetkom ob 10.30.

Osnovna šola Karel Širok vabi starše in prijatelje na srečanje ob zaključku šolskega leta, ki bo danes, 10. t. m., ob 10.30 v šolskih prostorih.

40 let sta šoli iz Mačkolj in Prebena-ga združeni v sedanjem poslopju. Osnovna šola Mačkolje vabi bivše učitelje in učence ter prijatelje slovenske šole na srečanje na šolskem dvorišču 13. t. m. ob 17. uri. Sodelujejo PD Mačkolje, KD Primorsko, KD Jože Rapotec in otroci iz vrtca.

Učenci in učiteljice OŠ Karel Destovnik Kajuh in otroški vrtec iz Gropadepadrič vabijo na zaključno prireditev ob 20-letnici poimenovanja šole, ki bo danes, 10. junija, ob 18. uri na šolskem vrtu.

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da bodo pokrajinske lestvice prosilcev za letne suplenca na slovenskih šolah za šolska leta 1992/93, 1993/94 in 1994/95 objavljene 22. junija 1992 in ne 10. junija, kot je bilo prvotno določeno.

Državni otroški vrtec iz Ricmanj razstavlja ročne izdelke v nedeljo, 14. t. m., od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. Vabljeni!

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST			
Ameriški dolar	1199,50	1170.—			
Nemška marka	757,10	747.—			
Francoski frank	224,62	221.—			
Holandski florint ...	672,43	662.—			
Belgijski frank	36,803	35,50			
Funt sterling	2205,40	2180.—			
Irski sterling	2019,75	1990.—			
Danska krona	196,22	192.—			
Grška drahma	6,253	5,50			
Kanadski dolar	1005,70	960.—			
Japonski jen	9,433	9.—			

mali oglasi

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci št. 20.

OSMICO je odprl Mario Milič, Repnič 39. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima odprto Vilko Bandi v Prebenegu 28. Toči belo in črno vino.

PRI DACEVIH v Doberdobu, Jezerska 2, smo odprli osmico. Točimo belo in črno vino.

STANKO MARUŠIČ je v Štandrežu pri Gorici odprl osmico. Toči belo in črno vino.

KUPIM staro intarzirano kraško skrinjo. Tel. na št. 211815.

PRODAM avto fiat uno 70 SL, letnik 85, bele barve, za 5 milijonov lir. Tel. na št. 225857.

ZASEBNIK prodaja avto lancia prisma 1600, letnik 83, v dobrem stanju. Tel. na št. (040) 350091 ob urniku trgovin ali (040) 291191 od 13. do 14.30.

PRODAM ford fiesto 1400 S, letnik 87, prevoženih 70.000 km, v odličnem stanju, po ugodni eni. Tel. na št. (040) 226182 ali 226601.

PRODAM hrbtni atomizer v odličnem stanju po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. (040) 759148.

OPTIKA VIKJ obvešča cenjene stranke ima novo telefonsko številko 633454.

NUDIM pomoč ostarelim ob sobotah in nedeljah, tudi ponoči. Tel. na št. 213968.

PRODAM odlično ohranjen avtomobil SEAT Ibiza GLX 1.2, oktober 89, 29.000 km. Tel. na št. 566858 do 18.30.

NUDIM instrukcije iz matematike in kemije. Tel. 212688.

NUDIM instrukcije iz angleščine. Tel. 212688.

PRODAM mladiča kraškega ovčarja z rodovnikom. Tel. na št. 211468.

PRODAM ford siero 2000 I, letnik 90, v odličnem stanju. Tel. (0481) 533535.

SLOVENSKA USTANOVA išče kuharja z opravljeno italijansko kuharsko šolo. Tel. na št. 577941 v jutranjih urah.

prispevki

Viktor Bogatec poklanja 25.000 lir za Združenje aktivistov in invalidov NOB in 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

V spomin na pok. Emila Sardoča darujeta Ladi in Mara Milič 30.000 lir za balinarsko sekcijo ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Marije Bogatec vd. Regent darujejo Pepi, Vanda in Marjan 100.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob sosedu Brunota Sulčiča darujeta Ančko in Luciana 20.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

Za Godbeno društvo Nabrežina darujejo Franko Milič 20.000 lir, Lucijan Terčon 15.000 lir, Milena Lupinc 10.000 lir in Ladislav Sirca 25.000 lir.

V spomin na Rudija Košto daruje Slava Furlan-Sedmak 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Darko Lipovec in Josipa Ferfoljo daruje Luciano Štoka 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 19. obletnici smrti dragega moža Lučkota Malalana daruje žena Zmaga 50.000 lir za Dvojezično šolsko središče v Špetru.

V spomin na padle borce NOB, ob jubileju darujeta Davči in Marta 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

SKD TABOR je zbralo za begunske otroke iz BiH:

Dora Barut v spomin na svoje pokojne 100.000 lir, Anica Daneu 100.000 lir, Stano Guštin (Repen) 30.000 lir, N.N. 100.000 lir, Bianchi 50.000 lir, Paolo Sossi 100.000 lir, N.N. 100.000 lir, Poženel 30.000 lir, Saša Gorup 100.000 lir, Marta Zupan 50.000 lir, gospa Ban 50.000 lir, Irma Kraus 100.000 lir, Suzana Sosič 100.000 lir, Marija Suc (Repen) 100.000 lir, Irene Maver 50.000 lir, N.N. 50.000 lir, Lojzka Sosič Španger 50.000 lir, Jelka in Dario Mohorovič 100.000 lir, Edka Križnič 100.000 lir, Justina Štubelj 50.000 lir, Roberto Protti 30.000 lir, Alma Pertot 200.000 lir, Maja Fonda 50.000 lir, Ivanka Ličen vd. Danev 100.000 lir, Mimica Jerič 50.000 lir, Tončka Gorkič 50.000 lir, OŠ Alojz Gradnik Repentabor 171.000 lir, Suzi Pertot in Elio Vascotto 50.000 lir, Ana in Nives Košta 50.000 lir, telovadke na izletu 100.000 lir. V skrinji za prostovoljne prispevke je bilo 700.550 lir. Skupaj 3.061.550 lir.

Namesto cvetja na grob in v počastitev spomina prijateljev in borcev Ondine Skergat Sabadin, Rudija Košute, Bruna Sulčiča, Josipa Ferfolje, Ivane Kones-tabo vd. Antončič in Luciana Rupla daruje Impexport - Božene in Dušana Košute 500.000 lir za TPK Sirena, 25.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu, 25.000 lir za ŽPZ Vesna iz Križa, 25.000 lir za ŠD Mladina, 25.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Proseku, 25.000 lir za FC Primorje in 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

</

Problem uživanja mamil je »oplazik« tudi slovensko narodnostno skupnost

Droga ni nepremagljiv nasprotnik vendar zahteva odločno ukrepanje

Problem obstaja treba se ga je lotiti

Zamisli teh nekaj strani, ki smo jih ob koncu šolskega leta posvetili vprašanju narkomanije, je nastala v dogovoru s slovensko psiho-pedagoško službo na Tržaškem.

Na to službo se je v zadnjih časih obrnilo več ljudi s prošnjo, da bi nekaj ukrenili zoper širjenje mamil. Več je namreč znakov, ki kažejo, da pred pojavom mamil tudi manjšina ni izvzeta. In najbrž bi bilo nenormalno, če bi bila.

Vendar prav dejstvo, da je pojav opazen med mladimi, sili k razmišljanju. Kaj narediti? Kako se upreti? Kolikšna je razširjenost mamil? V teh straneh ni dokončnega odgovora na ta vprašanja, in bi ga tudi ne moglo biti. Toda pri psihopedagoški službi opozarjajo predvsem na problem prostega časa mladih: tradicionalne manjšinske strukture so v tem pogledu v zamudi. Vse premalo je sodobnih prijemov, ki bi mladim omogočili ustvarjalno izkoriščanje prostega časa in zabavo.

Droga se, kot kaže, med našo mladino ni še močno zakoreninila. Problem zasvojenosti ni tako zelo pereč, bolj razširjene so trave ali vdihavanje lepil in redčil, bolj odraz neke mladostniške radovednosti in neravnovesja, kot resnične narkomanije in zasvojenosti s trdimi drogami. A to naj ne bo v preveliko tolažbo. Problem obstaja in se ga je treba lotiti.

Za tiste, ki bi imeli hujše probleme, pa nasvet: lahko se za pomoč obrnejo na center SERT (bivši CMAS) v Ul. San Cilino pri Sv. Ivanu v Trstu ali na Skupnost S. Martino al Campo v ul. Gregorutti v Trstu. Ne bodo jim zaprli vrat.

VOJMIR TAVČAR

Važna je korektna in odkrita informacija

V uredništvo Primorskega dnevnika, kot tudi v uredništva italijanskih časopisov v zadnjih mesecih periodično prihajajo pisma s pričevanji mladih narkomanov, ki so s pomočjo terapevtskih skupnosti in komun našli pot iz »tunela droge«.

V teh pismih so opisani pretresljivi doživljaji mladih, ki jih je mamilo - predvsem heroin - povsem zasvojilo, a so s pomočjo domačih in z lastno voljo po življenju vendarle našli dovolj moči, da bi se osvobodili iz šuženstva »opici«. Po večini sedaj z lastno izkušnjo pomagajo drugim, ki so prav tako prišli po pomoč.

Seznanjanje mladih ljudi s težavami in problemi, s katerimi se spoprimejo narkomani, pa je po oceni psihologa dr. Viljema Ščuka tudi dokaj učinkovit način boja zoper mamila. Metodo je že večkrat preizkusil tako v Sloveniji kot tudi na slovenskih šolah na Tržaškem. Mladim je opisal primer mladega narkomana, katerega osebno sledi (imena seveda ni povedal), nato pa v majhnih skupinah izzval razpravo o problemu. Mlade sogovornike je tudi prosil, da bi pacientu pisali, mu svetovali...

Izkušnje so po Ščukovi oceni zelo spodbudne. Mladi so, kot je ugotovil iz pisem in iz pogovorov, zelo iskreno podoživljali usodo pacienta. V nasvetih so bili praktični, prijateljski, izognili so se vsakemu moraliziranju.

»V pogovoru so bili zlasti mladi na Tržaškem zelo odkriti, odprti, mediteranski,« je poudaril dr. Ščuka. »Optimistični so! Sodiijo, da je življenje lepo. Zlasti fantje so odprti. Iskreno mu ponujajo prijateljstvo. Pretežno svetujejo zdravljenje, razen kadilcev. Podpisujejo se "Tvoj prijatelj", "drži se", "vsi smo s teboj", dekleta pa narkomana spodbujajo, naj bo bolj možakarski.«

Še najbolj pa so dr. Ščuko razveselile nekatere trditve kot, »tvoji doživljaji me utrujejo v prepričanju, da ne bom nikoli okusil droge«.

Toda, opozarja dr. Ščuka, mladi ne sprejemajo pridrig. Ne sprejemajo moraliziranja. Informirati jih je treba korektno, probleme jim prezentirati takšne, kakršni so. Pri prezentaciji problema je lahko prisotna večja skupina, nato pa je treba problem razčleniti in prediskutirati v ožjem krogu. Odziv v tem primeru najbrž ne bo izostal.

Presenetljivi podatki Censisove raziskave med italijanskimi narkomani

»Drogo sem poskusil iz radovednosti«

V nekaj letih se je na urednike oddaje Rai 1 »Droga, che fare?« po telefonu obrnilo na tisoče mater, obupanih nad dejstvom, da so njihovi otroci podlegli drogi. Prosile so za pomoč, za nasvet, kako se spoprijeti s sovražnikom, ki jim grabi in ubija otroka.

Toda žalost mater in dejstvo, da je mati največja narkomanova zaveznica v boju proti mamilu, je le ena plat raziskave, ki jo je na osnovi telefonskih pozivov izvedel Censis. Druga, še bolj dramatična resnica je, da se večina narkomanov ne želi boriti proti drogi. Mamilo je močnejše od vseh posledic, ki jih povzroča: od marginalizacije v družbi, do nevarnosti da kdo prej ali slej naleti na brizgalko z okuženo krvjo. »Večina narkomanov meni, da je možno neko sprejemljivo sožitje med drogo in vsakodnevno stvarnostjo,« je predsednik Censis De Rita poudaril v pogovoru z novinarji. Zasvojenost z zamili naj bi bila v doživljanju narkomana vse bolj podobna zasvojenosti alkoholika, ki doživlja

svojo odvisnost kot nekaj zasebnega, nekaj kar skriva pred drugimi in kar naj ne bi obremenjevalo medosebne odnose.

Vprašanje, ki se ob tem zastavlja pa je, ali bo ob takem odnosu popustila tudi družbena mobilizacija zoper drogo? Odgovora raziskava Censis ne daje, razkriva pa kopico drugih, presenetljivih resnic, ki postavljajo na glavo marsikatero dejstvo. Predvsem raziskava v znatni meri redimenziora prepričanje, da se zateka k drogi prevsem kdor ima težave v družini ali pa je čustveno moten. V večini primerov (88 odstotkov) je mladostnik okusil drogo ob spodbudi prijatelja. »Drogo doživljajo kot eno od tolikih izkušenj,« je pojasnil De Rita.

Večina narkomanov je tudi pojasnila, da je najprej poskusila mehka mamila in nato postopno prešla na trda. Teza konservativnejših krogov, ki so prikazovali lahka mamila kot uvod k trdim, ima torej neko osnovo, čeprav raziskava ne potrjuje nekega avtomatizma v prehodu od marihuane k heroinu.

Raziskava tudi dokazuje, da izobrazba in narkomanija ne gresta vstric. Med študenti je odstotek narkomanov majhen, medtem ko je narkomanija močno prisotna med brezposelnimi in podzaposlenimi mladimi, v zapuščenih urbanih periferijah. Med anketiranimi 60 odstotkov narkomanov ni imelo nobene diplome ali kvečjemu diplomu nižje srednje šole.

Kakšen je torej »portret« italijanskega narkomana, kot izhaja iz raziskave Censis? V bistvu gre za mladega moškega spola med 22. in 30. letom starosti (precej visok pa je tudi odstotek narkomanov pod 22. in nad 30. letom starosti). Poudarek je predvsem na moškem spolu, ker iz raziskave izhaja, da so ravno fantje tisti, ki večinoma potegnejo za sabo dekleta v spiralo droge. Obenem pa poudarek tudi na »mestni mladini«, ker je večina mamilašev koncentrirana v italijanskih urbanih območjih.

Na pogovor so se pripravili zelo skrbno. Prinesli so svoje izkušnje, svoje strokovno znanje, predvsem pa angažiranost in zavzetost ljudi, ki se zavzemajo, da bi pomagali moteni mladini. In uživanje mamil je znak neke motenosti, nekega nelagodja, v najboljših primerih znak neke problematične družabnosti, ki ima v mamilu dejavnik socializacije. K pogovoru in k širšemu javnemu razmišljanju o mamilih pa jih je sililo tudi dejstvo, da so v zadnjih časih z raznih krajev dobili več pozivov, naj bi nekaj ukrenili.

Ekipa slovenske psiho-pedagoške službe, ki jo vodi Danilo Sedmak in v kateri so Nada Berce, Antonietta Šuran-Brunelli, Odila Bufon, Majda Mahnič, Hektor Jogan, Loredana Kralj, Patrizia Žužek in Veronika Lokar, si je želela, da bi prav z objavo tega razmišljanja in dopolnil, ki sodijo k njemu, spodbudila slovensko narodnostno skupnost in njene ustanove k obravnavanju problematike mladih. Kajti problem uživanja mamil je tudi v temu: droga in njeno skupno uživanje polnita neko praznino: praznino v pomanjkanju struktur za prosti čas, pomanjkanju zbirališč, v možnosti nekih dejanj, ki bi pritegnile mlade, usmerile njihove energije, ustvarjalnost in potrebo po družbi ter uresničevanju.

Kako je razširjeno uživanje mamil

Začeli smo kar z evidentiranjem problema. Kako razširjen je pojav uživanja mamil in v kolikšni meri je prisoten v manjšini? Mnenje je bilo soglasno: mamila so prisotna in krožijo tudi med manjšinsko mladino. Že v preteklosti je bilo več znakov, da manjšinska družba pred tem pojavom ni izzvezta, saj je pred več kot desetimi leti umrl za posledicami narkomanije mlad slovenski fant, na Krasu so karabinjerji zajeli skupino, ki je razpečevala mamilo in še bi lahko naštevali. V bistvu, menijo pri psihopedagoški službi, bi bilo nenormalno, če bi pojav, ki je prisoten v celotni družbi, ne zajel tudi manjšine. Treba pa je premostiti tabu, ki preprečuje, da bi se manjšina in njene strukture s tem soočile.

Agresivna ponudba

Vzrokov je nabrž več: tržišče je s ponudbo zelo agresivno, nekatere vrednote popuščajo, nekatere psihoaktivne snovi so lahko dostopne, še zlasti od kar je večja ponudba tudi čez mejo,

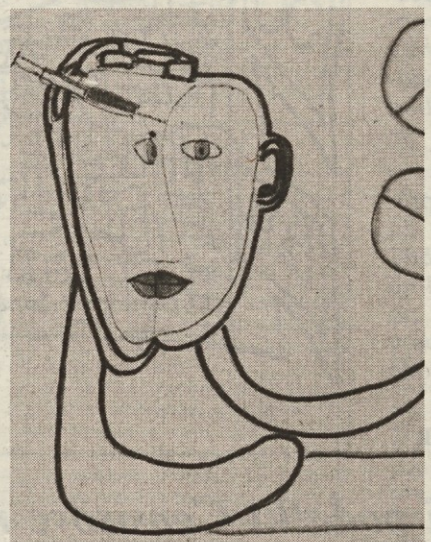
na Obali. Sicer kaže, vsaj po izkušnjah članov psihopedagoške službe, da trdih mamil ni veliko. Bolj razširjene so trave, vdihavanje hlapov raznih lepil in redčil, ki so tudi zelo dostopna, mešanje raznih medicinskih preparatov z alkoholom. Uvod v drogo je vselej po prijateljski liniji, nek odgovor na neko notranjo dezorganiziranost in praznino. Ko mladostnik preboli adolescenco in odrase, se pojav po navadi omili.

Kaj narediti torej? Še zlasti ob ugotovitvi, da bi se lahko ustvarilo vzdušje večje tolerančnosti do droge in bi se lahko postopno uveljavila neka kultura mamil?

Problem informiranja

Eden od prvih prijemov je po oceni članov psihopedagoške službe informiranost. Informaci-

jo bi morali posredovati v družini in v šoli. Vendar je pri tem pomemben pristop. Nepogljeno predavanje širšim skupinam, ki poudarjajo predvsem učinke drog, so lahko tudi negativna in se spremenijo bolj v reklamo za mamila kot v sred-

stvo za prevencijo. Zato se je bolj primerno razmišljanje o resnični učinkovitosti preprečitve, pa je skoraj še povsem pozitivni pristop in ki izhaja iz moč in bogastvo. Narkomanija je predvsem, kako uporabiti prosti čas, saj se dolgočasje in pomanjkanje priložnosti za družabnost lahko sprevrže v predno zgrajen človek je pred zavedami odpornejši, v stiski in podležu skušnjava droge. V sredovanju vrednot in v upoštevanju prepričanja, da je doseganje rezultatov, socializacijski aspekt športa so za otroka in mladega človeka sila pomembni. Pri tem je šola - itajanska na sploh in z njo tudi domovinska, precej zatajila, ker bega. Vprašanje pa je, kako pomagati nato narkomanom

mu pomagati. Čeprav ve, da je vsakovega ravnanja ne odobravajo, da je njihova čustvena prizadevanja mora čuti, da so morda strani in da se lahko v vsemu, ga čaka, zanese nanje.

V ŠOLI

V zadnjem času tudi pedagogi v šoli žive v bojazni, da se med njihovimi dijaki pojavi uživanje drog. Skoraj še bolj tega se bojijo možnosti, da bi se pojavila ne bi pravočasno prepoznali. Kolikor več vejo o značilnostih mladostništva in kolikor bolj poznajo svoje učence, njihove vade, vedenje, načine medsebojnega komuniciranja in njihove individualne lastnosti, toliko bolj gotovo, da se tudi pri tej ne bodo zmotili.

Sum o uživanju drog pri mezniku ali skupnici dijakov razredu jim čisto zbudi posplo-

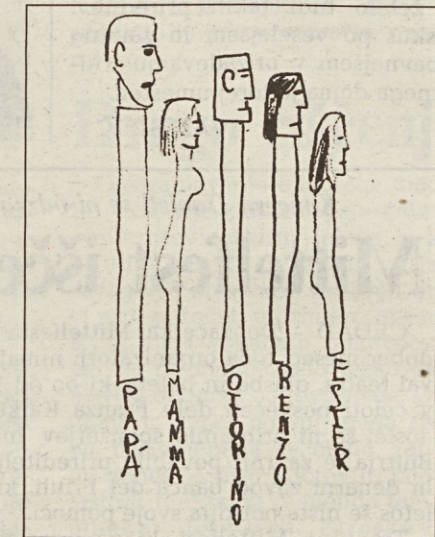
tem pogledu pa imajo pomisleke o resnični učinkovitosti preprečitve, pa je skoraj še povsem pozitivni pristop in ki izhaja iz moč in bogastvo. Narkomanija je predvsem, kako uporabiti prosti čas, saj se dolgočasje in pomanjkanje priložnosti za družabnost lahko sprevrže v predno zgrajen človek je pred zavedami odpornejši, v stiski in podležu skušnjava droge. V sredovanju vrednot in v upoštevanju prepričanja, da je doseganje rezultatov, socializacijski aspekt športa so za otroka in mladega človeka sila pomembni. Pri tem je šola - itajanska na sploh in z njo tudi domovinska, precej zatajila, ker bega. Vprašanje pa je, kako pomagati nato narkomanom

mu pomagati. Čeprav ve, da je vsakovega ravnanja ne odobravajo, da je njihova čustvena prizadevanja mora čuti, da so morda strani in da se lahko v vsemu, ga čaka, zanese nanje.

Pogovor s člani slovenske psihopedagoške službe o problemu razširjenosti mamil med mladimi in o možnih ukrepih za zaježitev pojava

Ilustracije prejšnje in teh dveh strani so povzete po knjigi »Il ciclo della droga«

čne krize mladi imajo bolj malo priložnosti za socializacijske trenutke. In vendar je ravno pri mladih vprašanje prostega časa in zabave izredno pomembno. Ogrodje manjšinske organizira-

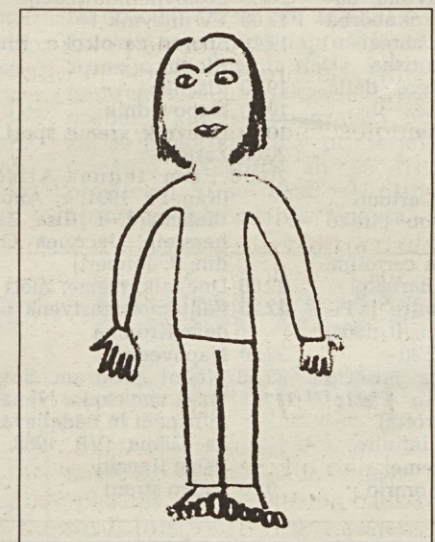
nosti, menijo pri psihopedagoški službi, lahko ostane isto, kot doslej, le prijem morajo biti sodobnejši. Šport, glasba, gledališke predstave lahko spodbudijo ustvarjalni pristop mladih, kot ga na primer vzbudijo priprave na pust, ki pritegnejo k delu kopico adolescentov. To, kar družba nudi mlademu, bi moralo biti ustvarjalnejše in privlačnejše od droge, ki ima zelo veliko moč.

V času burnih sprememb in pretresov, kakršne doživljamo v zadnjih letih, postaja vse to zelo zahtevna naloga, še zlasti ko finančna kriza hromi in krni delovanje društev in ustanov. In vendar je vprašanje, o katerem je treba razmišljati in poskusi rešitve, saj ravno v obdobju sprememb, ki ne nakazujejo zelo jasne prihodnosti, ljudje, predvsem pa mladi, potrebujejo še večjo gotovost in še več opornikov. (VT)

Mladi potrebujejo strukture za prosti čas

Problem pa člani psihopedagoške službe vidijo tudi v slovenskih športnih organizacijah, ki jih športno okolje sili k vse večji konkurenčnosti in k »produktivnosti« rezultatov. Tak pristop nagraduje bolj naderjane, tiste pač, ki v športu dosega rezultate, medtem ko so manj nadarjeni potisnjeni na obrobje. Tudi o tem vprašanju bi kazalo razmišljati in iskati pravilno ravnanje, ki je seveda sad razpoložljivih sredstev, pristopanja do tega problema in športne »politike«.

Podobno velja za druge strukture. Tudi pod silo finan-

Psihoaktivne snovi (droge)

Skupina	Droge oziroma medicinski preparati	Iskani učinek	Oblika odvisnosti
1. Analgetiki in evforiki morfinne skupine (analgetik - lajšalo bolečin; alkos gr. bolečina, evforik - sredstvo, ki dviga razpoloženje)	a) opij in njegovi alkaloidi in izpeljanki: kodein, morfin, evdokal, heroin itd. b) sintetični preparati z morfinskim učinkom: heptanon, petantin, metadon, pentazon, pentalon in drugi	ublažitev bolečin, vedro, optimistično, privzdignjeno razpoloženje	huda fizična odvisnost
2. hipnotiki in nemorfinski analgetiki, evforični, sedativi, hipnotikov (hipnotik - uspavalo)	a) uspavala: luminal (fenobarbital), ciklobarbiton, veronal, speda, vesparaxete, kloralhidrat idr. b) lajšala bolečin: fenalgon, plivadon, optalidon, valeron in drugi	spanje, ublažitev bolečin, izboljšanje razpoloženja	blažja ali hujša (valeron) fizična odvisnost
3. sedativi, tranquilizatorji, nevroleptiki, antidepresivi (sedativ, tranquilizator - pomirilo; nevroleptiki - sredstva za zdravljenje duševnih bolezni s centralnim delovanjem; antidepresivi - sredstva proti potrtosti)	reserpin, klorpromazin, meletril, meprobam, apaurin, tavor, librium, triptizol idr.	pomiritev, zdravljenje duševnih bolezni, zmedenosti, blodnjavosti, potrtosti itd.	zvečine ne povzročajo odvisnosti, razen meprobarbata in tavorja (blažja fizična odvisnost)
4. inebriansi (opojne snovi)	alkohol, kloroform, eter, bencin, drugačna organska topila	opoj (*ki vtopi vse skrbi...)	psihična in fizična odvisnost
5. stimulansi, ekscitansi (= poživila, vzburila; stimulator lat. spodbudam)	a) kokain b) druga poživila (kava, čaj, kola, amfetamin, predušil, mirapront idr.)	premagovanje utrujenosti in zasplosti, intelektualna budnost in bistrina	psihična odvisnost
6. halucinogeni, psihodeliptiki, psihozomnetiki (sredstva, ki povzročajo privide in druga, pri duševno bolnih opažanja stanja: halucinacija lat. zaznavna motnja, npr. privid; psychosis lat. duševna bolezen; delirians - sredstvo, ki povzroča bledej)	a) kanabis (konoplja): hašiš, marihuana b) LSD (diethylamid lisergične kisline) c) poredkeje uporabljani halucinogeni: peiotl (meskalin), psilocibin, mušnica (PCP), d) atropin, skopolamin (antiholinergični deliriansi)	nenavadna duševna doživetja, »razširjenje zavesti«, vznemetenost (ekstaza); fenciklidin povzroča agresivnost, je nevarnejši od drugih halucinogenov	psihična odvisnost

Drog je cela vrsta in so si po učinkih zelo različne. Zato je povsem nestrokovno govoriti kar o »drogi«, kot bi to bila enovita snov. Tabela nas seznaja z grobo razdelitvijo drog po njihovih poglavitnih učinkih.

Posebnosti v vedenju in druga znamenja zlorabe mamil

V DRUŽINI

Splošna občutljivost ljudi za problem uživanja drog pri mladih, ki jo še dodatno razžarevajo k senzacionalizmu nagnjena sredstva javnega obveščanja, privede marsikatero starše z otroki v adolescentnem obdobju v hudo stisko. Občutja nemoči so pri njih še večja, ker se zavedajo svojega pomanjkljivega znanja o tem problemu. Vse to jim zmanjšuje možnost stvarnih in smiselno objektivnih stališč do pojava narkomanij, tako kadar ocenjujejo problem od daleč, in še toliko bolj, če zaslijo,

da droga ogroža tudi njihovega otroka.

Prav strah staršev je največkrat kriv za to, da pomislijo na drogo v lastnem domu tudi brez realne osnove za to. Njihova bojazen, pomanjkljive predstave o drogi in globoko v njih zasidrani predsodki se pripomorejo k že siceršnje nerazumevanju mnogih sprememb pri mladostniku, ki jih starši ne morejo sprejeti kot del njegovega odrasčanja. Na srečo je strah staršev le redko utemeljen in se mnogo pogostje izkaže, da je bil njihov sum neupravičen in da svojih predstav o narkomaniji niso uspeli razločiti od znakov malo

burnejšega odrasčanja pri svojem otroku.

Kadar pa je le več razlogov, da pomislijo na možnost zlorabe drog pri svojem mladostniku, naj bodo pozorni na naslednje znake: izginjanje zdravil iz domače lekarne, - tablete, kapsule, praški, ampule, stekleničke sirupa neznanega porijekla med mladostnikovimi stvarmi, - odrabljen in polprazen tube lepil, stekleničke čistil ali razredčil, z lepilom pomazane plastične vrečke, kosmi vate ali robci z duhom po čistilih,

- duh po kemičnih sredstvih v mladostnikovih oblačilih, - duh po zažgani vrvi ali močno aromatičnem tobaku, ki ga pušča kajenje kanabisa v prostoru, kjer se je mladostnik zadrževal, - vztrajanje pri nošnji sončnih očal in dolgih rokavov v neprimernih okoliščinah (s tem želi mladostnik morda prikriti zožene ali razširjene zenice, rdeče očesne veznice ali vbode na rokah), - sledi krvi na rokavih ali kosmih vate, injekcijske igle in brizgalke, - pogosta izposojanja denarja doma in zunaj doma, izginotje denarja, gramofona, družinskega nakita.

Ob takšnih odkritjih je njihova prizadetost najmanj razdiralna, tako zanje kot za mladostnika, če mu uspejo na obvladan način povedati, kaj so našli. Pogovor, ki temu sledi, naj ne vsebuje očitkov in groženj, temveč naj poteka na tak način, da bo mladostniku (ki ni prav nič manj šokiran kot oni) jasno, da ga starši žele razumeti in

mu pomagati. Čeprav ve, da je vsakovega ravnanja ne odobravajo, da je njihova čustvena prizadevanja mora čuti, da so morda strani in da se lahko v vsemu, ga čaka, zanese nanje.

in zmotno stališče, da je vsakovega ravnanja ne odobravajo, da je njihova čustvena prizadevanja mora čuti, da so morda strani in da se lahko v vsemu, ga čaka, zanese nanje.

meznega zasvojenega učenca in pri preprečevanju zlorabe drog pri vseh drugih, je pa tako kot v družini, tudi v šoli odločilna prva reakcija.

Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povzročajo psihotropna sredstva. Ob že opisanih znakih se v šoli še posebno pogosto kažejo naslednji: - Mladostnikovo razpoloženje in s tem tudi sodelovanje pri pouku splošno upadajo, - Mladostnik, ki je postal odvisen od droge, kaže tudi v šoli splošne značilnosti v razpoloženju in vedenju, ki jih povz

Pobuda Radia Slovenija

Počitnice na kmetiji

LJUBLJANA - Turizem na kmetijah ima v Sloveniji že dolgoletno tradicijo, o čemer govori že skorajda pregovor na gostoljubnost slovenskih kmetov in pa tistih gostov, ki se leto za letom vračajo, da svoj dopust preživijo v miru in neokrnjeni naravi v sproščenem in domačem okolju ter ob dobrotah slovenske kmečke kuhinje. Z obiski slovenskih turističnih kmetij želi jutranji program Radia Slovenija opozoriti na manj znani vidik turistične ponudbe, hkrati pa poslušalcem ponuditi možnost izbire nekoliko cenejših, vendar kljub temu idiličnih počitnic sredi narave in kmečkega načina življenja.

Sodelavci radia bodo obiskali 15 slovenskih turističnih kmetij. Pri tem bodo ocenjevali izvirnost, kvaliteto ter pestrost ponudbe hrane in pijače ter kritično ocenili vse, kar sodi v dodatno turistično ponudbo. Zbrali bodo mnenja gostov o tem, kako so zadovoljni s takšno počitniško izbiro. Pri ocenjevanju posamezne turistične kmetije bodo upoštevali tudi njeno splošno urejenost in prometno dostopnost, možnosti za rekreacijo, urejenost kmečke hiše in dvorišča, kvaliteto prostorov za bivanje, možnosti vključevanja gostov pri različnih delih na kmetiji, oddaljenost kmetije do mest in zdravnika, telefonske povezave, gostiteljevo znanje tujih jezikov ter splošno gostoljubnost turistične kmetije. Reportaže bodo dolge 6 do 7 minut, v program pa jih bodo uvrščali vsako nedeljo po pol osmi uri. Prva reportaža pa bo na sporedu 14. junija 1992 ob 7.40.

Po gostovanju zagrebške Komedije v NG

Umestnost lahkotnejših predstav v repertoarju

NOVA GORICA - Poleg komornih in simfoničnih ansamblov in zaključnega nastopamariborskega opernega ansambla v letošnji koncertni sezoni z izvedbo Verdijeve Traviate - je Kulturnemu domu v Novi Gorici uspelo privabiti iz Zagreba znamenito mestno gledališče Komedija. Šest izvajalcev iz tega gledališča je predstavilo nekaj odlomkov iz najbolj popularnih operet E. Kalmana *Grofica Marica*, F. Lehárja *Vesela vdova*, I. Tijardovića *Mala Floramy* in iz zakladnice zabavnih melodij Z. Špišića *Solza za zagorske bregove* ter iz musicalov E. Kishona-I. Kušana-A. Kabilja *Poročni list*, J. Steina-J. Bocka *Godec na strehi* in M. Grgića-A. Kabilja *Jalta, Jalta*.

Operetno glasbo je izvajala izvrstna sopranistka Nevenka Petković-Sobjeslavski, ki je kljub dolgoletnemu delu v tem gledališču ohranila svežino svojega glasu, kar označuje dobro pevsko šolo. Njeno oblikovanje je bilo sproščeno in poletno, čeprav se klavirska spremljava ni povsem prilagajala njeni spretnosti in kreativnosti. Sicer pa smo glede klavirskega parta imeli vtis, da je pianist uskočil iz neke nuje, ker ni bil vselej v tesnem sooblikovanju s pevskimi partnerji, to je, da ni imel dovolj potrebnih skupnih vaj. Vendar pa moram reči, da so kljub temu tudi drugi pevci, zlasti Sanda Miladinov-Langerholz in Boris Pavlenić, izvrstni igranci in pevci lepega, voluminoznega glasu, suvereno obvladovali svoje vloge in odsevali svojo umetniško prepričljivost. Omeniti moram še

Nado Abrus in Richarda Simonelija, ki je obenem tudi povezoval program. Pri klavirju je bil Veseljko Barešič.

Obisk je bil sorazmerno dober, poslušalci pa »novi«, hočem reči, da ne sodijo med tradicionalne obiskovalce koncertov, kar navaja na misel, da imamo občinstvo, ki bi želelo tudi takih prireditev. Poskus po veselejšem in žlahtno zabavnejšem v prizadevanju Kulturnega doma je torej umesten.

IVAN SILIČ

Kviz je še zmeraj Mikeova perspektiva

MILAN - Štirideset od svojih 68 let je preživel v televizijskih studijih. Toda zanj je prihodnost še vedno kviz. Tako je poudaril Mike Bongiorno (na sliki), ki bo jutri končal svojo tedensko oddajo o kvizih Telemike. Toda oktobra bo že spet na ekranu z novo oddajo, ki bo, kot običajno temeljila na kvizu.

Protagonist nove Bongiornoove oddaje bo najbrž družina in ne več posamezni tekmovalci. In kvize bo nerjavljivi Mike »oplemenitil« tudi z igrami. »Za razliko od kviza je igra kot magnet, ki pritegne pozornost gledalca, ki skuša tudi sam odgovoriti na vprašanja,« je dejal Mike Bongiorno in dodal, da to dokazuje uspeh njegovega vsakodnevnega »Kolesa sreče«, ki naj bi priklenil pred ekran okoli pet milijonov gledalcev. Igro bodo nadaljevali čez poletje in bo »držala na ekranu še precej let. V ZDA traja na primer z istim uspehom že 25 let«.

Naslov nove oddaje ni še znan. »Berlusconi ga mora odobriti,« je povedal Mike novinarjem in dodal, da »če je naslov všeč njemu, je običajno všeč tudi publiki«.

V pogovoru se je Mike dotaknil tudi sponzorstva. S ponosom je poudaril, da je prvi v Italiji uvedel sponzorstvo v svoje oddaje. Preden sprejme sponzorstvo nekega podjetja, pa Mike skrbno preizkuša njegove proizvode. »Če so mi všeč vem, da mi bo uspelo prepričati ljudi, naj jih kupijo,« je poudaril in s rad pobahal, da je sponzorju vselej omogočil uspeh.

Koncern Danieli se ni odzval vabilu prirediteljev

Mittelfest išče sponzorja

ČEDAD - Do začetka Mittelfesta v Čedadu manjka samo še dober mesec, toda organizatorji nimajo še sponzorja. Letošnji festival teatra, glasbe in baleta, ki bo od 18. do 31. julija v Čedadu, bo v celoti posvečen delu Franza Kafke, toda ime velikega avtorja doslej še ni pritegnilo sponzorjev. Industrijski koncern Danieli iz Buttria je zavrnil povabilo prirediteljev, pa tudi koncern Zanussi in denarni zavod banca del Friuli, ki sta lani podprla prireditev, letos še nista potrdila svoje pomoči.

Trenutno Mittelfest, ki ga prirejajo Italija, Avstrija, Slovenija, Hrvaška, Madžarska in Češkoslovaška, lahko računa le na tehnično sponzorstvo čedajske Ljudske banke, ki bo zagotovila blagajniško poslovanje in prodajo vstopnic.

Prireditelji pa so vsekakor prepričani, da bodo v prihodnjih tednih rešili vprašanje sponzorstva.

Tudi na letošnjem Mittelfestu je predvideno sodelovanje vsaj nekaterih državnikov, ki bodo zastopali države pobudnice.

Še nimate
tega imenitnega dosežka
slovenske proze doma?

BORIS PAHOR
Mesto v Zalivu

V času predvajanja
na Radiu Trst
20% popusta!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.55 Aktualno: Unomattina 10.05 Vesti in gospodarstvo 10.15 Risanke: Hallo Kitty 10.30 Dok.: Viaggiare... 11.00 Kratke vesti 11.05 Nan.: Poliziotti in città, 12.00 E' proibito ballare 12.30 Dnevnik 12.35 Nanizanka: La signora in giallo 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Aktualno: Eco 92 14.30 Film: Il conte di Essex (zgod., ZDA 1939) 16.15 Aktualno: Green 16.45 Variete: Caramella 3 17.15 Risanke: I Gummi 17.40 Odprti prostor 18.00 Kratke vesti 18.10 Variete: Hočeš zmagati? 18.20 Nanizanka: Blue jeans 18.50 Dok.: Kvarkov svet 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vreme in dnevnik 20.10 Nogomet: Švedska-Francija (EP) 22.05 Aktualno: Pianeta 2000 - Eco 92, vmes (22.45) nočni dnevnik 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Filmske novosti 0.40 Športna sredo 2.20 Rubrika opolnoči	7.00 Nanizanke in risanke 8.45 Variete: Caramella 3 9.15 Dok.: Divja narava 9.40 Film: Una bruna indiovoluta (kom., It. 1951) 11.15 Segreti per voi 11.30 Kratke vesti 11.35 Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Gospodarstvo in vreme 13.45 Nad.: Quando si ama, 14.40 Santa Barbara 15.35 Kolesarstvo: 75. dirka po Italiji, 18. etapa 17.00 Odprti prostor 17.25 Kratke vesti 17.30 Metropolitan Police 18.20 Sportne vesti 18.30 Šport: Girodivagando 18.45 Nan.: Un giustiziere a New York, vreme 19.45 Dnevnik in šport 20.20 Aktualno: Ora 20.30 Nan.: Detective Extralarge - Black & White 22.10 Aktualno: Mixer-Glasba, 23.15 Pegaz 23.55 Nočni dnevnik 24.00 Vreme in horoskop 0.05 TV film: Affari di famiglia (dram., It. 1988) 1.40 Film: Prima dell'anestesia (srh., ZDA 1938)	10.30 Šport: dresura, 11.00 triatlon, 11.30 rubrika o rugbyju 12.00 Kratke vesti iz Milana 12.05 Film: Al diavolo la celebrità (kom., It., 1949) 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Dok.: DSE: Ko ne bi bilo lesa, 15.00 Todi, 15.15 Šola se posodablja 15.45 Šport: motonavtika, balinanje, 16.35 rokoborba 17.00 Popoldan na 3. mreži 17.45 Pregled tujega tiska 18.00 Dok.: Il mistero della foglia verde 18.45 Derby in vreme 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: BlobCartoon 19.55 Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Film: Totò contro il Pirata Nero (kom., It. 1964) 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Variete: Porca miseria (vodita Fabio Fazio, Bruno Gambarotta) 23.45 Dok.: Viaggio infinito 0.45 Dnevnik in vreme 1.10 Variete: Fuori orario	8.10 Video strani 8.20 Spored za otroke: Čarobni kovček, 8.55 Cici-ban izletnik 9.15 Opera: Lažna vrtnarica (W.A. Mozart) 10.55 Nad.: Deklica M 11.50 Poslovna borza 12.00 Poročila 15.45 Napovednik 15.50 Dok.: Galaktična odiseja 16.55 Poslovne informacije 17.00 TV dnevnik 1 17.10 Spored za otroke: Klub Klobuk 19.10 Risanke 19.20 Napovednik 19.30 Dnevnik, vreme, šport 20.00 Žarišče 20.30 Film tedna: Alisée (Kan.-Fr. 1991, r. Andre Blanchard, i. Elsa Zolberstein, Jacques Godin, R. Joubert) 22.00 Dnevnik, vreme, šport 22.25 Poljudnoznanstvena oddaja: Kronika 22.50 Napovednik 22.55 Nočni program Sova, vmes nanizanka Nenadni uspehi in nadaljevanje Diana (VB 1983, i. Patsy Kensit) 0.10 Video strani	13.00 Nad.: Rayanovi 13.20 Nanizanka: Agencija Rockford 14.10 Film: Sedem tatov (kom., ZDA 1960, r. Henry Hathaway) 16.00 TV Novice 16.05 Otroški program 17.00 Nanizanka: Po kalifornijskih cestah 18.00 Informativna oddaja: Slovenska kronika 18.10 Studio 2 19.00 TV dnevnik Vsdanes 19.25 Nad.: Rayanovi, nan. 20.35 Aktualno: Kramljanja, 21.05 Sever Vzhod 22.05 TV dnevnik Vsdanes 22.15 Dok.: Sodobna umetnost 22.45 Film: Moški mojega življenja (dram., It.-Fr.)	13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolar in Pravljica; 8.00 Kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev; 8.40 Potpuri; 9.30 Za smeh in dobro voljo; 9.40 Evergreeni; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Roman: Mesto v zalivu (14. del); 11.50 Melodije; 12.00 Male neznane države; 12.20 Glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Soft music; 15.30 Simboli in še kaj; 15.40 Blues; 16.00 Mi in glasba: flavtistka Irena Grafenauer; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.30 Potpuri; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanka: Arnold, 9.00 I cinque del quinto piano 9.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.) 11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi) 12.40 Aktualno: Affari di famiglia 13.00 Dnevnik TG 5 13.20 Variete: Non è la RAI 14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (obe vodi Marta Flavi) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno) 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.40 Nanizanka: Edera (i. A. Nano, 16. epizoda) 22.45 Aktualno: L'arca di Noè (vodi Licia Colò) 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5 1.45 Nočni spored	8.30 TG 4 vesti 8.45 Dober dan, prijateljica! 8.50 Nadaljevanje: Una donna in vendita, 9.35 General Hospital 10.10 Kviz: Cari genitori 11.10 Nad.: Marcellina 11.50 Otroški variete 13.00 Nadaljevanje: Sentieri 13.30 TG 4 vesti 13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 14.00 Nad.: Maria, 14.55 Vendetta di una donna, 15.25 Io non credo agli uomini, 15.55 Tu sei il mio destino, 16.30 Cristal, 17.00 Febbre d'amore 17.30 TV 4 vesti 18.00 Variete: C'eravamo tanto amati 18.20 Kviz: Gioco delle coppie 19.00 TG 4 vesti 19.30 Nad.: Dottor Chamberlain, 20.00 Gloria, sola contro il mondo 20.30 Film: I Comanceros (vestern, ZDA 1961, r. M. Curtiz, i. John Wayne) 22.40 Nan.: Avvocati a Los Angeles, 23.45 Agenzia Luna Blu, vmes vesti 1.05 Nočni spored	6.30 Pregled tiska 6.40 Otroška oddaja 9.05 Nanizanka: Il mio amico Ricky, 9.45 La casa nella prateria - Disperato bisogno d'aiuto, 10.45 Hazard - Ladri di bestiame 11.45 Varieteja: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari) 14.05 Odprti studio 14.25 Nanizanka: Supercar - Il riscatto del campione, 15.25 Simon & Simon - Amore per Stacey, 16.25 Giustizieri della città - Tra le vacche grasse, 17.30 T.J. Hooker - Terrore all'accademia, 18.30 Riptide - Un papà troppo lontano 19.30 Odprti studio 19.40 Studio sport 19.50 Kviz: Il gioco dei nove 20.30 Film: Dance Party (kom., ZDA 1988, r. Mark Rothenthal, i. Joe Pantoliano, J. Runyon) 22.30 Film: Atmosfera zero (fant., 1981, i. Sean Connery) 0.45 Odprti studio, pregled tiska in Studio sport 1.20 Nočni spored	13.00 Risanke 15.30 Nad.: Viviana 16.15 Film: Simpatico mascalzone (kom., It. 1959) 18.00 Nad.: Veronica, il volto dell'amore (i. V. Castro) 19.30 Risanke 20.00 Nanizanka: Casalingo superpiù 20.30 Film: I sopravvissuti della città morta (pust., 1984, r. Anthony Dawson, i. David Warbeck) 22.15 Candid camera: Olrait 22.30 Rubrika o zdravstvu 23.00 Film: La casa del sortilegio (srh., 1981, r. Armand Weston, i. John Carradine, Gloria Grahame)	11.45 Nan.: Adorabili Creature 14.00 Nan.: Avventura 15.00 Variete: Vernice fresca 16.00 Kratke vesti 17.15 Rubrika: Mare pineta 17.30 Nan.: White Florence, 18.05 Davinia 19.00 Večerne vesti 19.30 Dok.: Archivio dell'arte 20.00 Rubrika: Parliamone 21.00 Film: La notte (dram., It.-Fr. 1961, i. Monica Vitti) 23.00 Nočne vesti 23.15 Rubrika	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Iz kulturnega sveta; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Folk studio; 20.00 Nočni program.
			TMC	TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)
			7.30 Aktualno: CBS News 8.30 Nanizanka: Batman, 9.00 Il ritorno del Santo 10.00 Rubrika: Ženska TV 11.45 Variete: Kosilo z Wilmo 12.30 Nan.: Get Smart - La più grande spia del mondo 13.00 Dnevnik in šport 14.00 Variete: Amici mostri 15.05 Risanke: Snack 15.30 Rubrika: Ženska TV (vodi Carla Urban)	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Iz kulturnega sveta; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Folk studio; 20.00 Nočni program.

Različni komentarji in ugibanja po posegu sodstva Pobuda je menda dozorela v domačih logih Splošna želja, da bi zadevi šli do dna

Po tolikih govoricah, namigovanjih, polemikah v medijih o načinu upravljanja goriške občine, se je sodstvo vendarle odločilo da preveri osnovanost vseh teh govoric in skuša odkriti resnico.

Prvi trenutek se je zdelo, da je pobuda sodstva mogoče povezati z milanskimi dogodki, oziroma s splošno težnjo v državi, da se v javni upravi naredi red, da se odkrijejo in kaznujejo morebitni krivci malverzacij in drugih kaznivih dejanj. Vendar se zdi, da ponedeljkov ukrep ni v neposredni zvezi z Milanom. Zadeva je menda, kakor je slišati, stara vsaj nekaj mesecev in naj bi se torej začela že pred tem, ko so sodniki v Milanu dvignili pokrovko in javnosti razkrili, da lombardsko glavno mesto ni ravno zgled moralnosti in poštenosti kar zadeva javno upravo.

Novica o posegu policije na županstvu je bila seveda glavna vest in predmet številnih ugibanj, razprav in možnosti razpleta.

Tudi včeraj je vztrajno krožila vest, da naj bi bil vpogled v vse

akte o javnih delih v zvezi s preiskavo, ki naj bi jo opravili v studiu nekega znanega goriskega načrtovalca.

Sodna oblast naj bi pregledala dokumentacijo v zvezi z izgradnjo obmejne postaje in avtoporta, pa tudi dokumentacijo v zvezi z nekaterimi načrtovanimi posegi in okrog katerih se že več mesecev razvijajo žolčne polemike, tako glede smotnosti izvedbe teh del, kakor tudi glede korektnosti vodenja politično-upravnega postopka.

Menda bo s sedanjo pobudo sodstva morda le mogoče ugotoviti resnico če in kdo je dajal neresnične informacije v zvezi z (ne)razpoložljivostjo zemljišča na goriskem letališču, za vojašnico - šolo finančne straže.

Morda pa bo prišlo na dan še kaj drugega, o čemer se v Gorici že lep čas šušlja, pa ne samo šušlja, saj je bil o domnevnih nepravilnostih govor celo na javnih srečanjih. Morda bo, take menijo spet drugi, pojasnjena vloga nekaterih "mešetarjev", ki so vzdrževa-

li veze med Gorico in Rimom. Dolžnost sodstva je, kakor je potrdil tudi sam namestnik državnega pravdnika dr. Trotta, da celotno zadevo preuči in se skuša dokopati do resnice.

Pri tem je pomembno, po našem, da se to opravi čimprej. Zavlačevanje postopka bi samo še spodbudilo morečeozračje nezaupanja.

Drago čiščenje

Odstranjevanje oljnatega madeža, čiščenje kakih dvesto čolnov, odstranitev razbitin splava iz katerega odteka olje bo veljalo okrog 350 milijonov lir. Pred dnevi smo poročali o primeru onesnaženja vode v kanalu Lokovec, za kar pa bo menda zelo težko najti krivca, oziroma odgovornega. Olje uhaja iz napol potopljenega splava, naslonjenega na obalo, žal pa do danes še niso ugotovili, kdo je lastnik relikta, ki je menda tam že mnekaj desetletij. Stroške bo menda morala prevzeti Dežela.

V okviru priprav na nedeljsko slovesnost Jutri v Katoliškem domu večer o Tolminskem puntu

V nedeljo je napovedana slovesnost ob odkritju obeležja Tolminskim puntarjem. V okvir priprav na omenjeno slovesnost sodi tudi večer, ki ga prirejata Zveza slovenske katoliške prosvete in Zveza slovenskih kulturnih društev pod pokroviteljstvom Konzulte za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti v Gorici. Prireditve bo jutri, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici. Zgodovinar dr. Branko Marušič bo govoril o Goriški v obdobju velikega punta, prof. Marija Češut pa o odmevih teh dogodkov v slovenski književnosti. Nastopil bo tudi pevski zbor "Lojze Bratuž".

Petič "Koncert na Borjaču"

Moški pevski zbor Skala iz Gabrij bo letošnjo sezono sklenil s ciklusom koncertov v spomin Vinka Vodopivca, ob 40-letnici smrti.

Prejšnji petek so člani zbora gostovali nas Dobrovem, v soboto, 13. t.m. pa bodo nastopili doma, na 5. celovečernem koncertu "Na Borjaču". Gost na pevskem večeru bo mešani zbor "Slavec - Slovenec" pod vodstvom Danjela Grbca. Koncert bo ob 21. uri.

V soboto, 21. junija bo zbor Skala gostoval na gradu Kromberk.

Dokumentarna razstava o jezuitih

V knjižnici semenišča (Ul. Seminario 7, 2. nadstropje) je do 14. junija na ogled manjša vendar zanimiva zgodovinsko-dokumentarna razstava o jezuitskem zavodu, ki je deloval v Gorici v 17. in 18. stoletju. Na ogled so dokumenti in fotografsko gradivo iz dveh rokopisov "Historia Collegii Goritiensis", ki so ju pred kratkim restavrirali na pobudo Inštituta za družbeno in versko zgodovino. Razstava je odprta ob delavnikih od 9.00 do 12.30 in od 15.30 do 18.30 ob praznikih pa samo od 9. do 12. ure.

V nekaterih občinah še zmeraj nimajo davčnih obrazcev

Pred dnevi smo poročali, da v mnogih, zlasti manjših občinah na Gorškem, še zmeraj niso prejeli brezplačnih obrazcev 740. Stanje se je sicer včeraj in predvčerajšnjim nekoliko popravilo in včeraj dopoldne so obrazce dobili v številnih občinah.

Vendar še zmeraj ne v vseh. Tako smo okrog poldne preverili v Števerjanu, Dolenjah in tudi v Sovodnjah, Medei itd. Res neverjetno, ko bi morali biti obrazci že zdavnaj na razpolago!

Medtem nas je goriško županstvo obvestilo, da so urad za sprejemanje davčnih prijav ptreselili v ulico Cadorna št. 1. Do 20. junija bo urad odprt od 9. do 13. ure, od 22. do 30. junija pa tudi od 15. do 19. ure.

Županstvo obvešča, da je bil rok za predložitev prijav podaljšan do 30. junija, davek pa je treba plačati do 19. junija.

Pojasnila glede izpolnitve prijave dohodkov nudijo tudi v uradih finančnega ravnateljstva, Verdijev Korzo 52 in v uradu za neposredne davke, Filzijevega ulica 3 in sicer vsak delavnik od 9. do 13. ure.

Obvestilo zadeva v prvi vrsti upokojence

Od jutri bodo začeli obnavljati izkaznice za oprostitev "ticketa"

Županstvo v Gorici sporoča, da bodo jutri, 11. t.m. začeli razdeljevati upokojencem izkaznice, ki dajejo pravico do oprostitve plačevanja samoprispevka za zdravstvene usluge "ticket". Izkaznice bodo veljale od 1. julija 1992 do 30. junija 1993.

Razdeljevanje izkaznic, oziroma potrdil bo potekalo v dveh časovnih obdobjih. Najprej, v prvi fazi, ki bo trajala do 1. julija, bodo prišli na vrsto upokojenci, ki so že bili oproščeni plačevanja "ticketa". Izkaznico, oziroma potrdilo bodo prejeli, v kolikor v letu 1991 njihovi osebni dohodki niso presegli zneska, ki ga določa zakon, (16 milijonov lir bruto dohodka ali pa 22 milijonov lir v primeru, da morajo skrbeti tudi za zakonca).

Upokojencem bodo dostavili na dom že izpolnjen obrazec z anagrafskimi podatki ter davčnim kodeksom in posebno številko s katero so registrirani pri javni zdravstveni službi. Predstaviti se bodo morali ob dneh in ob urah, označenih v vabilu, v anagrafskem uradu. S seboj naj prinesejo kpoijo prijave dohodkov, mod.

740, ali pa kopijo obrazca mod. 201.

Na podlagi teh dveh dokumentov bodo uradniki izpolnili, oziroma dopolnili obrazec - prošnjo za izdajo potrdila za oprostitev plačevanja samoprispevka.

Upokojenci, ki še niso napravili prijave dohodkov (letos je namreč rok nekoliko daljši), bodo morali občinskemu uslužbencu navesti dohodek v lanskem letu. Ob tem velja opozoriti, da ne pride v poštev dohodek od posesti hiše ali stanovanja, v katerem živi prosilec. Pač pa je trteba navesti dohodke iz drugih virov n.p.r. odpravnino.

Županstvo naproša upokojence, naj upoštevajo navodila in zlasti urnik, ki je naveden na vabilu.

Tiste, ki niso v stanju, da bi se ob določenem dnevu zglasili v občinskih uradih, pa naprošajo, da se zglasijo od 2. julija dalje, ko bodo namreč izdajali izkaznice tistim osebam, katerih anagrafski položaj se je spremenil v primerjavi s prejšnjo izkaznico in pa tistim proslcem, ki so prvič zaprosili za oprostitev plačevanja "ticketa".

Na Trgovinski zbornici predstavili koristno publikacijo

Gospodarsko sodelovanje s češko-slovaško federacijo

Finančno investiranje na Češkem je prav gotovo veliko manj tvegano, kot pa v drugih vzhodnih državah; mala in srednja podjetja imajo večje prednosti kot pa drugod; treba pa je paziti na razvoj etnično-političnega položaja, ker bi problemi, ki razkrajajo to enotnost, lahko destabilizirali sedanje gospodarsko stanje, ki je nasprotno pozitivno.

V teh strnjenih besedah bi lahko razbrali sporočilo, ki je prišlo do izraza na predstavitvi knjige "Vodič za gospodarske odnose s Češkoslovaško"; predstavitev je bila na Trgovinski zbornici, udeležili pa so se številni predstavniki gospodarskih in finančnih krogov z Goriskega ter iz Vidma in Trsta. Na začetku je predsednik zbornice dr. Bevilacqua predstavil novo publikacijo, ki je druga po vrsti, potem ko je že izšel vodič, ki zadeva odnose z (zdaj že bivšo) Jugoslavijo. V načrtu pa so še druga podobna dela, da bi pač gospodarskim operaterjem nudili osnovne instrumente za vzpostavljanje gospodarskih odnosov z vz-

hodnimi državami, katerih zakonodaja je še premalo poznana.

Dokumentacijski urad, ki sicer nudi vrsto informacij, trenutno odgovarja potrebam predvsem manjših podjetij, kmalu pa bo začel delovati servisni center v Gorici, ki ga predvideva zakon za obmejna področja (za njegovo odprtje obstajajo še določene težave juridičnega značaja).

O vseh teh vprašanjih so na predstavitvi knjige spregovorili številni strokovnjaki iz ČSSR, kot tudi s Tržaške univerze.

izleti

SPD Gorica obvešča, da je še nekaj prostih mest za avtobusni izlet v Martuljek, na 21. srečanje slovenskih planincev, v nedeljo, 14. t.m.

Prijave in podrobna pojasnila v trgovini Bavcon v Carduccijski ulici. Avtobus bo odpeljal ob 6. uri s Travnika in ob 6.10 iz Štandreža.

razna obvestila

V Slovenskem dijaškem domu v Gorici zbirajo materialno pomoč za begunce iz Bosne in Hercegovine. Občani naj material, ki ga želijo darovati, prinesejo v dijaški dom vsak dan med 15. in 21. uro.

Slovensko poletno središče v Dijaškem domu bo odprto od 6. do 25. julija. Od 1. do 8. julija pa bo organizirano Letovanje v Portorožu. Informacije in prijave vsak delavnik od 10. do 14. ure v Dijaškem domu, ulica Montesanto 84 - tel. 533495 do 20. junija.

Taborniki RMV TS - GO obveščajo člane, da bo dvodnevno taborenje 13. in 14. junija v Sovodnjah. Zbirališče 13. junija ob 15. uri pred občinsko telovadnico v Sovodnjah.

Društvo krvodajalcev iz Doberdoba obvešča, da bo avtobus za Pariz, v ponedeljek, 15. t.m. odpeljal ob 5. uri iz Doberdoba. Društvo naproša udeležence iz leta naj preverijo veljavnost osebnih izkaznic, oziroma potnega lista.

kino

Gorica

VITTORIA 21.30 »Scelta d'amore«.
CORSO 18.00-22.00 »Bolle di sapone«.
VERDI 18.00-22.00 »Il ladro di bambini«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.
EXCELSIOR Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - dr. Fabris - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes, 12.00 Gelsomino Ragusa, iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, 13.15 Fabio Vinzi iz splošne bolnišnice v Zagradu.

Društvo GMG je podarilo muzeju zbirko kolajn pohoda Stragorizia

Društvo GMG (Gruppo marciatori Gorizia) je Pokrajinskemu muzeju podarilo zbirko spominskih priložnostnih medalj, ki so jih pripravili ob prvih desetih prireditvah Stragorizia, v letih 1977 - 1986. Medalje je izdelal znani furlanski graver, sicer zdaj zaposlen pri državnih kovnicah v Rimu, Eugenio Driutti. Spominske medalje so posvečene Gorici, nekaterim uglednim Goričanom, stavbam in spomenikom. Kot zanimivost naj povemo, da imajo skoraj vse tudi napis v štirih jezikih. Poleg italijanščine in furlanščine, še v slovenščini in nemščini. Zbirko kolajn je predsednik društva GMG Albino Pisano te dni že izročili ravnateljici Pokrajinskega muzeja Mariji Masau Dan.

Na sliki: zbirka kolajn, ki bo odslej v Pokrajinskemu muzeju.

Turist iz Padove je plačeval s ponarejenimi bankovci

V Novi Gorici je v priporu, zaradi razpečevanja ponarejenega denarja, 52-letni G.B. iz Padove. Prijeli so ga 2. junija, kmalu potem, ko je "plasiral" tri ponarejene bankovce po sto tisoč lir in koje menda nameraval preživeti večer v prijetni družbi v igralnici. S ponarejenim bankovcem naj bi G.B. plačal v prodajalni Duty free shop na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu, z drugim ponarejenim bankovcem naj bi plačal gorivo na bencinski črpalki v Šempetru, tretjega pa naj bi uporabil v igralnici. Menda se je prav tu zataknilo. Ob osebnem pregledu naj bi v listnici padovskega gospoda srednjih let našli še en ponarejen bankovec. Naj kot zanimivost povemo, da so bili vsi z isto serijsko številko.

Razsodba proti Lucianu Bressanu je te dni postala pravnomočna

Te dni je postalka pravnomočna razsodba novogoriškega temeljnega sodišča proti 50-letnemu Lucianu Bressanu iz kraja Terzo pri Ogleju zaradi razpečevanja ponarejenega denarja. Bressan, ki je v priporu že od decembra leta 1990 je oktobra lani bil obsojen na eno leto in 3 mesece zapor. Plačati bo moral sodne stroške v znesku 100 tisoč tolarjev in podjetju HIT povrniti povzročeno škodo.

15. decembra leta 1990 je namreč v nopvogoriški igralnici zamenjal 110 stodolarskih bankovcev v žetone. Nekaj časa se je zadržal v igralnici, potem pa preostale žetone spet zamenjal v lire. Blagajničarka mu je izplačala 12.265.000 lir, ki jih je Bressan odnesel preko meje v Italijo ter jih, menda izročil nekemu Giuseppu Fedelu. Bressan se je zatem vrnil v igralnico, kjer pa so medtem že ugotovili, da so bili stodolarski bankovci ponarejeni. Ker je bil razpečevalec med gosti, osebju igralnice in policiji ni bilo težko ga izslediti. Menda se je Bressan izgovarjal, da denar ni bil njegov in da je samo naredil uslugo znanцу. Dejstvo je, da je Bressan odsedel že več kakor eno leto v zaporu.

V petek Ježevo predavanje v knjižnici Damira Feigla v Gorici

Večer o zapuščini Marija Kogoja ob 100-letnici njegovega rojstva

Goriški Slovenci se bomo v petek zvečer poklonili spominu primorskega rojaka slovenskega skladatelja in publicista Marija Kogoja, čigar stoto obletnico rojstva praznujemo letos. Ta izjemni glasbeni umetnik, ki se je rodil v Trstu, doraščal v Kanalu in v Gorici, kamor se je za krajšo dobo vrnil tudi po prvi svetovni vojni, bi vsekakor zaslužil, da se mesto ob Soči bolj pozanima zanj. Znameniti Pilonov portret prijatelja Marija v goriškem muzeju iz njegovega povojnega ustvarjalno polnega obdobja lahko samo spodbuja radovednost in nenazadnje dolžnost poklicanih, da do potankosti odkrijejo vse, kar je tokrat v komaj dobrem letu bivanja pri nas Kogoj uspel ustvariti. Ob skladatelju dr. Pavlu Merkuju, so nam dr. Borut Loparnik, dr. Ivan Klemenčič in skladatelj Jakob Jež odstirali zaveso, ki je bila predolgo legla na podobo človeka s tako tragično usodo. Sirota prekmalu brez staršev, se je moral Marij Kogoj ob vstopanju v življenje in tudi potem, ko se je njegova osebnost vseskozi razvijala v težkih in mučnih okoliščinah, z vsemi močmi neugnano boriti za svoj prostor na soncu. Glede vere vase je bil neomajen, hkrati pa tudi nenavadno zahteven do svoje umetnosti. V Gorici je kot vemž za Kumarjev zbornik napisal 12 skladb, ki so nastajale verjetno od zadnjih mesecev 1922. leta do aprila 1923. Bilo je to naročilo, ki ga je Kogoj resno jemal; ni ločeval bolj ali manj zahtevne glasbe, boljših ali slabših zgledov, zato pa s skrajno pozornostjo umetniško pristnost od prilagodljive lagodnosti. Celotno desetletje po »Otroških pesmih« se ni več dotaknil mladinske zborovske pesmi, ne zato, ker bi ga, kakor piše dr. Loparnik prizadel molk, s katerim so sprejeli izvajalci njegove pesmi, očitno pa zato, ker je ostal brez sleherne spodbude, njega pa so bolj mamili drugi, večji načrti! Znova in sam od sebe si je zaželel pisati za otroške glasove šele aprila 1932, ko je na koncertu »Trboveljskega slavčka« slišal svojo muziko. Stal je za odrom in otroško izvajanje njegove »Mladinske« in »Trobentice« ga je prevzelo do solz, ker so skladbe prvič zveneale tako, kot jih je slišal med ustvarjanjem. Vedel je, kako je treba pisati za otroške glasove, toda ostalo je le pri željah. Kogoj

Skladatelj Marij Kogoj

ju, ki je dotlej poleg drugih umetnin postavil tudi temelj slovenskega mladinskega zborovskega petja, je bilo usojenih le še nekaj mesecev zavestnega življenja s polno stvariteljsko močjo. Sledila so leta, desetletja osame strtega moža, ki duševno odsoten tava po ljubljanskih ulicah v temni obleki, s posašno otrplim nasmehom na obrazu. Ljubljana po dunajskim študijih in Ljubljana po vrnitvi iz Gorice, kjer je rimska oblast načrtno odvezala Slovence vse, kar jih je že dotlej enakovredno postavljalo v vrsto z drugimi, drugače govorečimi meščani. Za človeka, za čigar glasbo in sugestivne sanje ni bilo razumevanja v domovini, je bil to strahoten nesporazum z zunanjim svetom. Marija Kogoj ni bilo mogoče posnemati, še manj uporabiti! Bil je nov človek, ki je govoril novim rodovom. Njegova umetnost je bila osamljena, rodila se je izven vladajoče struje, šole ali sistema. Bil je skladatelj, ki je ustvarjal originalno glasbo: ne iz zvokov, marveč umetnost z globoko človečnostjo. Zato ni nič čudnega, če se je vanj zagledal Jakob Jež še kot študent glasbe; nenadoma so ga pritegnile Kogojeve skladbe. Strmel je vanje in se spraševal, kdo je bil mož, ki jih je zložil. Listal je tudi po časopisih in zasledil Kogojeve glasbene kritike. Koliko neuklonljive borbenosti za novo slovensko glasbo! Največ je mladi Jež izve-

del iz Kogojevih del; igral in študiral je njegove otroške pesmi, čudovite samospelne, globoko občutene zborovske skladbe in njegove izrazno bogate klavirske skladbe. Ko so v ljubljanski operi v sezoni 1957-58 ponovno uprizorili Kogojovo veliko opero Črne maske, je bil mladi muzik eden najbolj pogostih obiskovalcev predstav. Ob skladateljevi smrti je Kogojev sin zaupal Ježu vpogled v zapuščino. Lotil se je urejanja več kot tisoč popisanih notnih listov; 92 Kogojevih skladb je uspel revidirati in večina je bila prvič objavljena. Pri svojem raziskovalnem delu, ki ga je dopolnil s strokovnim profesorskim izpitom o »Kogojevih mladostnih letih« na Glasbeni Akademiji v Ljubljani, je bilo Ježu najvažnejše rešiti čim več Kogojevega ustvarjanja. Leta 1964 je Jakob Jež v šestih radijskih oddajah predstavil slovenski javnosti »Znanega in neznanega Kogoja.«

Jakob Jež se je pri odkrivanju Kogojeve zapuščine po mnenju dr. Primoža Kureta zvesto držal avtorja, se mu docela prilagajal in tako nekaterim nedokončanim delom dal na nek način celo avtentično lice. Tema petkovega večera v goriški knjižnici »Damir Feigl« je torej zapuščina Marija Kogoja. Predavatelj, ki je lani prejel veliko Prešernovo nagrado za življenjsko delo, je tudi izven ožje domovine zelo cenjen in je na Svetovnih dnevih glasbe v Atenah 1979. leta in v Kölnu 1987. leta s svojimi deli zastopal Jugoslavijo. Kar dve desetletji je bil odgovorni urednik glasbene revije »Grica« in še vedno je zelo aktiven na področju glasbene problematike, tako v okviru šolstva kot ljubiteljske zborovske glasbe. Glasbena produkcija RTV Slovenija in družba Helidon sta pred kratkim dali na trg dve veliki CD plošči z Ježevo glasbo. Tako je Helidonova »Musica Slovenica« pripravila šest njegovih skladb v izvedbi najboljših svetovnih izvajalcev, med drugimi: Collegiuma vocale iz Kölna, Vinka Globokarja, Heinricha Schiffa. Ena izmed skladb je tudi elektroakustična. RTV Slovenija pa se mu je ob Prešernovi nagradi oddolžila s posnetki njegovih znamenitih 3 kantat, ki so našle pot tudi na tuje: Brežinski spomeniki, Pogled narave in Pogled zvezd.

DORICA MAKUC

Kulturne korenine odnosa do uporabe sile

Nekateri kljub vsemu še vedno ljubijo vojno

Ali je mogoče oceniti neko vojno kot pravično? Vprašanje so si zastavili številni filozofi, politologi in literati, pa tudi navadni ljudje med lanske leto zalivsko vojno. In v teh tednih postaja spet aktualno ob razmišljanjih o morebitnem vojaškem posegu proti Srbiji, da bi zaustavili njeno agresijo zoper neodvisno in mednarodno priznano državo Bosno in Hercegovino. Že med zalivsko vojno so bila mnenja ostro deljena in najbrž bi bila še bolj, če bi postalo vprašanje vojaškega posega proti Beogradu res aktualno.

Zagovorniki vojaškega posega proti Sadamu Huseinu so trdili, da gre za pravično vojno, ker je bilo treba pač kaznovati nedopustno kršitev mednarodnega prava - agresijo proti suvereni državi - in vzpostaviti spet red in pravičnost. Nasprotniki intervencije pa so menili, da je vsaka vojna zločin, ki ga človeštvo zagreši nad samim seboj in da pravične vojne sploh ni. Neko vmesno stališče pa so zagovarjali tisti, ki vojne proti Sadamu niso zagovarjali kot pravične, vendar so jo kljub vsemu imeli za nujno zlo.

Lansko zimo je tako postalo znova aktualno vprašanje, ki muči Evropo vsaj eno tisočletje in ki je ob dogodkih v bivši Jugoslaviji pa tudi ob konfliktech v bivši Sovjetski zvezi že spet dramatično aktualno: ali obstaja pravična vojna?

Na kulturne in zgodovinske korenine te moralne dileme je v prejšnjih dneh na nekem italijanskem listu spomnil Georges DUBY in se pri tem skliceval na esej Franca Cardinija »Tista stara kruta zabava« (Quell'antica festa crudele), ki je izšel leta 1982 v Italiji, sedaj pa v Franciji. V tem eseju je Cardini, ki obravnava predvsem srednjeveško zgodovino, razčlenil vprašanje vojne, pravzaprav kaj je »kultura vojne« pomenila v tem tisočletju za Evropo.

Pri tem je izhajal iz družbenih odnosov, ki so bili vzpostavljeni na stari celini med X. in XIII. stoletjem med prvim obdobjem evropske ekspanzije. V tistem času je bila vojna vsepovsod, bila je skorajda motor družbenega življenja. Krščanstvo je obsojalo vojno kot eno od posledic izvirnega greha. Istočasno pa je bil kristjan tudi željan pravice in pravičnosti in ugotovitev, da včasih krivice ni mogoče odpraviti brez uporabe sile je prav tako prodrla v zavest. V vsakodnevem življenju je bil torej prisiljen izbirati med dvema vrednotama: mirom in pravico. Kristjan mora braniti obe vrednoti in mora jih zagovarjati ter uveljavljati obe skupaj, čeprav je med tema vrednotama, kot med enakopravnostjo in svobodo, včasih

globoko protislovje, ki relativizira oba pojma.

Kršćanstvo je torej sprejelo vojno, toda pod pogojem, da gre za pravično vojno. To pa je predpostavljalo moralizacijo vojne in oblikovanje moralnega kodeksa. Tej nalogi se je posvetil del cerkve. In rezultat tega je bilo, trdi Cardini, rojstvo viteštva kot vodilne ideje, kot vojaške sile in tudi kot način dojemanja življenja in zgodovinske stvarnosti.

Ob zrušenju struktur in moralnih vrednot antike, so se v Srednjem veku oblikovale oborožene bratovščine, stalno v vojni ene proti drugi. Cerkev je tem tolpom nadela vajeti s tem, da je glavarja imenovala za kralja in ga prepričala da je božji predstavnik na zemlji, poklican, da vlada z mirom in pravičnostjo. Uporaba orožja je bila odtejena dovoljena samo omejeni skupini, ki je pomagala kralju in mu omogočala, da je tudi s silo uveljavil pravičnost. Uvedba viteštva pa je dajala nek red tej strukturi. In tudi usmerila včasih energije bolj v turnirje kot v vojaške spopade, ali pa jih občasno preusmerila v svete vojne za osvoboditev Kristusovega groba.

Kršćanska kultura vojne je bila tako ob koncu XII. stoletja precej jasno izoblikovana, ko so se pojavile zapreke, ki so postavile pod vprašaj to stoletja tkano mrežo. Splošni napredek in več denarja sta postavila temelje sodobni vojni z oblikovanjem vojsk. Viteštvo je bilo postopno potisnjeno na obrobje, zatočišče njegovih pristašev je bil rod častnikov.

Toda pravila viteštva niso povsem izumrla in so preživela celo francosko revolucijo in jakobincem, ki so s proglasitvijo splošne mobilizacije v bistvu »prisilili« vse državljane, da so, tudi prosti svoji volji, postali heroji. Dve zaporedni svetovni vojni v tem stoletju, ki sta v razdobju dvajsetih let povzročili toliko gorja v Evropi, sta zadali hud udarec »kulturi vojne«. Spodbudili sta oporečništvo in zavračanje nasilja prav kot v začetku drugega tisočletja, ko se je Fratišek Asiški v imenu miru postavil med križarje in sultanovo vojsko.

Sodobne demokracije se proglašajo za miroljubne. Dokaz tega je, trdi DUBY, dejstvo, da je bilo treba ob zalivski vojni veliko napora in demonizacije nasprotnika, da so vlade prepričale ljudi v pravilnost vojaškega posega. Toda po oceni DUBYja spopadi na Balkanu in v bivši Sovjetski zvezi dokazujejo tudi, da v vseh ljudeh strast vojne še ni zamrla, da še obstajajo ljudje, ki ljubijo vojno in zato nadaljujejo s to dramatično krvavo igro.

Mladinska književnost letos na gradu Premu

Prejšnji teden je bila v Sežani seja izvršnega odbora Združenja književnikov Primorske. Seje so se udeležili: Ines Cergol-Bavčar, Frane Tomšič, Maja Razboršek, Jolka Milič, Dimitrij Bonano, Ivko Spetič, Boris Pangerc in tajnica Bojana Kermolj. Sejo je vodila predsednica Zora Tavčar.

Poleg tekočih zadev je bila v središču razpravljanja priprava letošnjega premskega srečanja, ki bo na gradu na Premu v nedeljo, 28. junija. Premsko srečanje predstavlja nekakšen višek in obenem zaključek sezone Združenja, pri pripravi pa izdatno sodeluje tudi Zveza kulturnih organizacij iz Ilirske Bistrice.

Kot običajno se bo srečanje na Premu odvijalo v dveh, oziroma treh delih. Dopoldanski del bo posvečen problematiki mladinske književnosti. Sodelovali bodo priznani in uveljavljeni mladi strokovnjaki na tem področju Igor Šaksida, Jasna Čebon, Igor Škamperle in Ines Cergol. Škamperle in Cergolova bosta svoja referata posvetila letošnjima Prešernovima nagrajencema Borisu Pahorju in Marjanu Tomšiču. V

zgodnjem popoldanskem delu bo potekalo drugo srečanje mladih literatov Primorske, na katerem bo tekel posvet o prispevkih mladih pesnikov in pisateljev in razglasitev najboljših umetniških stvaritev le-teh.

Večerni del premskega srečanja pa bo posvečen branju, glasbi in dramatiki. Na literarnem večeru bodo nastopili že uveljavljeni pesniki in pisatelji, njihov nastop pa bo popestril čelist Vladimir Kovačič; dramska skupina iz Povirja se bo predstavila s humoristično Vilharjevo enodejanko, Poštena nevesta.

V polnem teku so tudi priprave za primorsko številko mariborskih Dialogov. Četrtna gradiva je že zbrana. Urednica Zora Tavčar se primorskim piscem priporoča, da na njen osebni naslov (34016 Opicina-Opčine, Proseška 2/2 Trieste/Trst) pošljejo pesniške, prozne, esejistične prispevke. Rok oddaje je do konca avgusta. Zaželeno je, da vsak avtor da svojemu prispevku čim izrazitejšo primorsko konotacijo. Prispevek mora biti še neobjavljen. (ris)

V soboto celovečerni koncert obnovljenega zbora Gallus

Večer s tržaškimi avtorji

Pred dobro polovico leta je bil v Trstu na novo oživiljen zbor »Jacobus Gallus«. Pevski ansambel deluje pod okriljem Glasbene matice. V njem sodelujejo pevke Dekliškega zbora Glasbene matice, člani bivšega Tržaškega mešanega zbora in moškega zbora »Valentin Vodnik« iz Doline in seveda mnogi posamezniki, ki jih zanima kvalitetno zborovsko petje. Zbor vodi Stojan Kuret, kateremu pri delu pomagajo korepetitorji, v organizacijskih zadevah pa odbor.

Zbor »Gallus« se je letos že nekajkrat predstavil domačemu občinstvu, zadnjič v Sovodnjah na reviji »Primorska poje«, poseben uspeh pa je dosegel na nedavnem tekmovanju v Vittoriju Venetu, kjer je dosegel drugo nagrado v polifoniji, prvo v folklori in še končno splošno prvo nagrado.

Sedaj se zbor »Jacobus Gallus« domači, tržaški publiki predstavlja z lastnim celovečernim koncertom, ki bo v soboto, 13. junija, ob 20.30 v dvorani Goethe inštituta (ul. Coroneo). Predstavlja se s programom, ki ga je naštel tudi za nedavno tekmovanje, zaokrožil pa ga bo še z nekaterimi dodatnimi skladbami. Njegova značilnost je,

da so na njem izključno skladbe slovenskih avtorjev iz Trsta.

Tako je v prvem delu programa na vrsti izbor iz vokalnega opusa Marija Kogoja (1892-1956), tega velikega, a ne dovolj priznanega genija slovenske glasbe. Ta izbira je še toliko bolj upravičena z ozirom na dejstvo, da je bil Kogoj Tržčan in da praznujemo letos 100-letnico njegovega rojstva. Na programu je 11 njegovih zborov, od preprostih priredb ljudskih pesmi preko zgodnjih, v glavnem tradicionalnih kompozicij, do drznih, ekspresionistično oblikovanih, melodično in harmonično nabitih skladb iz zrelega ustvarjalnega obdobja.

Kogojevi zbori so nastali v dvajsetletju 1911-1932. Slovenski glasbeni in pevski krogi so jih sprejeli zadržano. Čeprav je objava znamenitega »Trenotka« leta 1914 vzbudila zanimanje za skladateljevo izvirnost, so neobičajne harmonije, bogate na kromatičnih napestih, svobodno moduliranje in »težki« intervali (zv. kvarte, septime itd.) naletele na nerazumevanje. Kogojevim zborom so očitali »pretiranost« in celo »neizvedljivost«.

Današnjemu ušesu, vajenemu vseh mogočih »avantgard«, zvenijo Kogojevi zbori kar nekam domače in pomirjujoče. Pozornejšemu poslušalcu pa nedvomno odkrivajo zvočni svet, ki nagovarja sodobnega človeka in mu odpira neslutene izrazne razsežnosti. Kogojeva glasba izžareva avtorjev notranji nemir, iskanje pravega izraza, ustvarjalno muko. Odlično bi se ji prilagal Kosovelov verz: »Moja pesem je moj obraz.«

Posebej je treba opozoriti na pesniška besedila, ki so bila skladatelju posebno pri srcu in jim je zato dal glasbeni izraz. Njihovi avtorji so med drugimi Gregorčič, Murn, Zupančič, skupno pa jim je boleče, skoraj raztrgano občutje, ki jih preveča.

V drugi del svojega programa je zbor »Jacobus Gallus« uvrstil slovenske ljudske pesmi v obdelavi tržaških skladateljev, ali pa vsaj glasbenikov, ki so delovali v Trstu. Poleg Kogoja so to Emil Adamič, Vasilij Mirk, Pavle Merku, Milan Pertot, Breda Šček in Ubald Vrabec. Omeniti je treba še, da bo v drugem delu zbor nastopil tudi posebej v moški in ženski zasedbi.

T.S.

Z umestitvijo nove Drnovškove vlade je ministrstvo za kulturo prevzel Borut Šuklje. Novemu ministru za kulturo je o njegovem programu dela, o njegovih pogledih na kulturo, na skupni kulturni prostor za Primorski dnevnik zastavil vrsto vprašanj dr. Boris M. Gombač.

Po t.i. Capudrovem obdobju prevzimate za Slovence izredno občutljiv ministerski resor, kulturo. Ali boste na tem področju spet zgradili most s slovenskim parlamentom in slovensko civilno družbo?

ŠUKLJE: Svojega dela si brez parlamenta sploh ne znam predstavljati. Kratek stik med ministrstvom in parlamentom oziroma njegovimi organi, kakršen je skupščinski odbor za varstvo kulturne dediščine in za kulturo, ima kar nečedne posledice: samosvoje delovanje ministrstva, prekinjen stik z javnostjo, ne samo kulturno, in navsezadnje slabo funkcioniranje mehanizmov, ki so potrebni za pretok informacij v obe smeri. Skratka od dela ministrstva je izolirana predvsem celotna kulturna srenja. Stvari se potem rušijo kot stara hiša. Poskrbel sem, da smo kot ministrstvo s skupščinskim odborom takoj vzpostavili vse možne oblike sodelovanja, kar je pogoj, da se ministrstvo odpre navzven in to ne samo do parlamenta, temveč v sistem, ki ga tvori kulturna infrastruktura. Politika se mora oblikovati tukaj, ministrstvo je servis, ki pobude povzema.

Slovenski kulturni zbor je kot izraz civilne družbe javnosti predstavil dokument o sistematiziranju kulture. Ali ga boste upoštevali?

ŠUKLJE: V zadnjem letu, pa tudi še prej, je nastajalo več stvari. Ob tem dokumentu je v kulturnem forumu, kjer sem ves čas z drugimi strokovnjaki s področja kulture sodeloval sam, nastajala in nastala za vsako kulturno področje organizacijska in vsebinska programska zasnova, v skupščinskem odboru posebej njen pravno organizacijski aspekt, upoštevajoč novo ustavo, saj zakonodaje s tega področja ni. Prav tako del zakonodaje, ki se zdaj dopolnjuje in pripravlja v pospešenem ritmu itd. itd. Odbor je pripravil tudi Resolucijo kot temeljni dokument, ki daje podlago vsemu, kar sem našel. Torej je bilo opravljeno precej dela še preden sem postal kandidat za ministra in minister. Iz vsega tega je očitno, da je v nastajanje politike, ki jo bomo izvajali, bilo že do zdaj vključeno zelo veliko število ljudi s področja kulture, toda to je šele ena plast, mi moramo seči v samo kapilarno mrežo, kot sem že omenil. Gre za nekatere spremembe pri prerazporeditvi pooblastil, ki nam bodo to omogočile.

V letih, ki so za nami, smo veliko govorili o enotnem kulturnem prostoru. Kako ga boste upoštevali in na kakšen način?

ŠUKLJE: Eden od pogojev, da tak prostor res lahko zaživi, je predvsem živo sodelovanje na tem področju med obema narodoma, npr. slovenskim in italijanskim, ki imata zdaj oba svojo državo. To meddržavno in mednacionalno sodelovanje bo mogoče postaviti na popolnoma drugačne temelje, zdaj ko smo samostojna država. Mejo med obema narodoma je ustvarjalnost s sebi lastno energijo prebijala že v vsej zgodovini naših medsebojnih odnosov. To bi lahko dokazali z vrsto zgodovinskih dejstev in imen. Na misel mi je prišel Herman Slawus, prevajalec »Ptolomejevega Planisferija ali razlag pojavov nebeškega svoda«, ki je s svojo izdajo neizbranih del iz Ambrozijanskih kodeksov še kako pomemben za našo zgodovino. Po drugi strani pa so prav na istem

Pogovor s slovenskim ministrom za kulturo Šukljem

Ne oblasti, ki favorizira zdaj enega zdaj drugega

prostoru v novejši zgodovini iskali svojo življenjsko modrost in zrelost, ki je bila odločilna za njih kulturno neravnost, Simon Gregorčič, Ivan Pregelj, Milko in Gojmir Anton Kos, F. Šuklje, H. Tuma in drugi, Torej je vse to že od nekdaj tukaj in vse to je potrebno samo dopolnjevati času in razmeram primerno.

Narodna manjšina lahko svoje vitalne in kulturne potrebe uresničuje mnogo učinkoviteje, če je ta mednacionalna podlaga sodelovanja močna, zato vidim krepitev slovenskega enotnega kulturnega prostora predvsem v učinkovitejšem prodoru slovenske kulturne proizvodnje in umetniških izdelkov v svet. Če bo to našlo svoje odjemalce v Italiji, bo seveda položaj kulturnih snovanj in povezav v tem enotnem prostoru mnogo ugodnejši, kot je zdaj, saj se tako narod kot manjšina povsod v svetu najprej legitimira s svojimi kulturnimi izdelki. V našo zavest sploh še ni prodrlo dejstvo, da tisti, ki v svetu kaj na svoje podjetje da, to predstavi skozi kulturni medijski prostor (sponzorstvo, reklame itn.).

Ta prodornost pa ni omejena samo na tiste prostore, kjer so narodne manjšine, temveč bi morala biti usmerjena v države, kjer živijo Slovenci. Prav zaradi tega je mednarodno kulturno povezovanje naša prednostna naloga in smo ravno tak sektor organizirali nekoliko drugače, kot je bil doslej.

Znano je, da so se v prejšnji vladi izvajale akcije v smislu »Kdor ni bil pri koritu, naj se sedaj k njemu pripusti«. Gre za zgodovinske utemeljene zamejske inštitucije, kot so NŠK, gledališče, Zveza kulturnih društev, ki so v času prejšnje vlade doživljale veliko krizo zaradi podhranjenosti. Ali boste to dejavnost podprli?

ŠUKLJE: Raje bi mislil in govoril o prelomnih dogodkih v tem času, saj se je zgodila cela vrsta presenetljivih reči. Priznati morate, da je bila večina teh dogodkov za nas prej dobra kot slaba in v takih časih se dogajajo tako pravične kot krivične stvari, ki niso odvisne od volje posameznikov, morda celo ne od vlade, čeprav vsaj nekoliko so. To je zakon takih časov. Vendar pa je zdaj prišel čas temeljitega premisleka in tehtanja in prvi rezultat tega je spo-

znanje, da je treba ustvariti tako organizacijsko posodo kulturne politike, kjer korita sploh ni. Predstavljajte si, da se v krajšem času menja nekaj strankarsko usmerjenih vlad v kulturni politiki, ki ima vsaka svoje korito? Slovenska kultura bi ostala kot pogorišče in puščava. To mi pravijo rezultati teh prelomnih časov v naši kulturni politiki, ki mora biti samo sredstvo za čimbolj intenzivno in kvalitetno življenje tistega, kar je in kar raste. Gozd se goji, ne sme pa se sekati, kakor komu pade na pamet. In, če sem konkreten, razlogov za krize, ki jo omenjate, je zanesljivo več in naše ministrstvo se bo trudilo, da bo odpravilo predvsem te razloge. Ne želimo biti oblast, ki favorizira zdaj enega zdaj drugega.

Ugotovila sva, da teče promocija Slovenije po poteh kulture. Ali boste v času vašega vodenja tega ministrstva še posebej podpirali te medosedske interakcije s sosedi, konkretno z Italijo, Avstrijo in Madžarsko?

ŠUKLJE: Samoumevno je, da so odnosi s sosedi zmeraj intenzivnejši pa naj so dobri ali slabi. Na žalost poznamo oboje.

Ali po vašem mnenju neslišno asimilacijo lahko ustavi večje angažiranje slovenske kulture. Kaj sploh mislite o nacionalnem vprašanju na pragu XXI. stoletja v Evropi? In kje smo Slovenci locirani v tem prostoru?

ŠUKLJE: Teze o planetarni civilizaciji in kulturi so nevarne, čeprav imajo svojo podlago v resničnosti. Izkušnje majhnih narodov v Evropi npr. v Holandiji kažejo na to, da so ogrožene predvsem te majhne nacionalne skupnosti. Holandija je kulturno kolonizirana, amerikanizirana, vse je v angleškem terminološkem jeziku od reklam do trgovin in izdelkov.

To me navaja na misel, da je bila tam skrb za množično kulturo minimalna ali je pa sploh ni bilo. Gre torej za nevaren proces akulturacije v najširšem smislu te besede, ki pa je ne kaže reševati s poudarjanjem zgolj folklornega domačijstva, temveč tako kot ti pično veliki narodi Evrope. To ni nič novega, saj na primer sleherna vrhunska umetnost preteklega ali sedanjega časa postaja del nacionalne kulture, le da jo je treba umestiti v nacionalen prostor tako, da se sama prekvapi in prekvapi s svojimi duhovnimi kvaliteta tudi naš prostor. Enako je z

uvozom množične kulture. Kar počnemo na profesionalnem področju, je treba tudi na amaterskem. Amaterizem je v tem pogledu doslej dajal zelo dobre rezultate, zato mora ostati še naprej skrb države! Taka kulturna politika omogoča obenem odprtost in pretok najsposobnejših kulturnih vrednot, hkrati pa onemogoča kolonizatorstvo.

Emonocentričnost, kot se v določenih krogih definira slovenska nacionalna kultura, ima svoje pluse in minuse in kako mislite rešiti problem policentrizma?

ŠUKLJE: Emonocentričnost je vseeno nekoliko napihnjen problem. Slovenija se je že v časih bivše Jugoslavije od ostalih republik ločevala, ker je na primer že leta 1966 Stane Kavčič začel dosledno izvajati policentrizem v gospodarstvu. Ta premik je spremenil podobo t. i. »podeželske«, večinoma ali pa samo amaterske kulture, ker z vplivom medijev, kot je TV ni pretiravati. Živa kulturna dejavnost je po svojih vplivih mnogo močnejša. S tem vsebinskim premikom so dobile profesionalne kulturne institucije npr. gledališče svojega množičnega gledalca, amaterske skupine (600 gled. skupin) pa vzpodbudo in vsebinske vzore. Začelo se je izenačevanje kulturnih in civilizacijskih standardov in tako lahko danes govorimo o tem, da je Slovenija skoraj v celoti, na naši ravni pač, urbanizirana. Bojim se samo ponovnih teženj po centralizaciji, ki so latentno vedno prisotne.

Je pa povsem normalno, da so v upravnem, političnem in kulturnem državnem središču skoncentrirane večje intelektualne zmogljivosti kot drugje. Pametna regionalizacija bo tako podoba Slovenije samo še razvijala in bogatila. Delitve na levo in desno pri nas postajajo vse bolj absolutne, v svetu pa se vse bolj uveljavlja pragmatizem in funkcionalnost. Ali boste slednjega sprejeli tudi vi?

ŠUKLJE: Te ocene o levici in desnici se mi zdijo preuranjene. Politični voluntarizem, ko se z volilno zakonodajo poizkuša vsiliti en ali drug model, je lahko samo voluntarizem in ne kaže dejanskega stanja. O tem bodo povedale marsikaj prihodnje volitve. Glede pragmatizma moram reči, da o tem ne razmišljam, mislim da se

Naš sodelavec dr. Boris Gombač med pogovorom z novim slovenskim ministrom za kulturo Borutom Šukljem

tudi s tako terminologijo stvari poenostavljajo. Gre preprosto za to, da je za vse, ki delujejo v kulturni sferi, ustvarjalci in organizatorji, ki jih je na žalost malo, še preveč dela. In če mislim, da je vsako strankarsko opredeljevanje v tej sferi še kako škodljivo, ni to opredelitev za pragmatizem, temveč za zdravo pamet.

Vi pripadate Socialistični stranki. Ali je ta opredelitev vplivala pri vašem delu na večjo demokratičnost in transparentnost vašega delovanja?

ŠUKLJE: Taka moja naravnost je kriva, da sem član te stranke. Sem individualist do te mere, da menim, da si posameznik izbira stranko sam.

Vaši novi sodelavci so priznani znanstveniki, strokovnjaki in vidni ustvarjalci. Ali obstaja možnost, da se rešimo latentnega provincializma in zakoračimo v Evropo z našimi specifičnostmi, indetitetno in bogastvom, ki jih lahko kapitaliziramo z neokrnjeno naravo in izredno bogato kulturno dediščino?

ŠUKLJE: Že prej sem povedal, da sem sodeloval v Kulturnem forumu kot eden od precejšnjega števila ljudi, ki ste jih prav označili in imenovali. Gre nam za to, da ta krog na različnih ravneh širimo in da zajamemo vse možne potenciale, ki jih ni malo, in ni razloga, da bi dvomil v uspeh tega našega podjetja. Kar zadeva provincializem, je to izraz, ki nekatera območja, dežele in celo države z nekašno konkvistadorsko apriorno logiko hote marginalizira zaradi uspešnejše lastne kolonizacije teh območij, dežel in držav. To je znani kolonialni evropocentrizem, ki zanika antropomorfno dejstvo, da ne gre enačiti kulture s civilizacijskimi standardi po meri Evrope ali Amerike. Islamska kultura npr. je izredno visoka, medtem, ko so za naše pojme njeni civilizacijski standardi nizki. Tehnološko razvitost ne gre enačiti s kulturo. Provincializem zanesljivo ne more biti skupaj z izredno bogato kulturno dediščino, kot pravite. Gre torej za nekaj drugega, namreč za to, da nimamo kam niti zakaj korakati v Evropo, razviti moramo samo to, kar smo, in če vaš termin kaj o nas pove, govori samo o deficitarnosti, ki smo jo bili samo do neke mere deležni zaradi prejšnjega avtarkičnega družbenega reda, pa delno tudi zato, ker se nam je preveč stvari dogajalo preko Beograda, zdaj pa se bodo neposredno preko Ljubljane. Pa še to: v preteklosti niti približno ni tako zelo blokiral naše naravnosti in navezanosti na Evropo, kot se prenapihuje zdaj. Navsezadnje priča o tem ves naš izvoz, pa naj gre za gospodarstvo ali pa npr. za gledališče, ki dosega v svetu izredne uspehe. Gre najbrž za to, da so zmogljivosti za vsakogar omejene, neke si v konici, drugje si manj opazen, povsod pa ne moreš biti. Torej nimamo kam korakati, temveč je treba razviti samo tisto, kar imamo, in to je veliko, pa tudi dovolj.

Ali vam Trst in Celovec v vaši nacionalni zavesti veliko pomenita? Ali ju boste podprli v njihovi multikulturni akciji?

ŠUKLJE: Naj se ta moja zavest izkaže ob tem, koliko bom skupaj s sodelavci in vsemi sodelujočimi pri tem uspešen!

Ali berete Primorski dnevnik? Kaj lahko poveste o njegovi kulturni rubriki?

ŠUKLJE: Primorski dnevnik je drugi časopis, ki ga berem. Berem zmeraj dva. Zanimiv mi je po tem, da so njegove informacije drugačne od tistih, ki jih prinaša matični tisk. Kar zadeva kulturne rubrike pa moram reči, da je spet zanimiv predvsem zaradi te »drugačnosti«. Človek pač bere samo zanimive časopise.

Pogovor pripravil dr. BORIS M. GOMBAČ

9. evropsko nogometno prvenstvo na švedskem

Za uvod Švedi s Francijo

STOCKHOLM — Današnja slovesna otvoritev 9. evropskega nogometnega prvenstva bo trajala natančno 35 minut, glavni protagonist pa bo množica 600 mladih. Ob pomoči glasbene spremljave z motivi iz švedske folklore bodo na igrišču s svojimi telesi najprej izoblikovali imena štirih mest gostiteljev prvenstva (Malmö, Göteborg, Stockholm in Norrköping), z barvnimi robčki bodo sestavili zastave nastopajočih reprezentanc, na velikem ekranu pa se bodo vrstili posnetki z goli s kvalifikacijskih tekem. Slavnostni govor bo imel predsednik evropske nogometne zveze UEFA Lennart Johansson, a igre bo uradno odprl švedski kralj Gustav.

Krstni nastop na EP bosta takoj zatem opravili reprezentanci Švedske in Francije, ki skupaj z Dansko in Anglijo nastopata v A skupini. Mlada vrsta domačinov bo preizkusila moč Platinijevega moštva, ki skupaj z Nemci in Nizozemci velja za favorita za končno zmago.

Drugi bosta spopadli tudi dve nogometni šoli. Francija predvaja tradicionalno igro z liberom pred vratarjem, Švedi pa predvajajo consko igro. Moč Francije je v napadu (že na domačem EP 1984. leta je dosegla rekordnih 16 golov), kjer deluje Milanov nakup Papin, ob njem pa Cantona. Nasprotno, Švedski napad ni kdove kako prodoren, pač pa moštvo trenerja Svenssona zelo dobro igra v obrambi. Reprezentanci sta se doslej pomerili desetkrat: petkrat so zmagali Francozi, štirikrat

Švedi, le enkrat sta se moštvi razšli pri neodločenem izidu. Zadnjič sta se Francija in Švedska srečali 1989. leta. V prijateljski tekmi v Malmöju so Francozi zmagali s 4:2, po dva gola vsak pa sta dosegla Papin in Cantona, ki bosta tudi drevi delovala v konici francoskega napada.

DANAŠNJI POSTAVI
FRANCIJA: 1 Martini, 20 Angolma, 2 Amoros, 13 Boli, 5 Blanc, 6 Casoni, 7 Deschamps, 8 Sauzee, 9 Papin, 18 Cantona, 16 Vahirua (19 Rousset, 3 Silvestre, 4 Petit, 10 Fernandez, 11 Perez, 14 Durand, 17 Garde, 12 Cocard, 15 Divert).

ŠVEDSKA: 1 Ravelli, 2 R. Nilsson, 5 Björklund, 7 Ingesson, 3 J. Eriksson, 4 P. Andreson, 10 Limpar, 9 Thern, 16 K. Andersson, 6 Schwar, 11 Brolin (12 L. Eriksson, 13 M. Nilsson, 14 Erlingmark, 8 Rehn, 15 Jansson, 18 Ljung, 19 J. Nilsson, 17 Dahlin, 20 Ekström).

SODNIK: Spirin (SND)
V okviru A skupine bosta jutri igrali Danska in Anglija, ki uživata med poznavalci manj podpore. Dan-ci so v zadnjem hipu nadomestili Jugoslavijo in se na EP sploh niso pripravljali, Angleže pe pestijo številne poškodbe, as Gascoine je sploh ostal doma.

V petek bodo na igrišče stopile vse ekipe iz B skupine. Nizozmesko moštvo je skoraj v celoti enako onemu, ki je zmagalo na zadnji izvedbi EP v Münchnu (z izbranim strelcem zadnje izvedbe Van Bastonom vred), popoldne pa se bo pomerilo s Škot-

SPORED LETOŠNJEGA NOGOMETNEGA EP

Danes, 10.6.:	ŠVEDSKA - FRANCIJA (A)	20.15 (Rai 1 in Tmc)
Jutri, 11.6.:	DANSKA - ANGLIJA (A)	20.15 (Rai 2 in Tmc)
Petek, 12.6.:	NIZOZEMSKA - ŠKOTSKA (B) SND - NEMČIJA (B)	17.15 (Rai 2 in Tmc) 20.15 (Rai 3 in Tmc)
Nedelja, 14.6.:	FRANCIJA - ANGLIJA (A) ŠVEDSKA - DANSKA (A)	17.15 (Rai 1 in Tmc) 20.15 (Rai 1 in Tmc)
Poned., 15.6.:	ŠKOTSKA - NEMČIJA (B) NIZOZEMSKA - SND (B)	17.15 (Rai 2 in Tmc) 20.15 (Rai 2 in Tmc)
Sreda, 17.6.:	ŠVEDSKA - ANGLIJA (A) FRANCIJA - DANSKA ((A)	20.15 (Tmc) 20.15 (Rai 3)
Četrtek, 18.6.:	NIZOZEMSKA - NEMČIJA (B) ŠKOTSKA - SND (B)	20.15 (Rai 1) 20.15 20.15 (Tmc)
Nedelja, 21.6.:	POLFINALE A1 - B2	20.15 (Rai 1 in Tmc)
Poned., 22.6.:	POLFINALE A2 - B1	20.15 (Rai 2 in Tmc)
Petek, 26.6.:	FINALE	20.15 (Rai 1 in Tmc)

ske, ki prvič nastopa na sklepni fazi tega prvenstva. Svetovni prvak in petkratni udeleženec finalne faze EP Nemčija bo zvečer igrala s Skupnostjo neodvisnih držav, to je z ekipo, ki je v fazi razpadanja, kajti Rusi in Ukrajinci bodo tu zadnjič igrali skupaj pred ustanovitvijo lastnih reprezentanc.

Še nekaj besed o pravilniku tega EP: v polfinale se uvrstita prvi dve ekipi iz vsake skupine, v kateri igra vsak z vsakim. V primeru enakega števila točk odloča o vrstnem redu razlika v golih. Na klopi bo smelo sedeti vseh devet rezervnih igralcev, na seznamu pa bo na vsaki tekmi sicer še vedno le šestnajst ig-

ralcev, kakor do zdaj pa bo mogoče zamenjati le dva posameznika iz začetne postave. Zanimivo je še to, da bo na majicah poleg števila zapisan tudi priimek igralca.

DOSEDANJI ZMAGOVALCI

1960 SOVJETSKA ZVEZA
1964 ŠPANIJA
1968 ITALIJA
1972 ZAHODNA NEMČIJA
1976 ČEŠKOSLOVAŠKA
1980 ZAHODNA NEMČIJA
1984 FRANCIJA
1988 NIZOZEMSKA.

Atletski Golden gala Med zmagovalci tudi Di Napoli (na 1.500 m)

RIM — Nekaj boljših rezultatov z atletskega mitinga Golden gala:
200 m: 1. Fredericks (Nam.) 20"23;
2. Johnson (ZDA) 20"25; 3. Christie (VB) 20"25.

3.000 z zaprekami: 1. Birir (Ken.) 8'12"20; 2. Lambrusichini (It.) 8'13"38;
3. Koech (Ken.) 8'15"49.
Palica: 1. S. Bubka (SND) 5,85 m;
2. V. Bubka (SND) 5,65 m; 3. Bočka-rev (SND) 5,55 m.

Višina: 1. Sotomayor (Kub.) 2,31 m;
2. Sjöberg (Šve.) 2,25 m; 3. Kemp (Bah.) 2,20 m.

Troskok: 1. Bruziks (Lat.) 16,82 m;
2. Markov (Bol.) 16,890 m; 3. Sokir-kin (SND) 16,77 m.

5.000 m: 1. Hamer (VB) 13'09"80; 2. Antibo (It.) 13'10"08; 3. Denmark (VB) 13'10"24.

1.500 m: 1. Di Napoli (It.) 3'33"80;
2. Morceli (Alž.) 3'34"87; 3. Baumann (Nem.) 3'35"02.

100 m: 1. Christie (VB) 10"11; 2. Stewart (Jam.) 10"24; 3. Fredericks (Nam.) 10"26.

Azzurri v Atenah spet poprečni

ATENE — Na košarkarskem turnirju Akropolis je Italija po uvodnem visokem porazu proti Litvi (116:94) v sinočnjem drugem dnevu po skromni igri tesno z 89:81 (45:54) odpravila Francijo, ki je povrh igrala brez dveh svojih najboljših igralcev, to sta Ostrowski in Dacoury. Najboljši strellec med azzurri je bil Coldebella (17 točk). Mladi Myers tokrat ni zadel, Cantarello pa sploh ni stopil na igrišče. Danes bo Italija igrala proti Grčiji, ki je sinoči s 83:81 nepričakovano premagala Litvo.

Po včerajšnji ravninski etapi od danes na giru spet vzponi

Prelahka zmaga Cipollinija

VERCELLI — Udeleženci gira so si včeraj privoščili počitek, saj je bilo na popolnoma ravninski etapi od Sondria do Vercellija razpoloženje res počitniško. Trikrat se je glavnina celo ustavila. Etapo je razživel le šprint, čeprav je Cipollini premočno zmagal. Pač pa je bilo zanimivo prerivanje oz. pravcati bok-sarski dvoboj med Di Bascom in Fidanza, zaradi katerega je bil Di Basco kaznovan z uvrstitvijo na zadnje mesto, čeprav je bil na cilju tretji.

Neprizadevnost kolesarjev je razumljiva, če vemo, da jih zdaj čakajo tri zelo zahtevne etape. Današnja, ki bo pripeljala kolesarje na Monviso, meri 200 km, od teh jih je kar 182 ravninskih, zadnjih 18,5 pa navkreber. Poznavalci menijo, da Indurain danes nič ne tvega. Povsem drugače pa naj bi bilo jutri, ko bo etapa s tremi gorskimi nagrada-

mi merila kar 260 km in pa v petek, ko vzponov prav tako ne bo manjkalo. Tedaj bo menda tudi jasno, ali je Indurain zmagovalec gira.

VRSTNI RED 17. ETAPE (SONDRIO-VERCELLI, 203 KM): 1. Cipollini (It.) 5.15'36" s poprečno hitrostjo 38,593 km na uro, 2. Baffi (It.), 3. Fidanza (It.), 4. Martinello (It.), 5. G. Strazzer (It.), 6. Svorada (ČSFR), 7. M. Strazzer (It.), 8. Vairetti (It.), 9. Bauer (Kan.), 10. Spruch (Niz.).

SKUPNA LESTVICA: 1. Miguel Indurain (Šp.) 80.58'24"; 2. Chiappucci (It.) po 2'14"; 3. Conti (It.) po 3'07"; 4. Vona (It.) po 3'10"; 5. Hampsten (ZDA) po 3'26"; 6. Chioccioli (It.) po 3'27"; 7. Giovannetti (It.) po 4'10"; 8. Herrera (Kol.) po 6'29"; 9. Giupponi (It.) po 7'23"; 10. Sierra (Ven.) po 9'29".

Fonseca pri Napoliju

CAGLIARI — Cagliari je odstopil Napoliju svojega napadalca, Urugvajca Daniela Fonseca, ki je star 22 let in je v letošnjem prvenstvu igral zelo dobro. V zameno bo Cagliari dobil Vittoria Puscedduja in lepo vsoto denarja. Pravijo, da ta vsota znaša kar 12 milijard lir.

Reuter se vrača k Borussia

ATVIDABERG (ŠVEDSKA) — Nemški reprezentant Stefan Reuter zapušča Juventus in se bo spet vrnil v Dortmund k Borussia. To je sporočil sam Reuter, ki je na Švedskem z nemško reprezentanco, ki se pripravlja na skorajšnji nastop na evropskem prvenstvu.

Izvedelo se je tudi, da je Parma od Interja najel 25-letnega Pizzija.

POLET BAR BORSA - FIAMMA BASKET 73:65 (37:32)

POLET: Granier 14 (3:4 za dva, - za tri, 8:11 p.m.); Malalan, Kerpan, Sosić 3 (1:3, -, 1:3), Krevatin 5 (2:3, -, 1:3), Škerlavaj 15 (6:9, -, 3:6), Gregori 8 (2:3, -, 4:4), Pisani 4 (1:2, -, 2:7), Vremec 24 (4:7, 2:3, 10:13), Baitz.

MET ZA 2: 19:31. MET ZA 3: 2:3. PM: 29:47. PON: Krevatin (34).

Košarkarjem Poleta je uspelo kronati letošnjo izredno sezono z zmago v dodatni tekmi za napredovanje v promocijsko ligo. Že tretje leto zaporedoma je torej končno prvo mesto v prvenstvu 1. divizije zasedla slovenska peterka, predlani je to uspelo Sokolu, lani pa Bregu.

Tavčarjevi fantje so sinoči dokazali, da so res boljši od ostalih konkurentov.

V uvodnih minutah so nasprotniki gospodarili pod košema, Vremec in Škerlavaj pa »v zameno« nista zgre-

šila meta. Izredno slaba sodnika sta dosojevala nešteto osebnih napak, tako da je o končnem rezultatu odločala tudi natančnost pri prostih metih. V začetku drugega dela so Openci preveč grešili prav v tem elementu in so si ob mnogih izgubljenih žogah proti agresivni obrambi Fiamme zaprili visoko vodstvo enajstih točk (49:38 v 27. min.). Skromen napadalni potencial tržaške postave je onemogočil, da bi Polet zapravl celotno prednost. Igralci Fiamme so sistematično ustavljali »oranžne« z osebnimi prekrški, Vremec in Granier pa sta hladnokrvno zadela vse proste mete (14:14).

Po tekmi je Andrej Vremec takole komentiral uspeh svoje ekipe: »Izredno sem zadovoljen, ker smo se letos res dobro pripravili, izgubili pa smo le eno tekmo in povsem zaslužen napredovali.« (V. Jogan)

V nogometnem poprvenstvu začetnikov

Zarjani pred sklepno fazo

ZAČETNIKI

ESPERIA SAN GIOVANNI - ZARJA ADRIAIMPEX 0:6 (0:2)

STRELCI: za ZARJO ADRIAIMPEX: Čurman (3), Kariš, Lorenzi, Damjan Gregori.

ZARJA ADRIAIMPEX: Damajn Gregori, Krimančič, Ota, Iozza, Tence, Jan Gregori, Lorenzi, Kariš, Čurman, Damjan Gregori, Basselice.

Po tej zmagi zarjani računajo na uvrstitev v finalni del poprvenstva, ki bo prihodnjo soboto oziroma nedeljo. Naši so bili za razred boljši. Zlasti v prvem polčasu se je najbolje znašel na igrišču razigrani Čurman, ki je bil dvakrat uspešen. Tudi po odmoru smo videli dopadljivo igro »belo-rdečih«, zlasti so lepo kombinirali akcije, napadalci pa so bili učinkoviti. (d.gr.)

OSTALI IZID SKUPINE B: Domio - Chiarbola 1:0.

LESTVICA SKUPINE B: San Luigi in ZARJA ADRIAIMPEX 6, Domio 4, Esperia 1, Chiarbola 0.

CICIBANI

(Od 9. do 17. mesta)

BOR FARCO - COSTALUNGA 0:0

BOR FARCO: Jaš Gregori, Berce, Carli, Longo, Primosi, Štokelj, Umari. Tokrat našim ni uspelo, da bi premagali vrata Costalunge. Zamudili so vse preveč priložnosti za gol in remi brez zadetkov je bil na koncu neizbežen in tudi pravičen. Čeprav je bil nasprotnik šibak, so borovci igrali nepovezano in jim je zmanjkalo borbenosti. Kljub izgubljeni točki naši še vedno

zasedajo prvo mesto na lestvici in odločilna bo prihodnja tekma proti Fani Olimpia B. (d.gr.)

Ostalih tekem tega kola zaradi dežja niso odigrali.

MLAJŠI CICIBANI (Od 9. do 17. mesta)

CHIARBOLA - BOR FARCO 3:0 (0:0)

BOR FARCO: Vito Križmančič, Ivo Križmančič, Gregori, Martini, Zornada, Andrej in Martin Štrajn.

V svoji zadnji tekmi so borovci morali poraženi z igrišča, čeprav so prvi polčas zaključili brez zadetka. Naši so bili kljub porazu enakovredni nasprotnik, saj so si v prvem polčasu tudi ustvarili lepe priložnosti za gol, a brez uspeha. Po odmoru so domačini takoj izkoristili nespretnost obrambe naših in trikrat zatresli mrežo.

O borovcih lahko rečemo, da so letošnjo sezono končali dokaj uspešno, saj se je večina z nogometom ukvarjala prvič. Uspehom pa je nedvomno pripomogel trener Žeželj. Njegovo delo se je obrestovalo zlasti na koncu prvenstva, ko so po začetnih porazih le prišle zmage in zadoščenja. (d.gr.)

OSTALI IZIDE: Sant'Andrea - Fortitudo 4:3, Triestina B - San Luigi B 3:7, San Giovanni - Esperia 3:1, Triestina C - Roianese B 7:1.

LESTVICA: Triestina C in S. Luigi B 15, Chiarbola 14, BOR FARCO 12, Triestina B 10, Fortitudo in S. Andrea 6, Esperia in S. Giovanni 5, Roianese B.

Na teniških igriščih

Poraza Gaje

V soboto se je na teniških igriščih Gaje na Padričah odvijalo srečanje med domačo ekipo over 35 ter videmsko ekipo Città di Udine. Dvoboj je veljal za naslov deželne prva-

žal so tokrat gajevci morali priznati premoč nasprotnikov in so srečanje izgubili z gladkim 3:0.

Že od samega začetka je bilo videti, da sta Gajina predstavnika sprijaznjena s porazom, ker nista nudila nasprotnikom nikakršnega odpora.

Rezultati

Posamezniki: Del Prato - Košuta 6:0, 6:1, Pizzolito - Puglia 6:4, 6:2.

Dvojice: brez boja.

Istočasno se je odvijalo tudi srečanje med žensko Gajino ekipo under 14 ter ekipo iz Gradeža. Tudi v tem srečanju so morale domače predstavnice priznati premoč nasprotnic. Srečanje se je končalo z rezultatom 3:0.

V nadaljevanju prvenstva se bodo gajevke srečale z bolj »dosegljivimi« nasprotnicami in upati je, da bodo tudi rezultati bolj pozitivni in vzpodbudni.

Posameznice: Kufersin - Pasian 0:6, 1:6, Kalc - Lenardon 0:6, 1:6.

Dvojice: Kufersin-Kalc - Pasian-Lenardon 2:6, 3:6. M. R.

CONCORSO
43
COMITATO OLIMPICO NAZIONALE ITALIANO

Totocalcio
"AL SERVIZIO DELLO SPORT"

CAMPIONATO EUROPEO
PARTITE DALL'11/6 AL 18/6/92
squadra 1^a squadra 2^a

1	Jugoslavia	Inghilterra	1	2	3	4
2	Olanda	Scozia	1	2	3	4
3	C.S.I.	Germania	1	2	3	4
4	Svezia	Jugoslavia	1	2	3	4
5	Francia	Inghilterra (1 ^a tempo)	1	2	3	4
6	Francia	Inghilterra (in fin.)	1	2	3	4
7	Olanda	C.S.I.	1	2	3	4
8	Scozia	Germania	1	2	3	4
9	Svezia	Inghilterra	1	2	3	4
10	Francia	Jugoslavia	1	2	3	4
11	Olanda	Germania (1 ^a tempo)	1	2	3	4
12	Olanda	Germania (in fin.)	1	2	3	4
13	Scozia	C.S.I.	1	2	3	4

DIAMO ANCHE IN ITALIA IL NOSTRO CONTRIBUTO

UNO SPORT SENZA VIOLENZA CONTRIBUISCE A RENDERE MENO VIOLENTA LA SOCIETÀ

Ob evropskem prvenstvu lahko igrate **TOTOCALCIO** do srede, 10. junija.

POZOR: pri tekmah št. 1, 4 in 10 je v skladu z odločitvijo FIFA Jugoslavija zamenjana z Dansko.

Totocalcio **V SLUŽBI ŠPORTA**

Drevi v Katoliškem domu v Gorici Nagrade ZSŠDI

Drevi bo v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici krajša slovesnost ob zaključku letošnje športne sezone in na kateri bo goriški Pokrajinski odbor ZSŠDI podelil posebna priznanja tistim ekipam, ki so se na igrišču še posebno izkazala. Vodstvo goriškega ZSŠDI želi na prazničen način nazdraviti nadvse uspešni seriji zmag slovenskih ekip, ki so v raznih prvenstvih odigrale vidno vlogo in dosegle zavidljive rezultate. Premoč naših predstavnikov je bila neoporečna predvsem na odbojškem področju, kjer so naše moške mladinske šesterke osvojile vse pokrajinske naslove in so nadvse spodbudno nastopile tudi v nadaljni deželni, oz. državni fazi. Ni naključje, da bodo danes nagrajene članska vrsta OK Valprapora, ki je prestopila v C—1 ligo, ekipi mladincev in naraščajnikov Valprapora ter dečki SZ Olympie.

Mimo navedenih uspehov, pa je splošna ocena o nastopanju slovenskih društev zelo laskava. Na dan je namreč prišla dobra organiziranost naših sredin, ki je privedla do zelo resnega pristopa do dela in do programiranja društvene dejavnosti, kar je še najbolj spodbudno za uspešno rast in uveljavitev naše telesnokulturne dejavnosti na Goriškem.

Na današnje slavje, ki želi v veselem vzdušju počastiti uspešno delovanje celotnega našega goriškega športnega gibanja, so vabljeni vsi telesnokulturni delavci, odborniki, trenerji in igralci. Prireditve, ki bo v mali dvorani Katoliškega doma, bo ob 19. uri. (mal)

Kotalkarji Vipave odlični v Gradišču

Kotalkarji pečanskega društva Vipava so se ponovno odlično izkazali na tekmovalju v Gradišču. V kategoriji začetnikov je med fanti zasedel prvo mesto Dane Vizintin in si tako prislužil nastop v državnem finalu, ki bo 19. t.m. v Follonici pri Genovi. V isti skupini je med dekletki Morena Visintin osvojila 18. mesto.

Med mladinkami UISP je Tiziana Tomsic osvojila drugo mesto tako v prostem kot v obveznem programu in za las izgubila naslov deželne prvakinja. Kaj več pa bo lahko pokazala na državnem tekmovalju 27. t.m. v Follonici.

Paoli Uršič pa žal ni uspela uvrstitve na državnem prvenstvu. V svoji skupini (mali azzurri) je zasedla 6. mesto v obveznem programu in 8. v prostem. (K. Tommasi)

Borova plavalka Elisa Komar v deželni reprezentanci

Plavalni klub Bor je doživel v teh dneh svojo prvo pomembnejšo uveljavitev: njegova plavalka Elisa Komar je bila namreč izbrana v deželno reprezentanco, ki bo branila barve Furlanije-Julijske krajine v dneh od 28. do 30. t.m., na vsedravnem finalu za Trofejo plavalnih šol v Gubbio. V reprezentanci bo 5 plavalcev in 5 plavalk.

Uvrstitev mlade Elise Komar v deželno reprezentanco pomeni za Borovo plavalno šolo vsekakor veliko priznanje, obenem pa dokazuje tudi pravilnost in uspešnost zastavljene poti. (-boj-)

Deželne odbojbarske nagrade San Giorgio

Borisu Šfiligoju (Olympia) glavna nagrada za igralce

V novi občinski telovadnici San Giorgio di Nogaro je bila tradicionalna podelitev nagrad, ki jih odbojbarsko društvo Sangiorgina pod pokroviteljstvom odbojbarske zveze in Dežele vsako leto namenja najzaslužnejšim trenerjem mladinskega sektorja, mladim tekmovalcem pod 16. letom starosti, sodnikom, društvom in odbornikom.

Glavno Nagrado za najboljšega igralca kategorije »dečkov« je prejel mladi pripadnik goriške Olympie Boris Šfiligoj. Čeprav je seveda nagrada individualnega značaja, skoraj ni mogoče mimo ugotovitve, da gre posredno tudi za priznanje slovenski moški goriški odbojki, ki tako na klubski kot šolski ravni dosega v zadnjih letih izvrstne rezultate.

Naj omenimo tudi, da je v seriji takoiimenovanih posebnih nagrad priznanje prejela tudi mlada borovka Raffaella Gustini.

V 1. MD na Tržaškem

Konec uspešen

Prvenstvo 1. moške odbojbarske divizije na Tržaškem se je končalo. V D ligo je napredovalo moštvo Zauale Rabuiese, potem ko je La marmotta vodila vse do predzadnjega kola. Mladi slovenski ekipi Bora Furlani in Sloge sta zasedli mesti na spodnjem delu lestvice.

BOR FURLANI - PALLAVOLO TS 3:1 (15:13, 15:7, 6:15, 15:12)

BOR FURLANI: Koren, Chert, Stulle, Coloni, Bresich, Paulica, Tarni.

Borovci so končali prvenstvu vzpenjajoče se, saj so dosegli drugo zaporedno zmago. Spet so premaga-

li nasprotnika, ki je na lestvici zasedal boljši položaj, sezono pa so končali na poprečnem osmem mestu, kar je sicer glede na potek prvenstva dokaj realna uvrstitev, a verjetno ne odraža pravih zmogljivosti šesterke, ki bi lahko zasedla kako stopničko višje. Eno tekmo so sicer borovci izgubili brez boja in doživeli tudi odvzem dveh točk.

NUOVA PALLAVOLO - SLOGA 1:3 (13:15, 2:15, 15:12, 7:15)

SLOGA: Glavina, Kralj, Marc, Maver, Mijot, Pertot, Spetič.

V zadnjem kolu so se naši fantje spoprijeli z zadnje uvrščenim NPT in osvojili predvideno zmago, zaradi katere so se tudi na lestvici povzpeli za mesto višje, saj so zaradi boljše set razlike na predzadnje mesto potisnili tržaški Volley Club.

Splošna ocena prvenstva je za mlado Slogino ekipo pozitivna, saj je bilo pet osvojenih zmag pravzaprav več, kot smo pred samim prvenstvom pričakovali. Za Slogo so namreč igrali mladinci in dečki in prav neizkušnost je tudi botrovala marsikateremu porazu proti ekipam iz spodnje polovice lestvice.

kratka, globalno gledano, je Sloga opravila pozitivno prvenstvo, igranje proti prekaljenjšim nasprotnikom pa je naše fante prav gotovo obogatilo z marsikatero igralsko izkušnjo. (INKA)

OSTALI IZIDI 22. KOLA: Volley Club - Zauale Rabuiese 0:3, La Marmotta - San Sergio 1:3, le Volpi - Inter 3:0, Sant'Andrea ni igral.

KONČNA LESTVICA: Zauale 38, La Marmotta in San Sergio 34, Le Volpi 26, Sant'Andrea 20, Pallavolo TS 18, Inter 16, BOR FURLANI 12, SLOGA in Volley Club 10, Npt 0.

Tekmovalje v karateju v Zgoniku

Postojnčanom prvo mesto

Karatejskega tekmovalja za 3. pokal Zgonik, ki je bilo v zgoniškem športnokulturnem centru, se je udeležilo veliko število mladih karateistov iz Slovenije in iz zamejstva.

Vabilu domačega kluba »Shinkai« so se odzvala moštva iz Sevnice, Posotjne in Sežane. Vabljeni pa so bili tudi klubi iz Avstrije in Italije.

Mladi tekmovalci (od letnika 1977 do 1983) so pokazali veliko mero zagnanosti in borbenega duha. Tekmovalci iz Slovenije so pokazali odločnost in nepopustljivost, vendar pa je zaradi tega izvedba posameznih obrambnih in napadalnih tehnik nekoliko trpela. Pri vzgoji mladih karateistov bi morali trenerji veliko več poudariti potrebo po spoštovanju nasprotnika in korektnega obnašanja, ne glede na izid tekmovalja. Ekipno je 3. pokal Zgonika osvojila Postojna.

Po tekmovalju bi morala biti na prireditvenem prostoru občinskega praznika demonstracija karateja in slovesna podelitev medalj ter pokala najboljšim, a deževno vreme je organizatorjem prekrizalo račune. Ta neveselost pa ni skalila veselega razpoloženja in vsi so izrazili željo, da se prihodnje leto spet srečajo.

O rezultatih pa nalsednje: v katarb borbah je Sevnica osvojila 4 prva, 2 drugi in 2 tretji mesti, Postojna 2 prvi, 3 druga in 3 tretja mesta, Sežana 1 drugo mesto, Shinkai pa 2 prvi (Walter Gregori in Gianpaolo carapucci), 1 drugo (Peter Škabar) in 3 tretja mesta (Simon Pauluzzi, Robert Štoka, Vojko Zotti). Za Shinkai so nastopili še Nikolaj Bukavec, Andrej Matjačič, Alessio Štoka, Martin Guštin in Štefan Grgič.

Kumite (od 77 do 79): 1. Postojna, 2. Sevnica, 3. Sežana. Od letnika 80 do 83 1. Shinkai (Martin Guštin, Gianpaolo Carapucci in Štefan Grgič); 2. Sevnica, 3. Posotjna.

EKIPNA LESTVICA: 1. Postojna 75, 2. Sevnica 73, 3. Shinkai 42 točk.

STOJAN KLAJČ

Trener Igor Canciani po koncu letošnjega košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem

Brežani so se za las izognili izpadu

Po lanskem uspešnem prvenstvu v Prvi diviziji, ko so Brežani brez vsakršnih težav osvojili prvo mesto, so se morali Cancianijevi fantje letos spoprijeti z novo, zahtevnejšo stvarnostjo, igranjem v višji, Promocijski ligi. Okrepitev z enim izmed najboljših igralcev lige, Korošcem, se na samem začetku ni obrestovala, saj je moral le-ta kmalu zapustiti ekipo zaradi vojaških obveznosti. Breg je v prvem delu prvenstva igral zelo slabo ter nanizal vrsto porazov, kar je privedlo tudi do zamenjave trenerja Korena z Igorjem Cancianijem. S povratkom Korošca, večjo angažiranostjo s strani vseh posameznikov in nekaterim spodslajem Ferrovioria je pripomoglo, da se je ekipa prav v zadnjem kolu le izognila nazadovanju.

Krajši pogovor smo imeli s trenerjem ekipe Igorjem Cancianijem.

Kakšen je končni obračun letošnje sezone?

»Skromen, toda zadovoljiv. Po katastrofalnem začetku, ko se nismo znali prilagoditi zahtevam tega prvenstva, je naš primarni cilj postal obstanek v ligi. Kljub nepredvidljivim porazom proti očitno slabšim ekipam nam je tudi po zaslugi slabih rezultatov drugih ekip (beri Ferroviorio) le uspelo osvojiti končno deseto mesto in obstanek v ligi. Vsekakor smo nekajkrat zaigrali res dobro, saj imamo potencial za mnogo boljše uvrstitve. Razlogov za tako poprečno prvenstvo je mnogo, zadovoljen pa sem, ker smo v kritičnih trenutkih sezone stisnili zobe.«

Kako bi ocenil posameznike svoje ekipe?

»Nerad dam številčne ocene posameznikom.«

M. Bandi (14 tekem, 29 točk - 2,1 poprečno): resno je treniral, žal pa ima za sabo premalo igralskih izkušenj in je zaradi tega manj igral. V zadnjem delu sezone je odlično izkoristil svoje prilike, tako da mu bom v prihodnji sezoni gotovo poveril večjo minutažo.

V. Bandi (5, 11 - 2,2): premalo je igral, da bi se lahko o njem izrazil.

I. Corbatti (22, 415 - 18,8): izredno resen v pristopu do dela, je bil stebel ekipe v teku cele sezone, saj je odpovedal le na dveh tekmah, večkrat pa je bil odločilen za naše uspehe. Nanj seveda računamo za prihodnja leta.

P. Ferluga (12, 29 - 2,4): dalj časa je bil neaktiven, pred leti pa je bil zaradi svojega slabega obnašanja večkrat negativen protagonist tekem Poleta. Letos je zaradi poškodb

manj igral, vsakič pa se je izkazal zaradi požrtvovalnosti in ni nikoli odpovedal, tako da sem z njim zelo zadovoljen.

B. Kneipp (21, 256 - 12,2): v prvem delu prvenstva je igral pod lastnimi sposobnostmi, zatem pa je bil v odločilnih tekmah vedno med glavnimi protagonisti. Izkušnost, značajnost in pozitiven vpliv na soigralce so nam mnogo pomagale v najtežjih trenutkih sezone. Upam, da res ne bo še obesil telovadnih copat.

F. Korošec (14, 378 - 27,0): najprej je igral zelo malo in je kljub dejstvu, da je vselej dosegal mnogo točk, le redkokdaj res koristil ekipi, saj ni bilo še uigranosti z ostalimi. V povratnem kolu pa se je opredelil za drugačen koncept igre, kar se je tudi poznalo pri končnih rezultatih. S svojimi napadalnimi karakteristikami ostaja eden izmed najnevarnejših posameznikov teh kategorij, vsekakor pa me je res prijetno presenetil.

D. Kovačič (23, 129 - 5,6): odkar ga poznam, je bil letos še najbolj potrjen nihanju v storilnosti. Zaradi raznih dejstev je le občasno zaigral, kot zna, glavni krivec za poprečno sezono pa je prav gotovo prevelika živčnost, ki ga spremlja na tekmah.

A. Salvi (5, 18 - 3,6): nekajkrat je pokazal velik napredek, zatem pa je povsem odpovedal, kar je res škoda, saj bi lahko bil ekipi zelo koristen.

M. Salvi (19, 221 - 11,6): v primerjavi s prejšnjimi sezonami je igral manj učinkovito. Zaradi študija je malo treniral, kar pa se seveda po-

zna na tekmah. V teku sezone je le dvakrat zaigral na svojem nivoju (Scoglietto in Ferroviorio).

B. Žerjal (23, 245 - 10,6): posameznik z največjim napredkom. Iz rezerve se je spremenil v nosilca igre, saj je bil vedno zelo učinkovit v borbi pod košema in v obrambi. Izredno mi je žal, da bo zaradi osebnih težav prenehal z igranjem.

R. Žerjal (19, 194 - 10,2): letos je odigral dobro prvenstvo, zlasti je bil viden napredek v pristopu, bil pa je eden izmed tistih, ki so odločno stisnili v trenutku največjih težav. V taki obliki se mu ne bi nikoli odpovedal.

Kateri igralci ostalih slovenskih ekip so te najbolj presenetili, tako v pozitivnem kot v negativnem smislu?

»Najbolj sta me presenetila Štefan Persi in Andrej Cupin, razočaral pa me je Maxi Pertot, ki je bil v prvih tekmah med glavnimi protagonisti ekipe, zatem pa je naenkrat vrgel puško v koruzo.«

Kako bo pri Bregu v prihodnji sezoni?

»Tega še točno nihče ne ve, saj bi v primeru odobritve novega predloga Košarkarske zveze o povečanju mladinskega sektorja vseh društev, morali marsikaj spremeniti v sklopu naše košarke, pozitivno pa gledam na predlog združitve Trst - Gorica, kar bi vsekakor prineslo nekaj svežine in novih motivacij.«

VANJA JOGAN

Na sliki M. Magajne trenutek s srečanja promocijske lige Breg - Stella Azzurra. Igor Corbatti med metom na koš.

Trenerski košarkarski tečaj z J. Drvaričem v polnem teku

V ponedeljek se je pričel zelo zanimiv tečaj za slovenske trenerje, ki se že ali bi se radi ukvarjali s košarko. Vodja petdnevnega tečaja je znani košarkarski strokovnjak Jadranov trener Janez Drvarič, odvija pa se v telovadnici Ervatti pri Briščkih ob večernih urah (od 19.00 do 22.00). Udeleženci sledijo teoričnim lekcijam ter praktičnim vajam, ki jih izvajajo Jadranovi mladinci.

Pomanjkanje naših trenerjev je pereč problem, ki smo ga doslej le delno utešili, odveč pa je stokati in polemizirati zaradi uporabe italijanskih vaditeljev, če niti številčno ne premoremo pokriti vseh naših ekip. Brez tečajev, dobre volje in strokovnega znanja vaditeljev pa ne moremo upati v uspešno delo z mladimi, ki so brez kakovostnega in resnega dela že usmerjeni v poprečno športno in disciplinsko pot, kar je tudi razvidno od pomanjkanja tehničnega znanja marsikaterega posameznika v naših članskih ekipah.

Primerno bi bilo zato, da se tečaja udeleži čimveč košarkarskih privrženecv, zlasti pa mladih igralcev, ki bi lahko v prihodnjih letih zelo pomagali širjenju te panoge pri nas.

(V.J.)

Na Kontovelu pa tečaj za najmlajše košarkarje

Na Kontovelu pa poteka za mlajše košarkarje, in sicer za tiste, ki se že ukvarjajo s to panogo kot tudi za prave začetnike, traja pa bo vse do ponedeljka, 15. t.m. Vodja kampa je Jordan Mahnič, ki se že nekaj let uspešno ukvarja z najmlajšimi pri Kontovelu, sodelovala pa bosta tudi letošnji trener članske ekipe Marko Ban (bivši Kontovelov in Jadranov igralec) ter Jadranov trener Janez Drvarič.

Še vedno se lahko prijavijo vsi otroci, rojeni od leta 1979 do 1986, urniki treningov pa so od 17.00 do 18.00 za letnike 1984/85/86 ter od 18.00 do 19.00 za letnike 1979/80/81/82/83. (V.J.)

obvestila - obvestila

ŠD KONTOVEL vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo v petek, 12. t.m. ob 20.30 v društvenih prostorih.

ŠD SOVODNJE prireja v petek, 12. t.m. v Kulturnem domu v Sovodnjah redni občni zbor. Prvo sklicanje je ob 20.30, drugo ob 21. uri. Vabljeni člani in vsi, ki jim je pri srcu športna dejavnost v občini Sovodnje.

JK ČUPA pripravlja v soboto, 13. t. m., z začetkom ob 9. uri celodnevno delovno akcijo za ureditev društvenega sedeža v Sesljanu. Vljudno vabimo člane in prijatelje na delovno srečanje.

SK DEVIN, ŠZ SLOGA IN SPDT organizirajo na pobudo SK Sneznik in RK iz Ilirske Bistrice nabiralno akcijo za brezdomce iz BiH. Potrebujemo stvari za osebno nego, milo, zobno pasto, pralne praške, otroške plenice itd.

Zbiralni centri: za SPDT sedež ZSŠDI v uradnih urah, za SZ Sloga Bazoviški dom vsak dan od 20. do 21. ure, za SK Devin vsak dan od 19.30 do 21. ure v osnovni šoli v Cerovljah in Bruno Škerk, Praprot 10/B.

JADRALNI KLUB ČUPA

organizira jadralne tečaje za otroke od 7. do 11. leta (prvi tečaj bo od 15. 6. do 26. 6.; drugi od 29. 6. do 10. 7.; tretji od 13. 7. do 24. 7.) ter dva tečaja za upravljanje windsurfov (prvi bo od 13. 7. do 18. 7.; drugi od 20. 7. do 25. 7.) Vpisovanje poteka na sedežu društva v Seslanskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure - tel. 299858.

TPK SIRENA

organizira tečaje za začetnike v razredih optimist in windsurf. Tečaji za razred optimist bodo: prvi od 15. do 26. junija in drugi od 6. do 17. julija. Tečaji za windsurf pa: prvi od 29. junija do 3. julija in drugi od 17. do 21. avgusta. Vpisovanje na društvenem sedežu, tel. 422696, v popoldanskih urah.

ŠD POLET

organizira tečaj kotalkanja za začetnike od ponedeljka, 15. t. m., dalje. Vse informacije dobite na kotalkarski ploščadi v Repentabski ulici na Opčinah ali na tel. 211758 v poznih popoldanskih urah.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348, za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360, Fax 067/72441.

Oglašni: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski dnevnik

sreda, 10. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Obsežna akcija sil javnega reda prva posledica sprejema vladnih protimafijskih ukrepov

Po vsej državi so včeraj aretirali nad 700 oseb na začasni svobodi

RIM — Istočasno z objavo vladnega superdekreta v zvezi s spremembami kazenskega postopka je v noči na torek po vsej Italiji stekla obsežna policijska in karabinjerska akcija, v kateri so priprli približno 700 oseb. Velika večina priprtih oseb je iz štirih dežel, kjer je mafijska oziroma kamoristična dejavnost najmočnejša. Vest o tem je posredoval notranji minister Scotti, ki je tudi povedal, da gre za osebe, ki so jim bile odobrene določene ugodnosti, kot so hišni pripor, pogojna svoboda, delna svoboda in dovoljenja za izhod iz zaporov. Najkasneje v dveh dneh bodo sodne oblasti preverile vsak posamezni primer in se nato odločile, kdo bo še lahko užival ugodnosti, ki so jim bile odobrene, in kdo se bo moral vrniti v zapor. Pri tem bodo že upoštevani novi predpisi za boj proti mafiji, kjer je za »mafijske obsojence« predviden »dvojni režim«: eden za tiste, ki so pripravljeni sodelovati in bodo še naprej deležni vseh ugodnosti, in drugačen za tiste, ki ne bodo sodelovali s pravico in se bodo zato morali vrniti v zapor.

Največ oseb so priprli v Neaplju in okolici. Tam so od ponedeljka zvečer do včeraj dopoldne priprli približno 250 oseb, ki so jih vse privedli v neko karabinjersko kasarno (**na sliki AP nekateri od aretiranih kamoristov**). V akciji so po navedbah policije zaplenili tudi nekaj orožja.

Nad sto oseb so priprli tudi na območju Reggia Calabrie. Vse osebe so bile doslej že obsojene zaradi mafijskega združevanja v kriminalne namene, trgovine z mamili, posesti navadnega in vojaškega orožja, umorov in ugrabitev. Podobne preventivne akcije sil javnega reda so bile tudi drugod po Kalabriji, kjer je samo v Catanzaru in Cosenzi v zaporu končalo še približno sto oseb.

Podobna je bila slika tudi na Siciliji (151 aretacij), v Apuliji (100 aretacij), v Laciju in tudi na severu, kjer je obsežna akcija potekala tudi v Milanu, kjer so se tokrat sile javnega reda spravile na organizirani kriminal in priprle nekaj deset oseb. V akcijah po celi državi so policisti in karabinjerji opravili tudi nekaj sto hišnih preiskav, številne pa so zaustavili, kar na izhodih iz zaporov, kjer jim je bil odobren režim delne svobode.

Objavljen vladni odlok o ukrepih za boj proti vsem vrstam kriminala

RIM — V Uradnem listu je bil včeraj objavljen zakonski odlok, ki zadeva »nujne spremembe novega kazenskega postopka in ukrepe za boj proti organiziranemu kriminalu.« Sestavljen je iz devetih poglavij, začel pa je veljati včeraj in ga bodo morali spremeniti v zakon v šestdesetih dneh. »Gre za odgovor na ofenzivo mafije, pa tudi dejanje, ki je povsem v skladu z ukrepi, ki smo jih v zadnjem letu sprejeli,« sta povedala pravosodni minister Martelli in notranji minister Scotti, ko sta včeraj pojasnjevala paket ukrepov, ki jih je v ponedeljek zvečer sprejel ministrski svet. Martelli je tudi poudaril, da so pri sestavi besedila zakonskega odloka imeli pred seboj besede, ki jih je v cerkvi izrekla vdova ubitega Falconejevega spremljevalca Schifanija: »Mafiji bomo oprostili, če bo pokleknila pred nami.«

In prav mafiji, ki niso pripravljeni sodelovati s pravico, so glavna tarča sprememb, medtem ko so za tako imenovane skesance predvidene nove olajšave. Zanje so namreč vrata zaporov še bolj odprta kot doslej, zagotovljena jim je zaščita in finančna pomoč. Za tiste, ki ne nameravajo sodelovati, pa so ukinjene vse ugodnosti in je začasno (za tri leta) spet uveden 90. člen starega zakonika, ki ministru omogoča, da v primeru potrebe in izrednih varnostnih potreb ukine »normalne zaporniške razmere.«

Za mafijske zločine se čas sodnika za preliminarne preiskave podaljša s šestih na dvanajst mesecev, to obdobje pa se lahko brez vednosti osebe (da bi preprečili odstranitev dokazov), o kateri poteka preiskava, podaljša še za eno leto. Več časa ima odslej tudi policija, ki mora »vest o kršitvi kazenskega zakonika« posredovati »brez zamude« in ne več v 48 urah kot doslej. Policija pa lahko tudi raziskuje brez naložbe javnega tožilstva. V odloku je tudi člen, ki policijo pooblašča, da izvaja strog nadzor nad osebami, ki so bile že obsojene na zaporne kazni zaradi hudih kršitev kazenskega zakona, zdaj pa obstaja sum, da so obnovile stike z mafijskimi bandami, ali da pripravljajo nov zločin.

Spremembe glede zakona o mamilih za zaščito narkomanov in obolelih za aidsom pa naj bi sprejeli, ko bo dekret spremenjen v zakon.

Pilot ponesrečenega lovca je bil pri priči mrtev

Pri Rimu strmoglavilo vojaško letalo MB 326

RIM — Pri vojaškem letališču Pratica di Mare v Laziju je včeraj v še nepojasnjenih okoliščinah strmoglavilo vojaško letalo tipa MB 326. Macchi MB 326 je reaktivni dvosed, ki ga rabijo kot šolsko letalo in za napad na površinske objekte.

V nesreči je pilot, čigar imena še niso objavili, bil pri priči mrtev, medtem ko je kopilot skočil s padalom in se pri tem težje poškodoval.

Letala MB 326 se poslužuje tudi italijanska akrobatska skupina »frecce tricolori«.

V dveh avtobusih je bilo kar 14 ljudi ubitih

Nesreča v Venezueli

CARACAS — Približno 175 kilometrov od venezuelskega glavnega mesta Caracasa se je zgodila prometna nesreča, v katero sta bila vpletena dva avtobusa.

Dinamika nesreče je za sedaj neznana, ve se samo, da je do nje prišlo med mestoma Nirgua in Bejuma in da je terjala življenje 14 ljudi, medtem ko je 24 oseb bilo ranjenih. Večji del potnikov JE bil kolumbijske narodnosti, pravi venezuelski radio v svojem poročilu o dogodku.

V predmestju Madrida atentat ETA na mornariški minibus

MADRID — Včeraj zjutraj je v predmestju Madrida eksplodiral avto, ki so ga neznani teroristi, domnevajo, da gre za baskovsko teroristično organizacijo ETA, razstrelili prav v trenutku, ko je mimo privozil vojaški minibus. Dokončnih podatkov o žrtvah še ni, ve se samo, da je bilo 9 vojakov ranjenih in da so trije višji mornariški častniki v operacijski sobi, čeprav njihovo življenje je baje ni v nevarnosti.

Do atentata je prišlo prav tam, kjer so leta 1976 Etini teroristi razstrelili konvoj guardie civil, pri čemer je bilo takrat 12 smrtnih žrtev. Po prvih izjavah preiskovalcev, ki potrjujejo, da je šlo najbrž za napad ETA, naj bi atentat bil odgovor na zadnje aretacije Etinih voditeljev v Franciji.

Na sliki (telefoto AP): razbitine razstreljenega avtomobila.

Do konca leta bodo v bivši NDR zaključili s privatizacijo podjetij

BERLIN — Nemci so končno zagledali medli svit, ki napoveduje izhod iz predora, v katerega se je po združitvi podalo nemško gospodarstvo. Javni upravitelji računajo, da bodo že do konca leta uresničili prehod iz dirigiranih in planskih proizvodnih procesov na tržno gospodarstvo. Bonn pa je globoko segel v žepe in pripravil pravno-politična jamstva; da bi zagotovil nove investicije in s tem »nova« delovna mesta.

Po zadnjih podatkih ustanove za privatizacijo vzhodnonemškega družbenega sektorja THA je do sedaj prešlo v zasebne roke kar 7.100 nekdanjih družbenih podjetij,

zasebniki so vložili 133 milijard mark (nekaj več kot 100 tisoč milijard lir) in se obvezali, da bodo zaposlili 1 milijon 150 tisoč ljudi. THA je prepričan, da bodo privatizirali še ostalih 4.500 podjetij še pred koncem leta. Poglavje zase je kakih 6 milijonov hektarov družbenih zemljišč in kakih 24 tisoč nepremičnin.

V vrtincu privatizacij, ki so se začele pred dvema letoma s po 25 do 30 prodanih podjetij na dan, pa je ostalo brez dela 1 milijon 600 nekdanjih zaposlenih v družbenem sektorju. Poleg teh je še več nezaposlenih v javnem sektorju, tako da je bonska vlada segla po

»blažilnih ukrepih«, da je z dopolnilno blagajno, s poklicno prekvalifikacijo in s predčasnimi upokojitvami preprečila »upor lačnih«.

Če k brezposelnim dodamo še »vozače na Zahod« in delavce v upravi THA, je od 9 milijonov aktivnih Vzhodnih Nemcev kar 4 milijone v stalni negotovosti. Vseeno pa položaj ni tako huđ, kot v drugih bivših realsocialističnih državah, saj je strokovno znanje vzhodnonemških delavcev na precejšnji višini, z državno pomočjo pa bodo sedanjo negotovost in težave premostili, tako da je napoved o izhodu iz predora upravičena.